

Kommuneplanen
sin arealdel Stranda

Stranda kommune

Kommuneplanen sin arealdel 2021 – 2033

Planomtale

Versjon 25.06.2021
Vedteke i sak K-052/21
23.06.2021

Til å vere stolt av

1. Føreord

Innhald

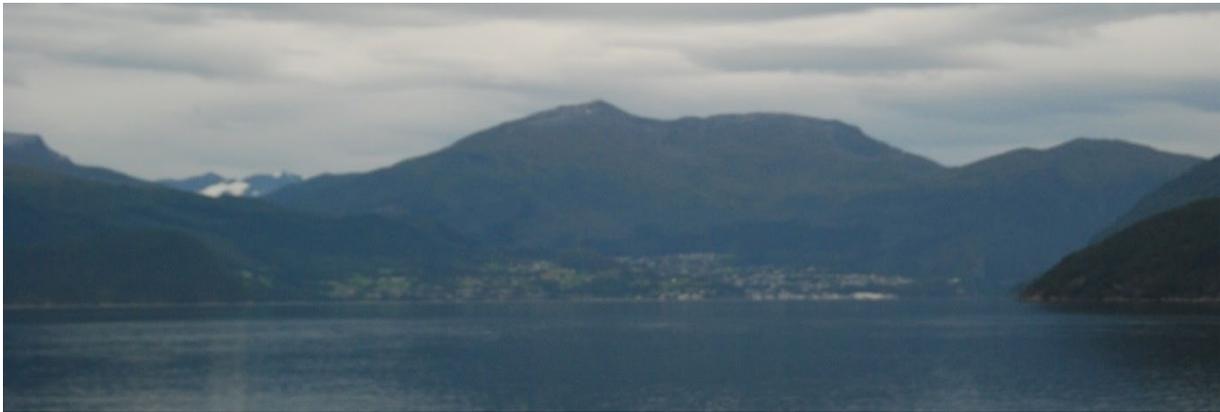
1.	Føreord.....	1
1.	Innleiing.....	4
2.	Rammer og premisser for planarbeidet.....	5
2.1	Juridiske rammer for kommunalt planarbeid.....	5
2.2	Regionale planar og føringar.....	12
2.3	Kommunale føringar og strategiar for arealdelen til kommuneplanen.....	14
2.4	Planprosess og medverknad i arealdelen.....	15
3.	Utviklingstrekk – oppdatering og status i høve samfunnsdelen. Tiltak i arealdelen.....	19
3.1	Tenestetilbod i bygdelaga/sosial infrastruktur.....	20
3.2	Bustadstruktur (bustader, hytter og fritidsbustader).....	21
3.3	Teknisk infrastruktur.....	21
3.4	Næring og sysselsetjing.....	22
3.5	Arealreservar – status byggje- og utbyggingsområde.....	22
4.	Gjennomgåande tema i kommuneplanen.....	25
4.1	Folkehelse.....	25
4.2	Universell utforming og tilgjengelege bueiningar.....	25
5.	Utfordringar.....	27
6.	Krav til utforming av bygdesentera og bu-områder.....	31
6.1	Område for fortetting og høg utnyttingsgrad.....	31
6.2	Leikeplassar og sosial møteplassar.....	33
6.3	Handel/kommunesenter.....	34
7.	Arealformål.....	36
7.1	Plankrav.....	36
7.2	Busetnad og anlegg.....	36
7.4	Grønstruktur.....	55
7.5	Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF).....	56
7.7	Byggjegrænse.....	63
7.8	Kommunale kulturminne.....	64
8.	Omsynssoner.....	64
8.1	Sikrings-, støy- og faresone.....	65
8.2	Faresone.....	65
8.3	Sone med særleg omsyn.....	66
8.4	Bandleggingssone.....	68

8.5	Vidareføring av reguleringsplan.....	68
9.	Plandokument	71
9.1	Arealdelen.....	71
9.2	Kommunedelplanar	71
9.3	Reguleringsplanar	71
9.4	Plankart til arealdelen	72
9.5	Føresegner og retningslinjer	72
9.6	Konsekvensar av arealdelen	72
10	Utbyggingsavtalar	81
11	Temakart.....	81

1. Innleiing

Som følgje av ny plan- og bygningslov i 2008, kom det nye prosess- og formalkrav til arealdelen til kommuneplanen. Rekkefølge på kommuneplanen sin to delplanar – samfunnsdel før arealdel - vart slått fast, krav til medverknad vart skjerpa med auka fokus på barn/unge si deltaking i planarbeidet. Kommunane må derfor utarbeide nye plandokument, som skal erstatte overordna arealplanar frå før 2008.

I planstrategien for Stranda kommune 2016 – 2020 vart det vedteke å utarbeide ny kommuneplan, både samfunnsdel og arealdel. Arealdelen skal erstatte ein generalplan vedteken i 1975, ein arealdel revidert i 1992 og fleire kommunedelplanar. Rullering av kommuneplanen sin arealdel vil gjelde heile kommunen, også sjøområda.

Bilete 1 Stranda

2. Rammer og premisser for planarbeidet

Kommunal og Moderniseringsdepartementet:

«Planleggingen skal stimulere og samordne den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale, kulturelle og estetiske utviklingen i kommunen, og sikre befolkningen muligheter for påvirkning av kommunens utvikling.»

Kommuneplanen er kommunen sitt *overordna styringsdokument*. Planen består av 2 delar, ein samfunnsdel og ein arealdel.

Samfunnsdelen, ref. pbl. kap 11.2-4, inneheld:

- Mål og strategiar for all anna planlegging og forvaltning i kommunen
- Viktige utviklingstrekk for samfunnet
- Hovudmålsettingar for alle sektorane i kommunen
- Grunnlag for utarbeiding av arealdelen

Arealdelen, ref. pbl. kap 11.5 – 11, skal mellom anna:

- Syne samanhengen mellom framtidige samfunnsutvikling og arealbruk
- Gi hovudtrekk i arealdisponeringa
- Fastsetje rammer og vilkår for arealbruk og nye tiltak
- Syne kva omsyn som må ivaretakast ved disponering av areala.
- Planperioden er normalt 12 år

Plandelane blir utarbeidd kvar for seg. Samfunnsdelen blir utarbeidd først, sidan kommunen sine føringar for utarbeiding av arealdelen skal kome fram av samfunnsdelen.

2.1 Juridiske rammer for kommunalt planarbeid

2.1.1 Lovgrunnlag

Krav om utarbeiding av kommuneplanen er heimla i Lov om planlegging og byggesaksbehandling (pbl.) kapittel 11. Planen skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgåver. Ved utarbeiding av planen skal kommunane «legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn».

2.1.2 Mynde og rettsverknad av planen

Lova gir kommunane rett og plikt til å fastsetje arealbruken i heile kommunen, jf. pbl. 11-1. Det betyr at kommunen sjølv avgjer kva areal som skal setjast av til bustadbygging, hytte- og fritidsbustader, næring/forretning/industri, landbruk, natur og fritidsformål og kva areal som skal vere uberørt/ikkje disponert til utbygging.

Kommuneplanens arealdel har direkte rettsverknad, jf. pbl. 11-6. Planen gir rammer og retningslinjer for kva handlefridom private, kommunen sjølv, regionale og nasjonale mynder har i høve bruk av det arealet dei eig i kommunen. Vedteken plan er soleis bindande for framtidig arealbruk, nye tiltak eller utviding av eksisterande tiltak jf. pbl. § 20-1, i planperioden. Planen er rettsleg bindande og har ein tidshorisont på 12 år

Revisjon av kommuneplanen

Etter pbl. §10 – 1 skal kommunen ein gong kvar valperiode utarbeide og vedta ein kommunale planstrategi. I planstrategien skal kommunen mellom anna ta stilling til «om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.»

Dette betyr at ein kommuneplan viss den er eit godt og framtidsretta styringsdokument, kan gjelde for ein ny kommunestyreperiode, under føresetnad av at den er vurdert i planstrategien.

Høyring av framlegget til arealdel

Planframlegget skal på høyring i minst 6 veker, jf. pbl. 11-14. Høyring skal kunngjerast i minst 1 avis og plandokumenta skal vere tilgjengelege på kommunen si heimeside. Av saksutgreiinga skal det gå fram korleis verknader av planen og innkomne merknader til planen er vorte vurdert.

Det er kommunestyret sjølv som vedtek kommuneplanen, jf. pbl. § 11-15. Ein endeleg godkjend plan kan ikkje påklagast. Som ein del av saksbehandlinga kan mellom anna statlege og regionale organ, etter pbl. §5-4, fremje motsegn (innsigelse) til kommuneplanens arealdel. Ev. motsegn skal fremjast innan høyringsfristen for planen. Ved usemje mellom kommunen og eit/fleire statlege organ kan endeleg godkjenning av planen blir lagt til Kommunal- og Moderniseringsdepartementet.

2.1.3 Arealdelen.

Kommuneplanen sin arealdel gir hovudtrekka i arealdisponeringa samt rammer og vilkår for kva nye tiltak og ny arealbruk som kan setjast i verk, jf. pbl. 11-5. Planen omtaler og kva omsyn som må ivaretakast ved disponering av areala.

Arealdelen til Stranda kommune femnar om:

- Plankart
- Føresegner
- Planomtale som syner korleis nasjonale mål og retningslinjer, og overordna planar for arealbruk, er ivaretatt
- Risiko- og sårbarheitsvurdering
- Konsekvensvurdering
- Merknadvurderingar
- Oppsummering av medverknadsmøta
- Barnetrakk
- Temakart

Følgande arealformål blir synt i kartet jf. pbl. 11-7:

- Busetnad og anlegg
- Samferdsleanlegg og teknisk infrastruktur
- Grøn struktur
- Landbruk, natur og friluftsmål
- Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone

2.1.4 Grunneigar sine rettar – krav om innløyising etter kommuneplanen sin arealdel

Etter pbl. § 15-1 kan ein grunneigar på visse vilkår, krevje innløyising av ubebygd eigedom eller større del av ubebygd eigedom når denne blir arealdisponert til offentlege formål:

«Blir ubebygd eiendom eller større del av slik eiendom i kommuneplanens arealdel angitt som areal til offentlige trafikkområder, offentlige friområder, fellesområder, fornyelsesområder eller til statens, fylkets og kommunens bygninger og grav- og urnelunder, og eiendommen innen fire år ikke blir regulert eller angitt til annet formål i arealdelen, kan grunneieren eller festeren kreve erstatning etter skjønn, eller at ekspropriasjon straks blir foretatt, hvis båndleggingen medfører at eiendommen ikke lenger kan nyttes på regningssvarende måte. Er grunnen bebygd, har eieren eller festeren samme krav når bebyggelsen er fjernet.»

2.1.5 Nasjonale føringar for planarbeidet

Frå statleg hald blir det gitt ei rad føringar for kommunal og regional planlegging. Desse kjem til uttrykk i Statlege planretningslinjer (SPR) og Rikspolitiske retningslinjer (RPR), som blir nytta for å konkretisere dei nasjonale forventningane til og for å markere nasjonal politikk på viktige område i planlegginga.

Aktuelle SPR er:

- *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, frå september 2018.*

Formålet med retningslinjene er å sikre at kommunane, fylkeskommunane og staten sjølv gjennom planlegging og anna utøving av mynde stimulerer og bidreg til reduksjon av klimagassutslipp og auka miljøvennleg energiomlegging.

Det blir understreka at kommunane i arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel skal inkludere ei overordna vurdering av om klimaendringar vil påvirke langsiktige utfordringar, mål og strategiar. «Vurderingen skal skille mellom forhold av betydning for arbeidet med kommuneplanens arealdel, og forhold av betydning for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Samtidig bør kommunen kartlegge økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning. Spesielt våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringar er viktige å ivareta i arealplanleggingen. Forvaltningen av skog og jord kan også bidra med forsyvende og opprettholdende tjenester som er viktige å ivareta.»

- *Statlige planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, frå september 2014.*

Formålet med retningslinjene er å samordne bustad-, areal- og transport-planlegginga og bidra til meir effektive planprosessar. Retningslinjene skal bidra til eit godt og produktivt samspel mellom kommunar, stat og utbyggjarar for å sikre god tettstad- og byutvikling.

I retningslinjene blir det peikt på at potensialet for «fortetting og transformasjon bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styres mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med mindre arealkonflikter.

Utvikling av nye, større boligområder må sees i sammenheng med behovet for infrastruktur».

Det er naudsynt å ta vare på god matjord, sjølv om jordvernet må balanserast mot storsamfunnet sine behov.

I område med lite utbyggingspress, og der lokale myndigheiter vurderer det som naudsynt for å auke attraktiviteten for busetjing, kan det planleggast for eit meir differensiert busetjingsmønster.

- *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, frå mars 2011.*

Formålet med retningslinene er å tydeleggjere nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen. I PBL. § 1-8 første ledd går det fram at det i 100-metersbeltet skal takast særlege omsyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Desse særlege omsyna skal primært ivaretakst og innarbeidast i arealdelen til kommuneplanen.

Retningslinene utdjuapar lova og gir statlege føringar for kommunane og fylkeskommunane si planlegging. Målet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. Eventuelle unntak frå kravet om å ivareta byggjeforbod i 100-metersbeltet skal sikrast gjennom arealdelen i kommuneplanen eventuelt gjennom reguleringsplanar. Gjennom retningslinene er landet delt i tre sonar, basert på kor omfattande utbyggingspresset er i den einskilde kommune. Oslofjordregionen, andre kommunar med press på kystarealet og kommunar med mindre press på kystarealet.

Stranda kommune er definert som kommune med mindre press på arealet, og står dermed noko friare enn kommunar tilhøyrande dei to andre sonene. Forbodet mot bygging i 100 metersbeltet gjeld likevel.

- *Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, frå september 1995.*

Det blir stilt følgjande krav til den kommunale planleggingsprosessen:

- Vurdere konsekvensar for barn og unge i plan- og byggesaksbehandlinga etter plan- og bygningslova.
- Gjere ei samla vurdering av barn og unges oppvekstmiljø for å innarbeide mål og tiltak i kommuneplanarbeidet.
- Utarbeide retningslinjer, føresegner eller vedtekter om omfang og kvalitet av areal og anlegg av verdi for barn og unge, for å sikre barn og unges interesse i ein plan.
- Organisere planprosessen slik at synspunkt som gjeld barn som part, kjem fram og at ulike grupper barn og unge sjølve blir gitt høve til å delta i arbeidet.

Meir informasjon om krava til kommunal planlegging finst på www.planlegging.no

Regjeringas forventningar til kommunal og regional planlegging 2019 – 2021.

«Regjeringa legg vekt på at vi står overfor fire store utfordringar:

- å skape eit berekraftig velferdssamfunn

- å skape eit økologisk berekraftig samfunn gjennom mellom anna ein offensiv klimapolitikk og ei forsvarleg ressursforvaltning
- å skape eit sosialt berekraftig samfunn
- å skape eit trygt samfunn for alle

Dei regionale og lokale myndigheitene har sentrale oppgåver med å handtere desse utfordringane.»

- Fylkeskommunane og kommunane legg FN's berekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegginga.
- Regionale planar og samfunnsdelen i kommuneplanen skal brukast for å gi strategisk retning til samfunnsutviklinga og for å gjere planlegginga meir føreseieleg. Planane skal følgjast opp i økonomiplanlegginga.
- Fylkeskommunane og kommunane legg vekt på kostnadseffektivitet for private og offentlege aktørar på kommunalt, fylkeskommunalt og statleg nivå i planlegginga.
  - Kommunane nyttar dei verkemidla som plan- og bygningslova har for å effektivisere og forenkle planlegginga. Kommunane tilpassar detaljgraden i planar og utgreiingar til behovet.
  - Kommunane bidreg til å sikre effektiv og rask behandling av private reguleringsplanforslag og til god plankvalitet ved å gi tidlege, tydelege og relevante krav til utgreiingar og dokumentasjon.
  - Det skal berre fremjast motsegn når det er nødvendig for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser, der tidleg dialog og interesseavveging ikkje har ført fram.
- Kommunane legg vekt på den private eigedomsretten i planlegginga.
- Fylkeskommunane formulerer klare behov og prioriteringar som innspel til konseptvalutgreiing for store statlege samferdselstiltak. Fylkeskommunar og kommunar legg vedtekne statlege planar til grunn for eiga planlegging.
- Fylkeskommunane og kommunane tek i bruk digitale dialogløysingar og legg til rette for enkel tilgang til plandata i digitalt planregister og til temadata i det offentlege kartgrunnlaget.
  - Kommunane tek i bruk digitale verktøy basert på eByggesak-standard, for å sikre ei meir effektiv og fulldigital saksbehandling av byggjesøknader.
- Fylkeskommunane vurderer bruk av gjensidig forpliktande avtalar for å styrkje oppfølginga av dei regionale planane.
- Kommunane utarbeider arealstrategiar som del av samfunnsdelen til kommuneplanen, og legg desse til grunn ved revisjon av arealdelen til kommuneplanen.
- Kommunane prioriterer arbeidet med planstrategi for å sikre at planane er oppdaterte og møter framtidsbehova, også i samband med kommunesamanslåingar.
  - Fylkeskommunane og kommunane bruker planlegginga til å sjå oppgåver som dei får tilført gjennom kommune- og regionreforma i samanheng med andre samfunnsoppgåver.
- Kommunar som ikkje har slått seg saman, bruker planlegginga til å diskutere om dei har føresetnader for å møte utfordringane i framtida aleine, eller om dei bør slå seg saman med nabokommunar.
- Fylkeskommunane og kommunane legg til rette for å styrkje samiske språk, samisk kultur og samisk næringsgrunnlag i planlegginga, når det er relevant.
- Fylkeskommunane og kommunane baserer samfunns- og arealplanlegginga på eit oppdatert kunnskapsgrunnlag og har tilgang til nødvendig plankompetanse.
- Fylkeskommunane styrkjer regionalt planforum som samordningsarena. Kommunane, fylkesmannen, andre statlege myndigheiter og Sametinget bruker forumet aktivt til å gi tydelege signal tidleg om kva som er nasjonale eller regionalt viktige omsyn i dei enkelte sakene.

Vedteke ved kongeleg resolusjon 14. mai 2019

Stranda kommune og SPR

Arealdelen til kommuneplanen er ein rammeplan som skal gi tydelege, føreseielege og tilstrekkelege føringar i høve arealdisponering i samband med reguleringsplanlegging.

Plandata blir digitalt tilgjengelege.

I kommuneplanen sin samfunnsdel har kommunen lagt til grunn at ein skal satse på utvikling av tettstaden/kommunesenteret Stranda og dei tre bygdesentera: Hellesylt, Geiranger og Liabygda. Fortetting blir strategi for bustadbygging på definerte område i kommunesenteret. Høg utnyttingsgrad blir strategi for sentrumsareal disponert til bustadutbygging i dei tre bygdesentera.

Sentrumsnære område skal bindast saman med råser/snarvegar og sykkel- og gangvegar og bidra til å redusere trongen for å bruke bil.

Stranda er ein hytte- og fritidskommune. Prinsippet om fortetting blir tatt i bruk også i dei store og sentrumsnære hyttefelta.

Bruk av sjøarealet og sjønære landområde blir tema i arealdelen. Kommunen vil fastsetje rammene for arealdisponeringa i desse områda.

Verdsarv – Vestnorsk fjordlandskap

Verdsarvstatusen med kommunane Stranda og Fjord og fylkeskommunane sin «Declaration of intent» som grunnlag for verdsarvstatus av [Vestnorsk fjordlandskap](#) legg rammer for arealplanen. [Forvaltningsplanen for Vestnorsk fjordlandskap – delområde Geirangerfjorden](#) legg føringar for arealdelen, då planen dannar grunnlaget for Stranda kommune si rapportering inn til Vestnorsk fjordlandskap, statsparten og UNESCO kommisjonen. Verdsarvområdet femnar om heile landskapsvernområdet Geiranger – Hevsdalen, og i tillegg det arealet som ikkje landskapsvernområdet dekkjer i Geiranger sentrum og dalføret. Kommunen har eit særskilt forvaltningsansvar for verdsarvområdet. Forvaltningsplanen til Vestnorsk fjordlandskap er under revisjon. Forvaltningsplanen er det viktigaste forvaltningsverktøyet i verdsarvområdet og skal danne grunnlag for all rapportering inn til UNESCO. Ei oppfølging av forvaltningsplanen til Vestnorsk fjordlandskap er og heilt naudsynt for å sikre at delområda harmonerer i berekraftig bevarings og utviklingstakt som styrkar og ikkje svekkjer verdsarvstatusen.

Heile Geirangerfjorden og mesteparten av Sunnlyvsfjorden ligg innanfor verdsarvområdet sine grenser. Dette betyr at alle utviklingstiltak også i sjøarealet må vurderast opp mot bevaring av verdsarvstatus og området sine universelle verdiar. Alle nye tiltak i desse ikoniske fjordane må vurderast opp mot den internasjonale forpliktinga som Stranda kommune har signert på.

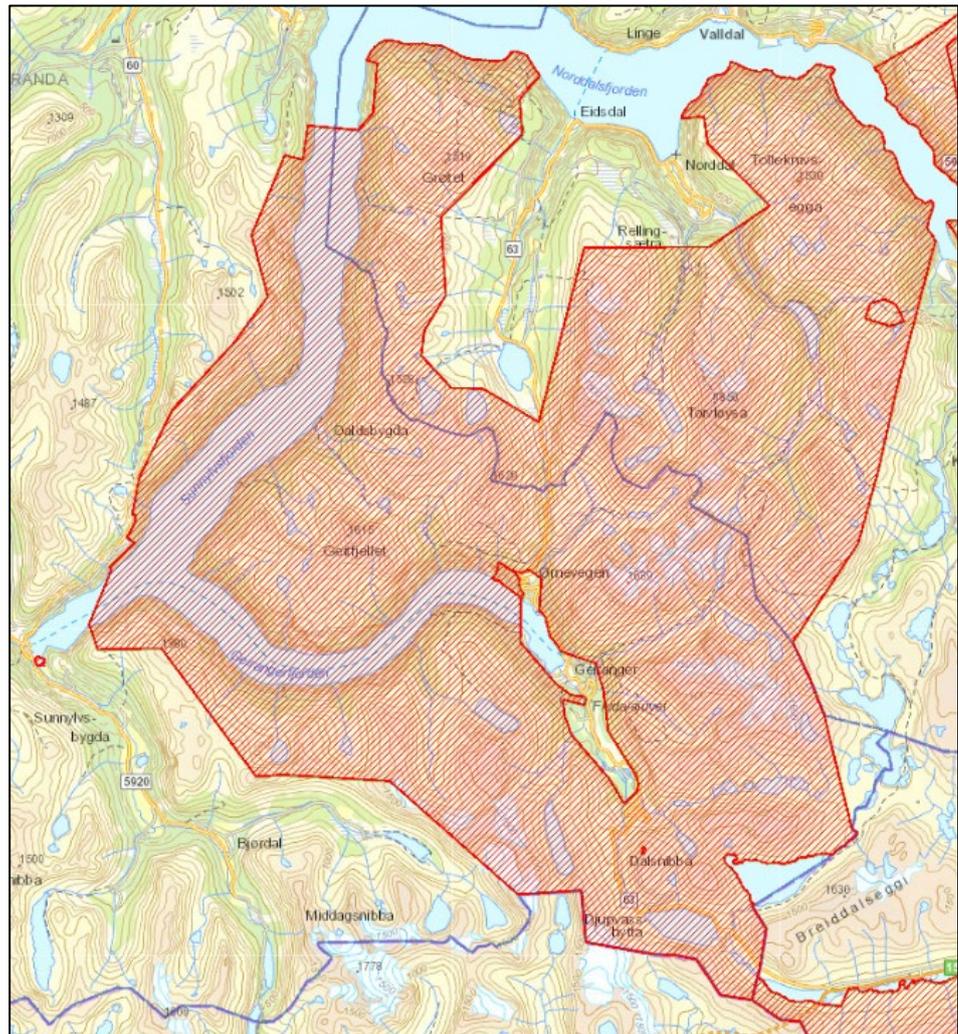
Geiranger er einaste bygdesamfunnet i Stranda kommune som ligg innanfor verdsarv området Vestnorsk fjordlandskap sine grenser. Det ligg difor ei ekstra forventning om at arealplanen

som omtalar Geirangerbygda skal styrke verdsarvstatusen og bevare unike verdsarvverdiar, samstundes som det skal gje rom for ei berekraftig utvikling av bygdesamfunnet.

Nasjonale målsetjingar for den norske verdsarven er alt uttrykt i både reisellivsmeldinga og kulturmeldinga [Framtid med fotfeste](#), som har eige kapittel om verdsarv og korleis Noreg vil arbeid for å fylgje opp måla i Verdsarvkonvensjonen. Ambisjonane er: «Norske verdsarvområde skal utviklast som fyrstårn for den beste natur- og kulturminneforvaltninga.»

Alle nye utviklingstiltak i verdsarvområdet bør målast opp mot ambisjonen om beste praksis i landet.

For alle utviklingstiltak i sjøarealet til verdsarvfjordane eller på land innanfor verdsarvområdet sine grenser, som kan vere potensielt trugsmål for verdsarvstatusen, er det krav om gjennomføring av Heritage Impact Assessment (HIA)/KonsekvensUtgreiing for VerdsArv (KUVA). Det er naudsynt at konsekvensane for verdsarv er grundig greidd ut før vedtak om planar og tiltak vert fatta. Verdsarvområdet skal vere fyrstårn for beste praksis i forvaltning av natur- og kulturarven. Planar eller tiltak som kan kome i konflikt med verdsarvverdiene skal ein HIA/KUVA gjennomførast. Om det er uvisse om verknaden av eit tiltak på verdsarvverdiene, skal verknaden sjåast på som negativ. Tiltak skal ikkje verte tillate så lenge konsekvensane er uvisse, eller om det er påvist uakseptabel konflikt med verdsarvverdiene. Rettleiarar til [miljøkonsekvensutgreiing](#) og [konsekvensutgreiingar for verdenskulturarvområder](#), internasjonale rettleiarar som er tilpassa til norsk begrepsbruk.

Figur. 1 Oversikt over landskapsvernområdet Geiranger-Herdalen, markert med raud skravur. Kommunegrensa er synt med blå line. Verdsarvområdet dekkjer alt areal innanfor landskapsvernområdet. Kjelde Naturbase.

Verdsarvområdet og Geiranger-Herdalen landskapsvernområdet er samanfallande, bortsett frå delar av Geiranger og Dalsnibba, der landskapsvernområdet ikkje gjeld. Det er gjennomført overordna KUVVA for fleire utbyggingsformål i konsekvensutgreiinga for Geiranger i gjennom planarbeidet med arealdelen.

2.2 Regionale planar og føringar

Møre og Romsdal fylkeskommune er regional planmynde og har ansvaret for å utarbeide dei regionale planane som kommunane må leggje til grunn for si planlegging.

Aktuelle regionale planar og føringar er:

[Regional planstrategi 2020 – 2024](#)

Planstrategien summerer opp dei største utfordringane og moglegheitene for fylket i planperioden og vurderer kva planar fylkeskommunen treng for å møte desse.

I gjeldande planstrategi har fylkeskommunen trekt opp følgjande målsettingar for sitt arbeid:

- Samarbeidsfylket
- Miljøfylket
- Inkluderings- og kompetansfylket
- Verdiskapingsfylket

Fylkeskommunen er avhengig av eit vel fungerande samspel/samarbeid med kommunane for å realisere målsettingane.

Følgjande regionale planar må takast omsyn til i kommunen sitt arbeid:

- *Regional plan for vassforvaltning for Møre og Romsdal vassregion 2016 – 2021*
Planen er ei oppfølging av EUs vassrammedirektiv og set miljømål for kyst, vatn og elver i regionen.

Planen fastset miljømål for elvar, bekkar, innsjøar, grunnvatn og kystvatn. Den er sektorovergripande og skal bidra til å styre og samordne vassforvaltning og arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Kommunar, regionale organ og statlege etatar er gjennom planen forplikta til å leggje miljømåla til grunn for planlegging og verksemd. Vassressursane blir vurderte ut frå naturverdi og økonomisk ressurs.

Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlege føringar for kommunane i vassregionen og skal bidra til å samordne og gi retningslinjer for arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Om ein kommune fråvik retningslinjene, gir det grunnlag for å fremje motsegn til den kommunale planen.

- *Regional plan for Ottadalsområdet 2016 – 2026*
«Formålet er å leggje til rette for ei langsiktig og heilskapleg forvaltning av fjellområde som er særskild viktige for villreinen si framtid i Noreg. Planen skal

fastsette ei langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern for desse fjellområda med influensområde. Planen er ikkje ein verneplan, men har som mål å ta omsyn både til framtida for villreinen og samfunnsutviklinga i planområdet. Planen sine retningslinjer fokuserer derfor meir på kva det blir gjeve løyve til enn kva planen stengjer for.»

I Stranda kommune er yttergrensene for planområdet trekt slik at Liabygda og Sunnylvsfjorden kjem innafør grensene.

Det vil seie at Landskapsvernområdet Geiranger-Herdalen og Hyskjett naturreservat ligg i planområdet for Ottadalen. Også FV 63 Langvatn – Geiranger ligg i planområdet.

- *Fylkesdelplan for inngrepsfrie naturområde, vedtatt av fylkestinget september 2009*
Planen skal fremje grunnlag for ei heilskapleg forvaltning av inngrepsfrie naturområde, gjennom forvaltningsretningslinjer som sikrar at regionale og nasjonale omsyn blir tekne vare på.

Fleire område i Stranda er omtalte i planen.

- *Regional delplan for folkehelse 2012 – 2016*
«Regional delplan for folkehelse skal vere eit grunnlag for det samla arbeidet med folkehelse i Møre og Romsdal. Planen skal gi fylkeskommunen, kommunale og regionale styresmakter, institusjonar, organisasjonar og næringsliv eit prioriterings- og avgjerdsgrunnlag.»
- *Regional delplan for klima og energi 2015 – 2020*
Hovudmåla i den regionale delplanen er desse:
  - Klimagassutsleppa i Møre og Romsdal skal reduserast med meir enn 10 % innan 2020, i forhold til utsleppa i 2009.
  - Summen av ny fornybar energi, energieffektivisering og energiomlegging skal tilsvare minst 2 TWh elektrisitet.
  - Innan 2020 skal det vere gjennomført minst fem konkrete tiltak i kvar kommune i fylket for å betre miljøet og redusere klimagassutslepp.
- *Regional delplan for attraktive byar og tettstader 2014 – 2020*
Regional delplan for attraktive byar og tettstader skal legge til rette for ei framtidsetta utvikling av Møre og Romsdal fylke gjennom å fremme berekraftig by og tettstadsutvikling og styrke samordna bustad-, areal- og transportplanlegging i og mellom kommunane.

- *Regional delplan for kulturminne, vedtatt av fylkestinget i juni 2015* Regional delplan for kulturminne av regional og nasjonal verdi skal vere eit grunnlag for det samla arbeidet med kulturminnevern i Møre og Romsdal, i fylkeskommunen, i kommunane for fylkesmannen og andre sentrale aktørar i sitt planarbeid.

2.3 Kommunale føringar og strategiar for arealdelen til kommuneplanen.

Utgangspunktet for arbeidet med arealdelen er:

- Kommuneplanen sin samfunnsdel godkjent av kommunestyret i februar 2019
- Godkjent planprogram med revidert framdriftsplan for arbeidet
- Områdeplanane for Stranda sentrum (godkjent 09.11.2011), Hellesylt (godkjent 02.09.2015) og Geiranger (godkjent 01.07.2020)
- Kulturminneplan, godkjent i mars 2019
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, under rullering

I tillegg er det fleire reguleringsplanar som gjeld føre arealdelen. Desse går fram av planomtalen og føresegnene.

2.3.1 Samfunnsdelen «Ei lita bygd i verdsklasse» - strategiar for vidare utvikling av kommunen.

«Det berande element i ei levande kommune er folketalsutvikling, gode arbeids- og velferdstilbod og tryggleik i livet for både store og små.

Stranda kommune og regionale planar

Gjennom kommuneplanen iverkset Stranda kommune fleire tiltak som vil stø opp under og bidra positivt til målsettingane i dei regionale delplanane. Nokre døme:

- Fortetting og høg utnyttingsgrad i sentrumsområda i kommunen og i utvalde hytteområde
- Ivaretaking av råser og snarvegar, sikring av areal til gang- og sykkelvegar, sikring av areal til grøne korridorar frå busetnad og ut i frimoråder
- Sikring av areal til nye vegløyser og tunellar
- Sikre areal til leike- og sosiale møteplassar i bustad- og hytteområde
- Omsynssoner for utvalde tema: utvalde naturtypar, kulturminne, LNF, fare-, sikrings- og støysoner

For å kunne nå desse måla er vi avhengige av gode styringsmål og planar. Kommuneplan – Samfunnsdelen er eit slikt reiskap for utvikling av vår kommune.»
(Ordførar i Stranda Jan Ove Tryggestad)

«Ein kommune til å vere stolt av» er motto for utviklingsarbeidet som blir presentert i samfunnsdelen til kommuneplanen. Det er fastsett 3 grunnpilarar – eller hovudområde - som skal realiserast gjennom planen:

- Bygdeutvikling
- Næring
- Turisme

Planen inneheld mål og strategiar for fagleg og teneste utvikling, som stør opp under desse pilarane. Den legg og føringar for kva bidrag arealdelen skal gi i høve realisering av dei 3 pilarane. Desse er:

Bygdeutvikling

- Definere sentergrenser i bygdelaga
- Setje av areal til bustadformål innanfor konsentrerte område rundt sentrum i det ein skilde bygdelag
- Skape fleksibilitet og variasjon i typen bustadareal gjennom føresegn og arealformål
- Vurdere rekkefølgekrav om infrastruktur for gåande og syklende ved utbygging av nye bustadområde
- Utarbeide gode medverknadsopplegg for barn og unge
- Vurdere fare- og omsynssoner for skred, flaum og bølge
- Definere friluftsområde som kan leggast til rette for lågterskel friluftsliv nær bustadområde

Næringsliv

- Kartleggje område eigna for næringsareal
- Setje av areal til næring og service i tilknytning til bustadareal
- Vurdere føresegn som opnar for tilleggsnæringer i landbruket

Turisme

- Vurdere eigna område for vidare utvikling av fritidsbustader
- Vurdere rekkefølgekrav om infrastruktur i utsette område før vidare utvikling

I samfunnsdelen blir det elles slått fast at *folkehelse* skal vere eit gjennomgåande tema i arbeidet med arealdelen, saman med følgjande tema:

- Sentrumsfunksjonar – kommunesenteret og bygdesentera
- Hyttekommune, areal til nye hyttefelt og fritidsbustader
- Bevaring av seter- og stølsområda
- Sosiale møteplassar for barn/unge i uterommet
- Trygg ferdsel – sykkel-/gangveggar, snarveggar
- Universell tilrettelegging, grøne sonar, fritid og friluftsliv, nærleik og tilgjengelegheit
- Næringsareal, areal til industri, fiskeoppdrett, forretningar, anna

2.4 Planprosess og medverknad i arealdelen

2.4.1 Politisk og administrativ prosess

Planprogrammet for kommuneplanen 2018 – 2030, vart fastsett av kommunestyret i april 2018. Programmet omfattar både samfunnsdel og arealdel. Planprosessen er gjennomført i samsvar med programmet, ved at samfunnsdel er vedtatt først og gir føringar og målsettingar for arbeidet med arealdelen til planen.

Samfunnsdelen vart vedteken i februar 2019. Arbeidet med arealdelen starta opp i mai 2019.

Politisk medverknad i arealdelen

Det kommunale planutvalet (KPU) er politisk styringsgruppe for arbeidet. Utvalet gir innspel undervegs, i form av arbeidsmøte, i tillegg til den formelle rollen det har som innstillande mynde til kommunestyret.

Ordførar har vore aktiv deltakar i alle bygdemøta som er gjennomførte. På desse møta har og andre politikarar frå KPU deltatt.

Møte i arbeidsgruppa for Strategisk Næringsplan 17.6.19. Gjennomgang av formålet med kommuneplanen, drøfting og avklaringar av aktuelle tema knytt til planen. Referat frå møtet ligg ved.

Arbeidsmøte med planutvalet/formannskapet 27.6.19. Møtet vart gjennomført for å avklare prioritering av innsende innspel og innspela frå folkemøta, møta med barn/unge, møtet med ungdomsråd og møtet med arbeidsgruppa for Strategisk Næringsplan (SNP). Møtet la grunnlag for arbeidet med plandokumentet.

Administrativ medverknad

Det er vald ei eiga administrativ arbeidsgruppe som deltek i arbeidet med å utarbeide arealdelen. Arbeidsgruppa er den same som deltok i utarbeiding av samfunnsdelen. Det har vore undervegs møte med arbeidsgruppa. Referat frå desse møte er vedlagt.

I tillegg til har rådmann, kommunalsjef for Plan og utvikling og planleggjar/Plan og utvikling delteke i bygdemøta som er gjennomførte.

2.4.2 Medverknad – barn/unge

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for å styrke barn og unges interesser i planlegginga har vore utgangspunktet for tilrettelegging av denne delen av arbeidet.

Det er gjennomført Barnetråkk ved 4 av skulane i kommunen – Geiranger, Sunnlyven, Liabygda og Ringstad skule i kommunesenteret. Barnetråkk er eit digitalt verktøy og undervisningsopplegg som let barn/unge fortelje planleggjarar, kommune og lokalpolitikarar korleis dei brukar staden dei bur på og kva dei ønskjer av endringar. *Registreringane frå Barnetråkk blir eit av grunnlaga ved utarbeiding av nye reguleringsplanar.*

Det er gjennomført møte med elevråda ved 4 av skulane (Stranda vidaregåande skule, Stranda Ungdomskule, Ringstad skule og Sunnlyven skule). I tillegg har det vore møte med elevar frå Geiranger skule, møte med barn/unge i Liabygda og eit møte med representantar for ungdomsrådet. Forma var open med spesiell vekt på å få fram informasjon om /innspel til aktivitets- og møteplassar i uteromma og trygg ferdsel (stiar, råser, sykkel- og gangveg). Informasjon som var registrert i barnetråkk vart aktivt brukt i samtalan. Det er skrivne referat frå alle møta.

Tema og innspel frå møta med barn/unge har vore presentert på bygdemøte/folkemøta, i møtet med SNP og i arbeidsmøte med planutvalet.

2.4.3 Annan medverknad

Oppstart av arbeidet med arealdelen var kunngjort på kommunen si heimeside og på FB-sida, omtalt i Sunnmøringen 29.5.19 og annonsert i Sunnmørsposten. Frist for å kome med innspel vart sett til 14.6.2019. Det vart samstundes annonsert opne bygdemøte.

Plandokumenta har vore på offentleg ettersyn to gongar i seks veker – vinteren 2019 og sommaren 2020.

Det vart gjennomført avgrensa høyring til offentlege mynde som hadde motsegn til planen våren 2021.

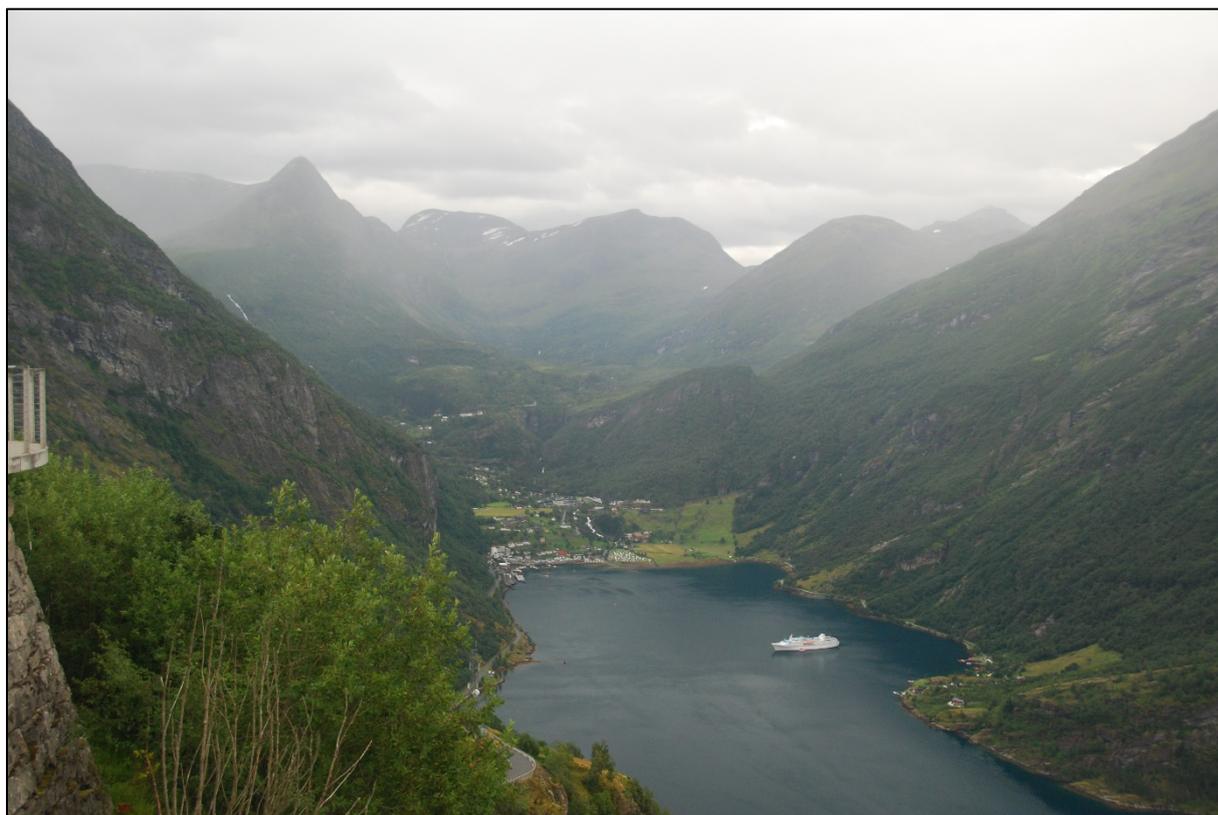
Dei opne bygdemøte vart gjennomførte i tida 3. til 6. juni – i Geiranger, Liabygda, på Hellesylt og på Stranda. Møteforma vart tilpassa tal frammøte. Var tal frammøtte under 10 valde ein dialog og samtale, var talet på frammøtte høgare gjennomførte ein det planlagde gruppearbeid. Gruppearbeid vart gjennomført på Hellesylt og i Stranda.

Tema for møta tok utgangspunkt i samfunnsdelen sine føringar for arealdelen, samt at innspel frå møta med barn/unge vart refererte.

Det er skrive referat frå alle møta.

Involvering av hytteeigarar. Stranda kommune ønskjer ytterlegare vekst som kommune for hytte og fritidsbustader. For å hente synspunkt på kva kommunen i samband med arealplanen bør leggje vekt på, kva gjeld hytte- og fritidsbustader, vart det gjennomført ei enkel spørjeundersøking – nettbasert – med spesifikk invitasjon til denne gruppa om å kome med innspel. Invitasjon til å delta vart lagt ut på kommunen si heimeside, 5.6.19 med lenke til eit enkelt spørjeskjema.

Det var opp til den einskilde å delta. Spørjeskjema og oppsummering av innkomne svar er vedlagt.

Bilete 2 Geiranger

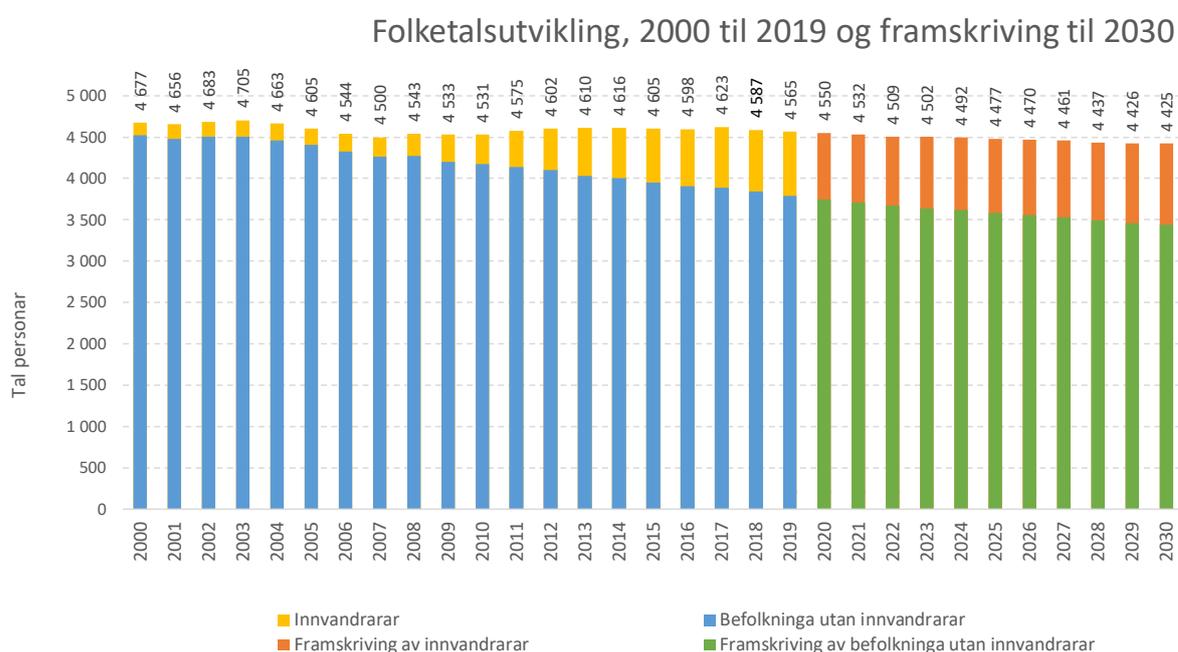
3. Utviklingstrekk – oppdatering og status i høve samfunnsdelen. Tiltak i arealdelen

Det ligg føre nytt [statistikkgrunnlag](#) frå Møre og Romsdal fylkeskommune i høve til status presentert i kommuneplanen sin samfunnsdelen

Statistikkområda som er relevante for arealdelen blir presenterte her når datagrunnlaget og/eller prognosane er endra.

3.1 Prognose for folketalsutviklinga

Folketalsutvikling med prognose 2019 - 2030

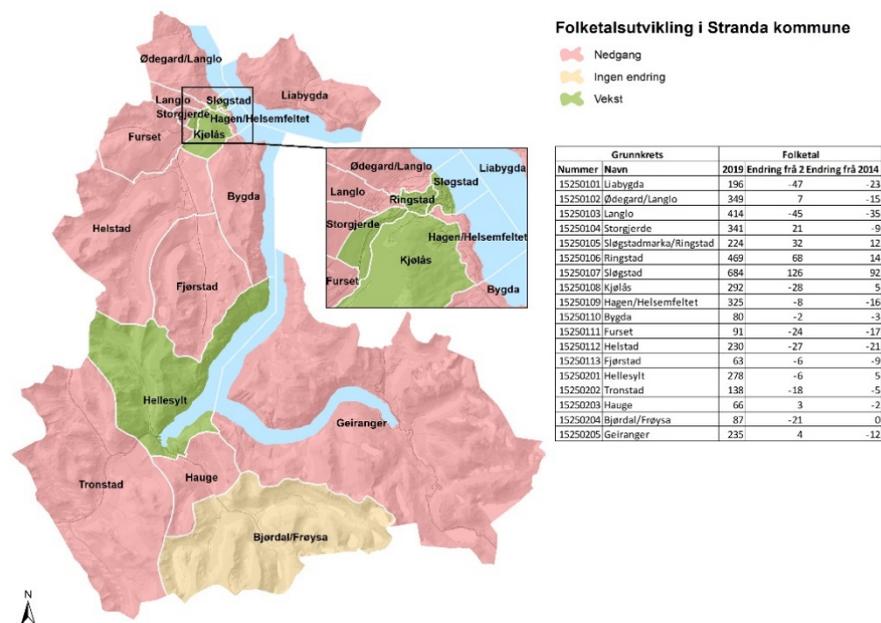

Figur 1: Folketalsutvikling og framskriving. SSB sine framskrivingsalternativ MMMM (hovudalternativ) og MMM0 (Ingen nettoinnvandring) ligg til grunn for framskrivinga. Kjelde kommunestatistikk/Møre og Romsdal fylkeskommune

Samanliknar ein prognosen med tala i samfunnsdelen ser ein at det blir venta nedgang i folketalet på 140 frå 2019 til 2030, for Stranda kommune sett under eitt. Prognosen lagt til grunn i samfunnsdelen var ein vekst på 71 personar.

Folketal på grunnkretsniå

Ser ein på folketalsutviklinga i kommunen på grunnkretsniå, finn ein følgande trekk:

Figur 2: Folketalsutvikling på grunnkretsnivå frå 2014 til 2018. Kjelde SSB, statistikkgrunnlag kommunestatistikk frå Møre og Romsdal fylkeskommune

Oversikten syner vekst i Hellesylt og i kretsane knytt opp mot kommunesenteret. Inga endring i Björdal/Frøysa og nedgang i øvrige kretsar/bygdela. Det kjem ikkje fram om endringane mellom kretsane skuldast intern flytting, men det er i sum ei utflytting frå kommunen, som etter prognosen vil halde fram i heile planperioden.

Årsaka til at folketalet går ned er samansette og heng mellom anna saman med:

- Etter 2007 har fødselsunderskotet vore høgare enn fødselsoverskotet. Det vil seie at tal fødte er lågare enn talet på innbyggjarar som dør.
- Tal kvinner i fertil alder er redusert frå 2000 til 2019. Denne reduksjonen held fram mot 2030. I 2019 er tal kvinner pr 100 menn i aldersgruppa 30 – 39 år 82,7%.
- Den relative delen av personar 80+ aukar frå 7% i 2019 til 11% i 2040
- Større utflytting enn innflytting til kommunen.

3.1 Tenestetilbod i bygdelaga/sosial infrastruktur

Sosial infrastruktur er infrastruktur som dekker kommunens tenestetilbod (barnehage, skule, helse/omsorg, kultur mm) og *sosiale møteplassar* i det *offentlege* rommet.

Liabygda skule vart lagt ned frå skuleåret 2019/2020 og erstatta med tenestekjøp frå nabokommunen Fjord. Det er lagt opp til at arealformålet for dette skuleområdet blir vidareført, mellom anna for å sikre barn/unge i bygde tilgang til eit etablert og aktivt brukt leikeområde og område for ikkje-organiserte aktivitetar.

Det er lagt inn areal til bygging av ny barneskule og nytt omsorgssenter i kommunesenteret. Dette frigjer arealet der skulen ligg no. Arealformålet blir foreslått endra til sentrumsformål i planen.

I Geiranger er det lagt inn meir areal til «blålysetatane».

Nytt areal til gravplass er lagt inn i Sunnylvn og Stranda.

Elles er det ikkje registrert endringar i areal til offentlege tenestetilbodet.

Sosiale møteplassar i det offentlege rommet er eit tema i planen, då *det* i stor grad handlar om korleis ein legg til rette samfunnet for å kunne skape plassar å møtast, anten desse er inne eller ute. «Rommet mellom husa» er viktige å markere når ein tar stilling til arealdisponering.

I møta med barn/unge var møteplassar eit sentralt tema. Møteplassar for fri leik og ikkje-organiserte aktivitetar «plassar å henge – berre for å vere saman». Råsane/snarvegane mellom heim – skule og heim – møteplass vart også tema. Det kom fram ønskje om at både vegar og område blir tydeleg markerte i arealdelen og soleis skjerna mot utbygging til andre formål.

Arealdelen blir nytta til å markere kvar nokre av desse plassane er i kartet. I tillegg blir det i føresegnene stilt krav om at sosiale møteplassar og råser/snarvegar skal avklarast i samband med regulering.

3.2 Bustadstruktur (bustader, hytter og fritidsbustader)

Omgrepet fortel kvar folk bur, kor tett dei bur og kva som dermed blir eit karakteristisk trekk ved ein kommune (tettbygd, spredtbygd). Statistikkgrunlaget er det same som i samfunnsdelen og derfor ingen endringar.

I 2016 låg 66% av bustadane i kommunen i tettbygd strok, medan 34% låg i spredtbygd strok. Hellesylt og Stranda kjem under definisjonen for tettbygd. Ifølge målsetting i samfunnsdelen ønskjer kommunen ei arealdisponering som forsterkar tettbygd utbygging. Fleire enn i dag skal bu sentrumsnært, i leilegheiter, rekkhus og liknande bustadtypar. Målsettinga er konsentrert utbygging i kommunesenteret og rundt dei 3 bygdesentera – Geiranger, Liabygda og Hellesylt.

Hytter og fritidsbustader er i 2016 i stor grad konsentrert rundt Stranda – Strandafjellet og Fausadalen. Målsettinga i samfunnsdelen er å auke utbygging av hytter og fritidsbustader. Dette vil ein gjere gjennom konsentrasjon i og rundt etablerte felt, samstundes som to nye felt blir lagt ut, eit i Liabygda og eit i Strandadalen.

3.3 Teknisk infrastruktur

Teknisk infrastruktur er vegar, parkering, vatn, avløp, fiber/breiband. I arealdelen skal veg/parkering markerast i kartet. I samband med regulering er det sett krav om utarbeiding av forprosjekt for å sikre tilstrekkeleg areal og dimensjonering av teknisk infrastruktur, overvasshandtering og krav til brannvatn. Dimensjonering er tema i reguleringsprosessen i den grad eksisterande kapasitet kan leggje hindringar i vegen for utbygging av nye område. Dette gjeld både bustadfelt og felt for hytte/fritidsbustader.

3.4 Næring og sysselsetjing

Statistikken for næring og sysselsetjing syner ikkje vesentlege endring i høve til samfunnsdelen. Stranda kommune har høgare arbeidsinnpendling enn -utpendling. Flest sysselsette finn ein innan sekundærnæringane, der kommunen er eit nasjonalt tyngdepunkt for landbruksbasert næringsverksemd. I regional samanheng er kommunen eit tyngdepunkt innan møbel- og trevareverksemd og fiskeri/havbruk.

Sysselsettingsgraden innan servicenæringane og privat tenesteyting er relativt sett låg og under press. Dette er næringar som ein normalt finn i bygde- og kommunesenter, dvs. område med fortetting eller høg utnytting av arealet. I arealdelen er dette arealet lagt inn med kombinasjonsformål (bueiningar og handel/forretning/kontor) og/eller i føresegnene med krav om næringsareal på grunnplan t.d. i kommunesenteret.

Det er ikkje vurdert trong for nytt areal til industriformål, anna enn formalisering av eksisterande næringsverksemd samt eit mindre nytt område i Geiranger.

Det er sett av nytt areal i sjø til akvakultur.

3.2 Turisme

Turisme er ein av dei 3 grunnpilarane som skal satsast på. I samfunnsdelen blir det slått fast at ein ønskjer vekst i næringa, men den skal skje på ein berekraftig måte. Målet er «ein berekraftig vekst for både natur og samfunn». Det er ei erkjenning at kommunen på den eine sida er avhengig av den økonomiske effekten av alle besøkande, og på den andre sida må finne tiltak for å redusere slitasjen på natur og fastbuande.

I arealdelen er det lagt opp til:

- Fortetting i hyttefelta i Hevsdalen
- Sikre areal til parkering ved fleire utfartsområde i kommunen
- Sikre grønne korridorar ut i friområde/turområde både frå bygdesentera og frå hyttefelt
- Leggje inn i føresegnene at det ved regulering for hytte/fritidsbustad skal leggjast inn krav om aktivitetsområde, grønne korridorar ut i friområde/turområde og snarvegar som i varetek eit heilårleg behov
- Sikre areal til nye vegføringar/– løysingar , tunellar for betre trafikktrygging , - avvikling og tryggare ferdsel for gåande/syklende
- Leggje føringar for tilkome for alle i samband med turisme og reiseliv

3.5 Arealreservar – status byggje- og utbyggingsområde

Arealplanlegging handlar om arealdisponering og -prioritering basert på ei vurdering av kva kommunen treng av areal til ulike formål og korleis det arealet ein kan ta i bruk skal fordelast mellom formåla. Kommunestyret skal ta stilling til kor mykje nytt areal ein treng, om noko areal skal om gjerast til LNF eller anna arealformål og korleis arealbruken i det einskilde bygdelag støtter opp under strategiane for å nå måla i samfunnsdelen.

Oversikta er utarbeidd for å syne kva reservar som finst pr juni 2019.

Tabellen 1 syner samla arealreservar i Stranda kommune fordelt på arealformål og moglege nye einingar som kan byggjast. Mogleg fortetting er ikkje tatt omsyn til.

Sum kommunen	Bustad	Fritid	Næring	Forretning
Areal (daa)	124	1345	409	11
Einingar	122	1053		

Tabell 2 syner arealreservane fordelt etter bygdelag, på arealformål og moglege tal einingar som kan byggjast.

Geiranger

	Daa	Daa pr eining	Tal einingar
Bustad	25	1 daa/ bu	25
Fritid	106	1,5 daa/fri	71

Sunnlyven

Daa			
Bustad	20	1 daa/ bu	19
Fritid	248	1,5 daa/fri	165
Næring	55		

Stranda

Daa			
Bustad	40	1 daa/ bu	39
Fritid	469	1 daa/fri	469
Næring	317		

Liabygda

Bustad	39	1 daa/ bu	39
Fritid	522	1,2 daa/fri	348
Næring	36		
Forretning	11		

Kommunen har ein relativt høg arealreserve i høve hytte/fritidsbustader. Det er likevel lagt inn nye areal til formålet samt at det er lagt inn føringar for fortetting og høgare utnyttingsgrad i nokre område.

Når det gjeld næringsareal blir dagens arealreserve vurdert som tilstrekkeleg for å møte framtidig vekst i høve sekundærnæringane. Samstundes er det trong for å sikre areal til nye næringar, særleg i bygdesentera. Det er følgd opp i planen.

Det kjem og fram ønskje om å opne for etablering av tilleggsnæringar i landbruket/på det einskilde bruk, eit ønskje som blir følgd opp gjennom arealdelen.

Delar av bustadarealet er ikkje plassert slik at det vil møte målsettinga om å fortette og auke utbygginga nær bygdesentera. Det er ikkje gjort endringar i dette. Nye bustadareal er lagt inn i alle bygdelaga.

Bilete 3 Hellesylt

4. Gjennomgåande tema i kommuneplanen

4.1 Folkehelse

Kommunen sitt ansvar er heimla i Lov om folkehelse arbeid §§ 4 – 7. Folkehelse arbeid blir her definert som:

«Samfunnet sin innsats for å påverke faktorar som direkte eller indirekte fremmar helse og trivsel i befolkninga, førebyggjer psykisk og somatisk sjukdom, skade eller lidning, eller som beskyttar mot helsetruslar, samt arbeider for ei jamnare fordeling av faktorar som direkte eller indirekte påverkar helsa»

Grunnlaget for god helse blir skapt i kvardagen vår, og det fysiske miljøet vi lever i legg rammene for kvardagen. Problemstillingar for helse, trivsel og livskvalitet i arealplanlegginga er mellom anna knytt til:

- Møteplassar og tilrettelegging for deltaking i sosiale og kulturelle aktivitetar
- Universell utforming av uteområde med tilgang til turstiar, friområde, areal for leik og aktivitet, rekreasjon og «stille område»
- God tilrettelegging for gåande og syklende, trygg skuleveg og trygge ferdselsårer til og frå heim og samlingsplassar
- Kulturminne og kulturmiljø som identitetsskapande element

Folkehelse er eit gjennomgåande tema i kommuneplanen. I arealdelen er det lagt inn nokre viktige råser og snarveggar, sikra grøne korridorar frå bustadområde og hyttefelt til friområde og løyper i fjellet, lagt inn kulturminne og kulturmiljø som blir sikra mot inngrep.

I føresegnene er det lagt inn krav om at leikeplassar, sosiale møteplassar, gang- og sykkelveggar skal avklarast gjennom regulering. Dette gjeld også i hyttefelt.

Denne kommentaren i svaret frå ein av hytteeigarane er eit godt døme på kva omsyn som blir viktige å ta:

«Bevar dei opne områda på Ringstadsætra. Stølen og dei opne områda ned til og med myrane nedanfor, er i dag eit verdifullt friluftsområde. Eg meiner det er viktig å beskytte dette og liknande område frå vidare utbygging for å oppretthalde Strandafjellet's kvalitet.»

(Kommentar frå hytteeigar).

4.2 Universell utforming og tilgjengelege bueiningar

Kravet om universell utforming er heimla i plan- og bygningslova og skal gjelde alle planområde i kommunen og handlar om å skape likeverdige moglegheiter for alle. I arealplanlegginga handlar det om korleis dei fysiske omgivnadene må utforma slik at den einskilde innbyggjar kan bruke sine ressursar og delta aktivt i samfunnslivet.

I pbl. [§ 11-9](#) - 5 blir det slått fast at kommunen kan gi grunnleggande føresegner om funksjonskrav inkludert universell utforming og tilgjenge til bygningar og areal. Krav om universell utforming kan leggjast til grunn for alle arealformål som er lista opp i pbl. [§ 11-7](#), sjå kapittel 2.1.3. Ved aktiv bruk av pbl. kan kommunen gjennom arealdelen sikre at

reguleringsplanar må skape samanheng mellom stader og funksjonar som folk er avhengige av til dagleg (bustad, fritidsbustad, skule, helse- og sosialtenester, barnehagar, transport- og vegnett).

Krav om tilgjengelege bueningar er heimla i byggtknisk forskrift til pbl., [TEK 17](#), § 12-2. Ei *tilgjengeleg buening er ei eining der*:

- Alle hovudfunksjonar finst på inngangsplanet,
- Inngangsplanet er tilgjengeleg for personar med nedsett førlegheit.

Korleis ein skal sikre universell utforming av uteområde skal avklarast gjennom regulering.

Bilete 4 Utsikt frå Ljø

5. utfordringar

Hovudutfordringa i all overordna planlegging er å finne balansepunktet mellom ulike interesser og mellom ulike interessegrupper. For kommunen handlar det om å styre arealdisponeringa i ønskt retning basert på målsettingane i samfunnsdelen og nasjonale og regionale rammer og retningslinjer.

Interessekonfliktar og -motsetnader skal takast stilling til og blir avklart frå kommunen si side, gjennom dei prioriteringane som kommunestyret gjer. Kommunen sine eigne strategiar, saman med nasjonale og regionale føringar og retningslinjer, er grunnlaget for dei avvegingane som blir gjort i arealdelen. Kommunane har fått eit særleg ansvar for å nytte planarbeidet til å ivareta omsynet til:

- Barn og unge sine interesser og sitt oppvekstmiljø
- Landbruk og vern av matjord og jordressursar
- Klima og miljø
- Kulturminne og -miljø som er identitetsberarar i lokalsamfunnet

Skal arealdelen støtte måla i samfunnsdelen inneber det at kommunestyret må seie nei til noko for å sikre omsynet til grupper og interesseområde som berre kommunen kan ta ansvaret for. Men - også for å leggje grunnlaget for å realisere samfunnsdelen sine målsettingar og strategiar for langsiktig utvikling av lokalsamfunnet og det einskilde bygdela.

Dette perspektivet er lagt til grunn for dei vurderingane og prioriteringar som er gjort i arealdelen, der følgande strategiområde og strategiar er prioriterte:

Bygdeutvikling/busetnad

- Leggje inn område for fortetting og høg utnyttingsgrad både for bustad og hytte/fritidsbustad
- Setje av sentrumsnære areal til bustadbygging
- Leggje inn areal for kombinasjonsformål i Liabygda
- Sikre areal for sosiale møte- og leikeplassar
- Krav i føresegnene til utforming av møte- og leikeplassar

Teknisk infrastruktur

- Leggje inn område for parkering for turisme og friluftsliv med krav om universell utforming
- Leggje inn område for tunellar og nye vegløyser
- Leggje inn sykkel-/gangvegar, råser og snarvegar
- Ta inn krav om teknisk infrastruktur t.d. som fiber/breiband i føresegnene

Landbruk, Natur og Friluftsliv

- Leggje inn kjerneområda for landbruk og sikre grunnlag for etablering av tilleggsnæringar
- I LNF-formålet blir det ikkje opna for å byggje bustadar som ikkje er knytt til landbruket
- Sikre korridorar frå bygdesentera til dei nære friområda
- Sikre at samanhengande grønstruktur blir bevart og styrka ved utarbeiding av reguleringsplanar.

- Sikre tilgang til utmark, større friområde, kulturlandskap og strandsone. Dette gjeld også hyttefelt

Reiseliv

Reiseliv femnar om eit breitt spekter av element, der dei viktigaste «trekkarane» til kommunen er Geiranger med kringliggande fjordar og Stranda skisenter. Reiselivsnæringa er ei svært viktig næringsgrein for kommunen og er med på å skape verdiar.

Utfordringar for næringa kan ein oppleve sommarsdagar i Geiranger, med store folkemengder og trafikale utfordringar. For tettstaden hadde det vore betre med fordeling av turiststraumen større delar av året. I tillegg er næringa sårbar for endringar i reisevanar og uføresette hendingar, til dømes sjukdom, jamfør koronasmitte.

Samfunnstryggleik

- Skred

Det er store område som ligg innanfor aktsemdsområde for skred; snøskred, steinsprang, jord- og flaumskred. Desse områda er markert med omsynssone fare; ras og skred. Alle utbyggingsområde innanfor faresonene skal avklare farenivå i samsvar med TEK17, med tryggleiksklasser.

Det er gjennomført faresonekartlegging for 12 område i regi av NVE. Desse områda er lagt inn i plankartet med tryggleiksklasse i samsvar med TEK17.

Det er gjennomført skredvurderingar i samband med reguleringsplanar i kommunen, desse har vorte implementert i sine respektive reguleringsplanar. Ei privat skredfarevurdering har ført til at det har vorte teke ut utbyggingsareal frå arealdelen, dette gjeld øvst i Hevsdalen.

- Sekundærverknad av skred (flodbølgje)

Kommunen er utsett for flodbølgje som følgje av fjellskred, faresone for flodbølgje er lagt inn i plankartet med tryggleiksklasse etter TEK17. Dei største utbyggingsområde er avklart i områdeplanar; Stranda sentrum, Hellesylt og Geiranger. Det blir vidareført utbyggingsareal frå overordna planar (Helsem og Uksavika), i tillegg blir det lagt inn nye utbyggingsareal som må liggje i strandsona (naust, ferjekai, småbåthamn). Det er gjennomført ei vurdering av utbyggingsareal innanfor flodbølgjeutsett område i ROS-analysen, for å vurdere arealbruken etter TEK17 § 7-4. Byggjegrense har vorte nytta for å avgrense utbygging i flodbølgjeutsett område.

- Veg

Det er lagt inn nye vegføringar for tryggare veg. Dette gjeld blant anna nye tunnelar i Geiranger, gang- og sykkelveg, beredskapsveg Hellesylt. Det er også lagt inn krav om vurdering av snarveggar for mjuk ferdsel ved regulering.

- Klima

[Klimaprofil for Møre og Romsdal](#) gjev ei kortfatta samandrag av klimaet, venta klimaendringar og klimautfordringar i Møre og Romsdal. Klimaprofilen skal vere kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i overordna planlegging. Oppsummering av klimaprofilen:

Det vert sannsynleg auke:

- Vesentleg auke i episodar med kraftig nedbør i intensitet og førekomst, som vil føre til meir overvatn.
- Det er venta fleire og større regnflaumar
- Auka fare for jord-, flaum og sørpeskred som følgje av auka nedbørsmengd
- Auke stormflodnivå som følgje av havnivåstigning

Mogleg sannsynleg auke:

- Høgare temperatur og auka fordamping kan auke fare for tørke om sommaren
- Kortare sesong for islegging og tidlegare isgang. Isgang lenger oppe i vassdraga
- Snøgrensa blir høgare og regn vil oftare falle på snødekt underlag. Dette kan redusere fare for tørrsnøskred, men auke fare for våtskred

Sannsynleg uendra eller mindre:

- Snøsmelteflaumane vil kome stadig tidlegare på året og blir mindre mot slutten av hundreåret

Usikker

- Truleg lite endring i sterk vind
- Hyppigare episodar med kraftig nedbør vil kunne auke frekvensen av steinsprang og steinskred, men hovudsakleg av mindre steinspranghandlingar
- Ikkje vesentleg auke i fare for fjellskred

Auka erosjon som følgje av hyppigare og større flaumar kan utløyse fleire kvikkleireskred

Det er i føresegnene sett krav om overvasshandtering i tre steg:

- fange opp og infiltrere
- forsinke og dryge
- sikre trygge flaumvegar.

Næring

- Sikre næringsareal i bygdesentera
- Leggje inn sjøareal for oppdrettsanlegg

Kulturminne

- Markere setergrender som skal bevarast
- Markere kløvstiar og gamle ferdslvegar
- Markere verna og freda kulturminne

Turisme

- Liabygda, areal til kombinasjonsformål fritidsbustad, fritid/turisme, uteopphaldsareal og hotell (Ringset, Liabakken, Liagarden, Ystehaugen)
- Sunnylvn, areal til kombinasjonsformål fritidsbustad, fritid/turisme, uteopphaldsareal på Ljøen
- Sikre offentleg areal til parkering, der det kan førast opp toalett og renovasjonsutstyr

Vassforvaltning

Vassforvaltninga i Møre og Romsdal tek utgangspunkt i vassforskrifta og [regional plan for vassforvaltning i vassregion Møre og Romsdal 2016 – 2021](#). Miljømål for vassførekomstane er fastsette i vassforvaltningsplanen, og økologisk og kjemisk tilstand skal betrast i

vassførekomstar i heile regionen. Planen er retningsgjevande for kommunen sitt arbeid med å forvalte vassressursane og skal leggjast til grunn i kommunal og statleg planlegging og verksemd. Stranda kommune høyrer til i nordre Sunnmøre vassområde.

Som sektormyndede innanfor planlegging, avløp, landbruk med meir har kommunen ei nøkkelrolle i arbeidet med vassforskrifta. Det er viktig at det blir teke omsyn til vassmiljø i kommunale planar, og at det ikkje vert lagt planar som kjem i konflikt med miljømål fastsett i regional vassforvaltningsplan.

Geirangerfjorden med tilhøyrande vassdrag som renn ut i fjorden har fått strengare miljømål enn kravet etter vassforskrifta. Strengare miljømål er fastsette med bakgrunn i statusen som verdsarvfjord.

Hovudutfordringa i vassforvaltningsarbeidet i Vassregion Møre og Romsdal er kunnskapsgrunnlaget og manglande ressursar.

Bilete 5 Utsikt mot Hevsdalen

6. Krav til utforming av bygdesentera og bu-områder

6.1 Område for fortetting og høy utnyttingsgrad

«Kommunen ønsker å satse på utbygging og busetnad i dei sentrale delane av bygdelaga heller enn spreidd busetnad i nye område som ikkje samsvarar med rikspolitiske føringar for areal og transportplanlegging» (frå kommuneplanens samfunnsdel s 23).

Område med krav om fortetting/høy utnyttingsgrad kjem fram i arealdelen. For å sikre gjennomføring går kravet også fram av føresegnene til planen, som retningsline.

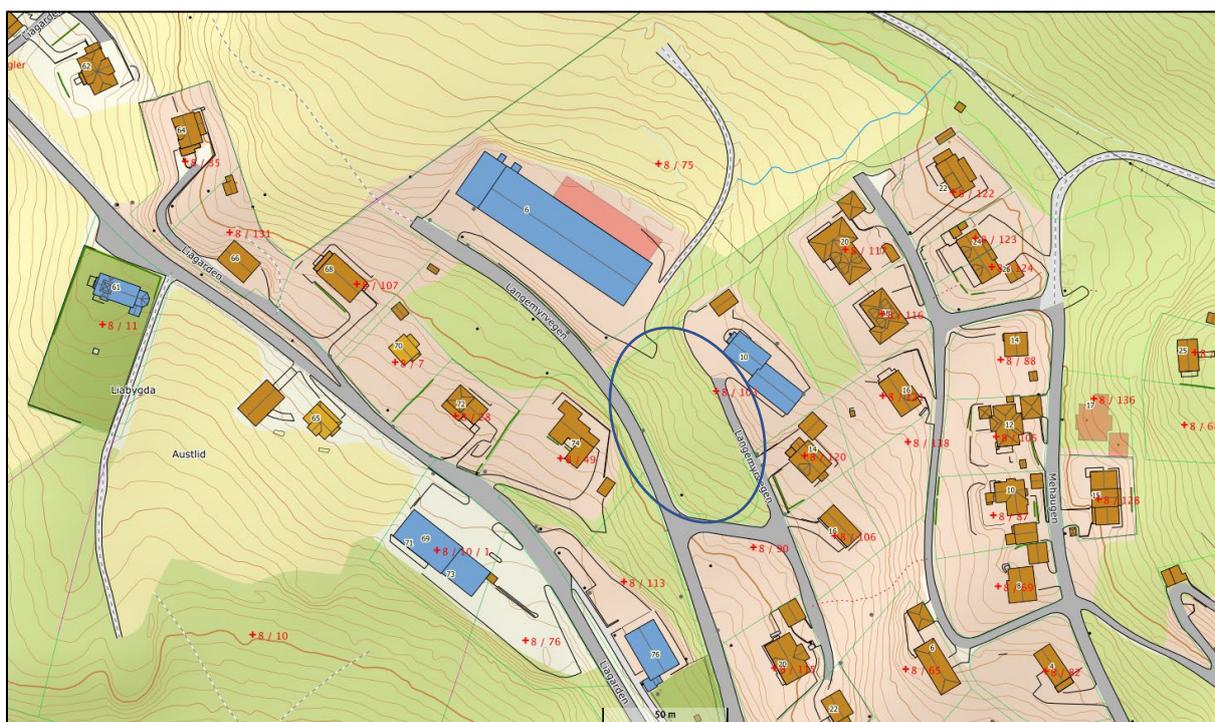
Geiranger tettstad er ivareteken gjennom områdeplanen som er nyleg godkjent.

For Hellesylt bør det leggjast til rette for høgare utnytting av areal som ligg nær fylkesvegen ved Ringdalsåsen, konsentrert småhusbusetnad.

For Liabygda og Stranda gjeld følgende:

LIABYGDA:

- Høy utnyttingsgrad skal nyttast som prinsipp for eigedom gnr./bnr. 8/103 – Langemyrvegen 10 som er på 4.600 m².
- Høy utnyttingsgrad inneber at det skal byggjast rekkehus/hus med fleire leilegheiter med felles parkering/garasjeanlegg og felles leikeareal/sosiale møteplassar for bebuarane

Figur. 2 Lokalisering av eigedom gnr./bnr. 8/103, markert med blå ring.

Stranda, kommunesenteret:

Kommunesenteret skal binde saman kommunen og leggje til rette for offentleg eller privat tenesteyting til sitt omland.

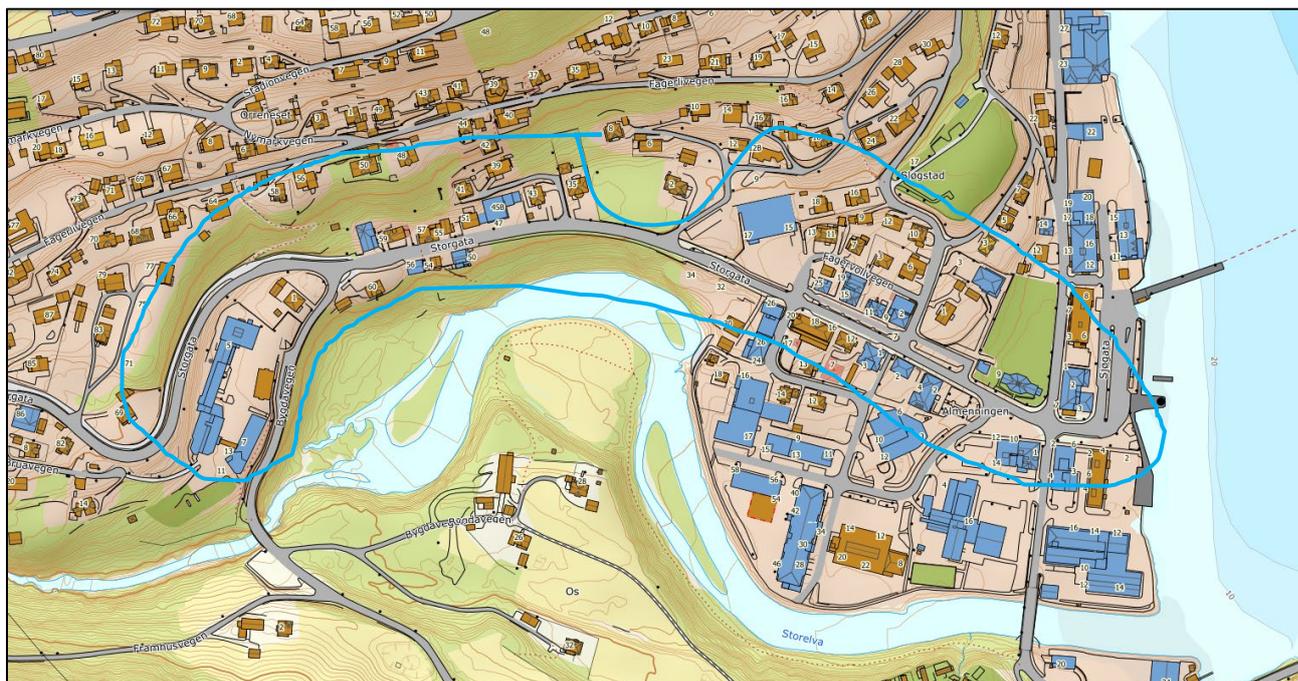
Kommunesentera blir sårbare viss omlandet «snur ryggen til» – anten omland er bygdene eller hytteområda. Det er derfor viktig at kommunesenteret blir oppfatta som attraktivt både for buande og for besøkande. Ein strategi for fortetting må dekke ulike interesser og ulike interessegrupper sine behov. Den må sikre at sentrum blir oppfatta som opent og tilgjengeleg. Næringar og aktivitetar som trekker til seg folk (buande og besøkande) må få rom og «boltreplass» i kommunesenteret.

Fortettingsområdet blir definert frå Ringstad skule til sjøen.

Bustadbygging blir konsentrert på begge sider av gateløpet ned til Rema1000.

Dagens skuleområde blir sett av til sentrumsformål og kan innehalde bustadar, forretningar og andre servicenæringar som er foreinlege med bustadformål. Innafor område skal det også setjast av areal til og leggjast til rette for opparbeiding av grøne soner (leikeplassar, «hengeplassar», møteplassar).

- Området frå Ringstad skule til Rema1000 blir reserver til bustadar
- Frå Rema1000 langs Storgata (begge sider), Kyrkjegata fram til nr 19, del av Bankgata, Sjøgata, Strandvegen får retningsline om forretning/næring/service på grunnplan og bustadar i etasjane over.
- Elles blir det opna for bustadar på grunnplan, når ikkje reguleringsplanen er til hinder for det
- Eksisterande råser og brauter skal ivaretakast. Buområda utafor fortettingsområdet skal knytast til sentrum gjennom gang-/sykkelvegar og etablering av nye råser/snarvegar. Grøne korridorar frå sentrum og ut til friområda skal sikrast gjennom regulering. Dette gjeld også råser til sjø/fjæra.
- Utsjånad som den kvite bygdebyen skal vidareførast. Alle bygningar i Stranda sentrum skal ha gjennomgåande lyse overflater – helst kvite.

Figur. 3 Avgrensing av fortetningsområdet i Stranda sentrum.

Hevsdalen - fritidsbusetnad

Det blir lagt føringer for høg utnyttingsgrad for del av arealet i Hevsdalen. Dette inneber at det ved regulering skal avklarast fordeling mellom fritidsbustader med høg utnytting (konsentrert) og frittstående hytter. Konsentrert fritidsbusetnad skal leggjast nær skitrekk eller med kort veg til fylkesvegen. Vurdering og avklaringsar av plassering skal avklarast i samband med regulering. Parkering, garasjelegg og felles leikeareal og areal som ivaretek behov for sosiale møteplassar for hyttebebuarane skal innarbeidast ved regulering.

6.2 Leikeplassar og sosial møteplassar

Det er ei generell utfordring å sikre at leikeplassar overlever generasjonsskifte i bustadområde. Ideelt sett bør derfor leikeplassen også ha funksjon som ein sosial møteplass i eit buområde.

Krav til utforming og storleik på leikeplassane går fram av føresegnene. Leikeplassnorma til fylkesmannen i Møre og Romsdal blir lagt til grunn.

Område som kan utviklast til sosiale møteplassar i det offentlege rommet for eldre barn/unge og vaksne skal sikrast i samband med regulering. Dette er areal til ikkje-organiserte aktivitetar, og skal vere «hengeplassen» i bygda og tettstaden. «Hengeplassane» variere med årstidene, døme badeplassen om sommaren akebakken om vinteren. Skal ein sikre mangfaldet må fleire område peikast ut.

I Liabygda fungerer mellom anna skuleområdet som slik samlingsstad i dag. Sidan skulen er lagt ned må ein sikre tilgang til aktuelt område i arealdelen, ved å behalde formål for offentleg/privat tenesteyting.

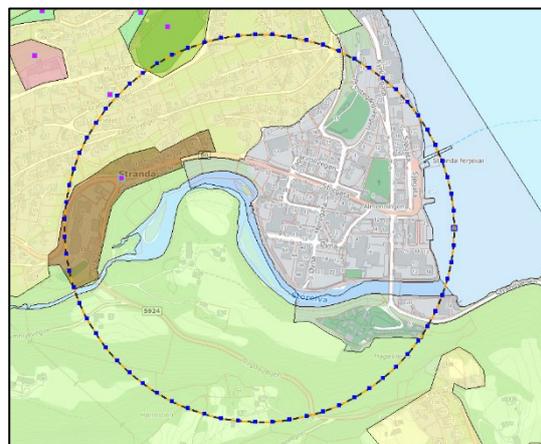
For kommunesenteret er det fleire område som fungerer som samlingsstad for barn/unge, mellom anna:

- Badeområde i Helsemvika
- Ferjekaia og gågata i sentrum
- Fløten park

Helsemvika må sikrast gjennom arealdelen. Når det gjeld møteromma i sentrum er det vanskeleg å sikre desse gjennom arealdelen. Her må ein i staden jobbe aktivt gjennom sentrumsforeininga, i samarbeid med næringslivet, for å skape eit aktivt og attraktivt sentrum.

6.3 Handel/kommunesenter

Kommunesenter skal vere i Stranda sentrum, avgrensa som sentrumsføremål i plankartet og arealet mellom elva og ferjekaia innanfor områdeplan Stranda sentrum (planid 2011001). Figur syner avgrensinga med markert sirkel som har diameter 800 m, retningsgjevande maksimalavstand i dei tre største byane. I andre tettstadar bør avstanden vere mindre. Men på grunn av avgrensa med areal og ønske om leggje nye funksjonar utanfor faresone for flodbølge, blir maksimalavstanden tøyd for Stranda sentrum i høve regional delplan for attraktive byar og tettstadar.

Figur. 4 Kommunesenteret for Stranda, avgrensa av sentrumsføremål (brunt areal) og areal mellom ferjekaia og elva innanfor områdeplan Stranda sentrum. Sirkel har radius 400 m.

I dei tre bygdesentera Liabygda, Hellesylt og Geiranger er det opna for å etablere inn til 3000 m² til detaljhandel.

Plasskrevjande varer:

Varehandel med plasskrevjande varer skal i hovudsak skje ved eksisterande næringsareal, Svemorka, Korsbakken og Stranda sentrum. Plasskrevjande vareslag er bil, båtar, andre motorkøyretøy, trelast og større byggjeverer, møblar, teppe, kvite- og brunevarer, utsal frå hagesenter og planteskule.

Bilete 6 Naust Liasjøen

7. Arealformål

I planomtalen for arealdelen blir det fokusert på endringar i høve tidlegare kommunedelplanar. I all hovudsak blir arealbruken frå tidlegare kommunedelplanar vidareført, med mindre justeringar av formålsgrenser for å tilpasse eigedomsgrenser/andre tilhøve som krev endringar. Nye formål og endra formål får feltnamn og skarpere farge, vidareføring av arealbruk har ikkje feltnamn.

7.1 Plankrav

Etter pbl. § [1-6](#) er det generelt krav om regulering før iverksetting av tiltak, jamfør pbl. kapittel [20](#) om søknadsplikt og løyve. I føresegnene § 2.4 er det unntak for krav om regulering for mindre tiltak for teknisk infrastruktur. Dette blir definert som gravearbeid og mindre bygningsmessige tiltak som pumpestasjonar og liknande med stor samfunnsnytte. Det same gjeld for tilbygg til eksisterande bustad og bygging av garasje på bygd tomt innanfor rammene som nemnd i pbl. § [20-5](#). Unntaket gjeld ikkje bygging av veg.

Før tiltak unnateke plankrav kan setjast i verk, skal grunneigarar og naboar vere godt orienterte om tiltaket (nabovarsling pluss), og tiltaket skal vere avklart med kulturavdelinga i fylkeskommunen.

7.2 Busetnad og anlegg

Under dette kapittelet blir arealformål etter pbl. [11-7](#) nr. 1 omtala.

7.2.1 Bustad (B)

Det er lagt inn nytt utbyggingsareal i alle bygdelaga. Arealdelen legg føringar for at det kan byggjast med høgare utnytting i sentrum av dei ulike bygdelaga. Sentralt liggande leilegheiter nære nødvendige tenester vil vere gunstige for alle.

Liabygda

Det er lagt inn bustadareal i kombinasjonsareal BKB_7, storleiken på bustadarealet må avklarast i samband med regulering. Det er sett av areal til seks nye bustadar inkludert leikeareal for BKB_7. Saman med arealreservar som regulert og sett til bustad, vil behovet vere stetta i planperioden.

Geiranger:

Ved Møll er det lagt inn areal på om lag 8 daa, avgrensa inntil 5 bueingar (B_9). Det er lagt inn nytt areal ved Gjørva (B_7c) på om lag 12 daa. I tillegg er det opna for 5 bueingar som spreidd utbygging på Flydal, LSB. Saman med arealreservar som regulert og sett av til bustad, vil behovet truleg vere stetta i planperioden.

Det er utfordrande å finne areal utan konflikt med naturfare, landbruk, verneområde og verdsarvsområdet. Områda som er lagt inn er ønskeleg frå innbyggjarane i bygda, og har lite

konflikt med andre interesser enn vegtilkomst og samordna bustad-, areal- og transportplanlegging. Dette vil ein utfordre i overordna plan for å leggje til rette for vidare utvikling av Geiranger, der ein legg til rette for at det skal vere nok bustadareal i perioden.

For bustadområdet på Hole er det lagt inn tilkomst til utbyggingsformålet. Dette er grovmaske, linjeføring må avklarast i samband med detaljregulering.

Sunnlyven:

Det er lagt inn nye areal ved Ringdalsåsen knytt til eksisterande bustadområde (B_6) 10 daa og kombinasjonsområde BKB_9-2 (80 daa), kombinasjon bustad og fritidsbustad. Med halve BKB_9-2 til bustad 40 daa, utgjer dette om lag 50 daa. Skredfare for dei nye områda er avklart gjennom skredfarekartlegging i bratt terreng. Det er nokre mindre område med tryggleikssone S1 innanfor områda, arealbruken for desse områda må avklarast i samband med detaljregulering. Det er lagt inn utbyggingsareal i området avklart for naturfare nær Hellesylt, for å byggje opp under bygdesenteret. Det er lagt til rette for trygg snarveg for mjuk ferdsel ned til Hellesylt.

Det er lagt inn nytt areal i Sunnlyvsbygda, kombinasjonsformål bustad og fritidsbustad BKB_9-7 på om lag 70 daa. For BKB_9-7 er det opna for inntil 10 bueiningar, resten av området skal nyttast til fritidsbustad. Saman med arealreservar som er regulert, vil behovet vere stetta i planperioden. Arealfordeling mellom bustad og fritidsbustad må avklarast i samband med regulering.

Stranda:

Det er lagt inn nye areal Øygarden (B_2-1 og 2-2), Ringstadmarka (B_3-1 og 3-2) og Helsem (B_12). I tillegg er det lagt inn to mindre område med kombinasjon bustad og lett næring i Ringstadmarka (BKB_10) og bustad, offentleg eller privat tenesteyting på Ringstad (BKB_11). I tillegg er det endra formål frå tenesteyting til sentrumsformål ved Ringstad barneskule, der det også er opna for bustadar innanfor sentrumsformålet. Til saman utgjer dette om lag 380 daa. Saman med arealreservar som er regulert og sett av til bustad, vil behovet vere stetta i planperioden.

Tilknytt bustadområdet Kjølås er det lagt inn ny veg (V_8) med gang/sykkelveg og fortau langs eksisterande veg. Det er lagt til rette for betre kollektivtransport (skuleskyss) med ny vegføring og vendesirkel for buss til eksisterande bustadfelt.

Ringstadmarka (B_3) er lagt i nærområdet til ny skule og eksisterande bustadfelt nord for fv. 60. Det går kraftline gjennom området, i samband med detaljregulering må det gjerast avbøtande tiltak for elektromagnetisk stråling dersom arealet ved kraftlina skal nyttast. Det blir sett krav om gang- og sykkelveg med undergang under fylkesvegen til B_3, for å sikre trygg tilkomst for mjuk ferdsel, lagt inn som rekkjefølgjekrav i samband med regulering i føresegnene.

Alle område ligg innanfor gjennomført kartlegging skred i bratt terreng, bortsett frå størstedelen av B_2-1 og liten del av B_3. Områda utanfor gjennomført kartlegging skred i bratt terreng ligg innanfor aktsemdsområde for skred, det gjennomførast skredvurdering av utbyggingsområda som ligg innanfor aktsemdsområda.

For dei største områda er det lagt inn uteopphaldsareal, det skal syne krav om kvartalsleikeplass. Plassering skal avklarast i samband med detaljregulering.

Ein eksisterande liten leikeplass i Storegjerde er tatt ut av planen og erstatta med eit større areal i overkant av feltet.

Arealbehov

Med det utbyggingsarealet som er lagt ut til bustadformål i kommunen saman med det som alt er regulert men ikkje bygd ut, er bustadbehovet for planperioden truleg stetta. I hovudsak blir alt nytt areal til bustadar lagt i tilknytning til tidlegare avsett areal til bustadområde/utbygd område, for å bygge opp om eksisterande kollektivtrasear, teknisk og sosial infrastruktur.

Fortetting

I føresegnene er det lagt inn retningsline om fortetting for Hellesylt, Liabygda og Stranda sentrum, sjå kapittel 6.1 over.

Bustadtypar

Jamfør kommunestatistikk er det ei stor overvekt av einebustadar i kommunen. For å få betre fordeling mellom leilegheiter og einebustadar, og god utnytting av arealressursar, bør det leggjast til rette for høgare utnytting av nye bustadareal, utan at det går ut over gode bumiljø. Innafor område som vert definert til fortetting og høg utnyttingsgrad blir det lagt til rette for høgare utnyttingsgrad også i eksisterande bustadområde.

Attraktive bumiljø

Utvikling av gode sosiale miljø, leikeplassar, snarvegar, grøne korridorar, tilkomst til friområde og møteplassar er viktige for å ta vare på gode kvardagsrelasjonar.

7.2.2 Fritidsbusetnad (BFR)

Fritidsbusetnad vil i all hovudsak gjelde hytter. Arealformåla fritidsbusetnad i arealdelen legg ikkje føringar for utnytting, det må avklarast i samband med regulering. Føresegnene har retningsline om utnytting, sjå over i kapittel 6.1. I samband med regulering av hytteområde må det sikrast areal til samanhengande grønstrukturar (naturområde, turdrag, friområde, parkar, aktivitetsområde). Tilgang til utmark, større friområde, kulturlandskap og strandsone må sikrast. Dette er sett som krav om vurdering/leggjast til grunn/innarbeidast i samband med regulering i føresegnene.

Liabygda:

Det blir lagt inn nytt areal, i kombinasjon med formål fritid/turisme, for fleksibilitet mellom sal av tomter og næringsverksemd med utleige. Ved Ringset (BKB_1) er det lagt inn nytt kombinasjonsareal. Liabakkane (BKB_2) var tidlegare sett av til reint fritidsbusetnad, endra no til kombinasjon bustad, fritidsbusetnad og fritid/turisme. Det er i dag nokre bustadar innanfor området. Arealbruken må avklarast i samband med regulering. Dersom ein reknar med at halvdel av BKB områda kan nyttast til fritidsbustad, er det lagt ut om lag 100 daa.

Det ligg store areal til formålet, strategien er å leggje til rette for meir aktivitet i bygda. Det er gjennomført faresonekartlegging for to område i Liabygda. Del av BKB_2 ligg innanfor eine, delar av utbyggingsformålet ligg innanfor tryggleiksklasse S1, skredfare 1/100. Bruken av dette området må avklarast i samband med regulering.

Geiranger:

Det blir det ikkje lagt inn meir areal enn det som er lagt inn i områdeplanen Geiranger sentrum. Det er store arealreservar oppe i bygda frå tidlegare. Det er starta opp regulering av hytteområde ved Flydalsjuvet hytteområde, gnr./bnr. 120/15 m. fl., eksisterande hytteområde vert utvida til å femne om dette arealet.

Sunnlyven:

Det er lagt inn nytt utbyggingsareal, formalisering av alt bygde hytter ovanfor Ringdalsåsen i kombinasjonsformål med bustad/fritidsbustad (BKB_9-2) (80 daa), om lag 40 daa for nye fritidsbustadar. Arealfordeling mellom bustad og fritidsbustad må avklarast i samband med regulering.

Det er lagt inn nytt areal til kombinasjonsformål bustad/fritidsbusetnad i Sunnlyvsbygda (BKB_9-7), omlag 70 daa. Det er opna for inntil 10 bueiningar ved BKB_9-7, resten skal nyttast til fritidsbustadar. Det er utfordrande å finne areal som ikkje kjem i konflikt med landbruk og naturfare nære Hellesylt. Området ligg innanfor aktsemdsområde for skred, det er krav om skredvurdering. Men truleg vil delar av arealet vere mogleg å byggje på i samsvar md formålet, jamfør skredkartlegging som er gjennomført i nærområdet. Ved Ljøen er det lagt inn fritidsbusetnad og fritid/turisme innanfor kombinasjonsformål (BKB_9). Skredfare for dei nye områda er avklart gjennom skredfarekartlegging i bratt terreng. Det er nokre mindre område med tryggleikssone S1 innanfor områda, arealbruken for desse områda må avklarast i samband med detaljregulering.

Stranda/Hevsdalen:

Store arealreservar i Hevsdalen, både regulert, under regulering og ikkje regulert. Det blir lagt inn nytt areal inntil eksisterande areal (BFR_5 – BFR_13. I tillegg blir det lagt inn to nye område med fritids- og turistformål (BFT_2, BFT_4). Del av BFT_4 er under regulering til hotell. Utanfor Hevsdalen, men knytt til den blir det lagt inn nytt areal i kombinasjon for fritidsbusetnad og fritids/turisme (BKB_13 og 14), ovanfor Storgjerdet bustadfelt.

Ved Fausa blir det lagt inn areal til fritidsbustad i samsvar med regulert område. Området er delvis regulert til fritidsbustad, det er starta opp regulering på nytt, det er uavklart kor mykje som skal nyttast til utbygging. Med bakgrunn i reguleringsplankartet blir det lagt ut om lag 900 daa til fritidsbusetnad. Det blir lagt opp til fortetting og utviding av regulert utbyggingsområde. Nytt areal utgjer om lag 250 daa i høve gjeldande reguleringsplan.

Fleire av utbyggingsområde ligg innanfor aktsemdsområde skred. I samband med pågåande regulering er det gjennomført skredvurdering som av avklart at største delen av planområdet kan nyttast til utbyggingsformål. Dette er grunn til å tru for nye område som er lagt ut også. For alle utbyggingsområde som er lagt ut innanfor aktsemdsområde skred, vil det vere krav om skredvurdering i samband med regulering. Etter gjennomført skredvurdering ved

Langlosætra, er utbyggingsareal redusert på grunn av at det låg innanfor tryggleiksklasse S1, 1/100 sannsyn for skred.

For utbyggingsområda i Hevsdalen er det lagt inn tilkomst til utbyggingsformåla. Dette er grovmaske, linjeføring må avklarast i samband med detaljregulering.

I samband med stadig meir utbygging og utlegging av meir utbyggingsareal og framtidig klimaframskriving med meir intensive nedbørsperioder, aukar fare for flaum nedstraums for utbyggingsområda i Hevsdalen. Før det blir starta på regulering av nye område, bør det gjennomførast flaumvurdering av utbyggingsområde som vil få avrenning til Fursetelva, Storgrova og Langloelva.

Alle nye utbyggingsområde skal ha tilkomst til eksisterande avkøyrse/godkjent regulert avkøyrse til fylkesveg 60 (Hevdalsvegen).

Det blir lagt inn eit nytt område for fritidsbusetnad ved Svefonna (BFR_3), utviding av eksisterande hytte/stølsområde. Heile området ligg innanfor aktsemdsområde skred, det vil verte krav om skredvurdering i samband med regulering.

7.2.3 Sentrumsformål (BS)

Sentrumsformål er ope formål som gjeld dei formål som er vanlege i by- og tettstadssentrum. Formålet femnar om forretning, tenesteyting, kontor, hotell/overnatting, bevertning og bustadar, også nødvendige grøne uteareal til bustadane, jamfør [retteiar til kart- og planforskrifta](#). Sentrumsformål omfattar ikkje næringsbygg som industri og store lagerbygg, men bør opne for mindre lager, minilager. Dette gjeld nytt areal utanfor områdeplan Stranda sentrum. Sidan områdeplan Stranda sentrum skal gjelde før arealdelen, vil ikkje arealdelen leggje føringar for gjeldande områdeplan.

Det blir lagt inn sentrumsformål vest for områdeplan Stranda sentrum langs Storgata til og med Ringstad skule, tilrettelegging for vidare utvikling av kommunesentrumet i retning av viktige framtidige offentleg funksjonar. Det er lagt inn om lag 31 daa.

7.2.4 Forretning

Forretningsformål i Liabygda blir vidareført i kombinasjonsformål BKB_3, frå KDP Liabygda (erverv). I tillegg blir det for nytt areal BKB_5 opna for forretningsareal. For dei andre bygdelaga blir gjeldande områdeplanar vidareført og skal gjelde før arealdelen. For alle bygdelaga utanfor Stranda sentrum er det avgrensing på maksimalt inntil 3 000 m² BRA for detaljhandel.

7.2.5 Offentleg eller privat tenesteyting (BOP)

Liabygda

For eksisterande barnehage blir formålet endra frå forretning/kontor til offentleg eller privat tenesteyting (BOP_0-2), 3,5 daa. Skulen blir vidareført med formål offentleg eller privat tenesteyting, men ballbingen blir endra til uteopphaldsareal, for å sikre arealet til vidare bruk.

Geiranger

Det blir lagt inn to nye område for blålysfunksjonar, sør for Norsk Fjordsenter (BOP_1c) og Kopane (BOP_1b). BOP_1c ligg innanfor område med skredfare 1/5000, der det ikkje er tilstrekkeleg tryggleik til naudetatar/beredskap. BOP_1b ligg utanfor skredfare 1/5000, men ligg nært verna vassdrag Geirangerelva. På grunn lite tilgjengeleg areal utanfor skredfare 1/5000 og stor samfunnsnytte, blir det vurdert at BOP_1b må kunne nyttast til formålet. Det er unntak for plankrav for BOP_1c i føresegnene, men føresegnene gjev føringar for utbygging.

Sunnylven

Innanfor reguleringsplan Ringdalsåsen blir areal for eksisterande barnehage justert (BOP_2), og det blir lagt inn nytt areal for brannstasjon (BOP_3), 1,7 daa, som er bygd ut. Området ligg innanfor område med skredfare 1/5000, der det ikkje er tilstrekkeleg tryggleik til naudetatar/beredskap.

Stranda

På Ringstadmarka blir det lagt inn areal til ny barnehage og ny barneskule, eventuelt ny brannstasjon (BOP_4), 65 daa. I samband med arealdelen må det sikrast areal til ny skule. Dagens skule har ikkje utvidingsmoglegheit, dårleg uteareal og det er stor trong for totalreovering av bygningsmasse. Det er ønskeleg å samlokalisere skule og barnehage, det vil difor vere behov for eit stort areal, som bør liggje så sentralt som råd i høve eksisterande og nye bustadar. For at det ikkje skal nyttast dyrka mark, har det ikkje vore alternativ til lokalisering. Einaste området som stettar behova, er på Ringstadmarka. Alternativt areal som har vore vurdert er ved Ringstad, men der har ein vurdert at det er betre å nytte dette området til tenester knytt til sjukeheimen og omsorgssenteret, for samlokalisering. Det blir sett krav om gang- og sykkelveg med undergang under fylkesvegen til BOP_4, for å sikre trygg tilkomst for mjuk ferdsel, lagt inn som rekkjefølgjekrav i samband med regulering i føresegnene.

Nord for ungdomsskulen blir arealbruken endra til avlastningsstad for barn og unge, arealet er på (BOP_5), 2,5 daa.

På Ringstad (BOP_6) blir det lagt inn nytt areal inn til sjukeheimen og omsorgssenteret for vidare utvikling av desse, 52 daa. For dette området har det ikkje vore alternativt areal. For å leggje til rette for mest mogleg effektiv drift må utvidingsarealet ligge nærast moglege dagens tenestetilbod. Grunngeving for arealet er at samordning av bygg knytt til helse-/omsorgstenestene vil gi ei meir rasjonell drift sett i høve personellinnsats, økonomi og brukarane. Dette kjem frå fram i rapport frå RO. Rapporten blir lagt grunn for utviklinga av tenestene.

7.2.6 Fritids- og turisme

Liabygda:

For å ha fleksibilitet i arealformåla er areal som er ønska nytta til sal av tomter til fritidsbusetnad og utleigehytter (fritidsformål- og turisme) nytta i kombinasjonsformål med andre formål. Fritidsformål- og turisme er lagt inn på Ringset (BKB_1), Liabakkane (BKB_2) og Ystehaugen (BKB_7). Liabakkane er ikkje nytt utbyggingsformål, men ei utviding av

fritidsbustad til bustad, fritids- og turistformål. Dersom halvdel av kombinasjonsformålet kan nyttast til dette formålet fritids- og turistformål, utgjer det om lag 60 daa. Nødvendig arealbruk blir avklart i reguleringsplanen. Areal som ikkje er nødvendig til formålet må regulerast til formål som sikrar vidareføring av dagens bruk/tek vare på kvalitetane i området.

Geiranger:

Det blir ikkje lagt inn meir areal enn det som er lagt inn i områdeplan Geiranger, utover eit mindre område til heishus (BFT_8-1) ved Tuftene. Dette er tilrettelegging for heis frå Geiranger sentrum opp til Vesterås, og vil vere avlastning av trafikk langs Geirangervegen og veggen til Vesterås. BKB_8 er sett av til kombinasjonsformål fritidsbustad, fritids- og turismeformål på Hole, stadfesting av dagens bruk av området.

Sunnylven:

Det er lagt inn nytt areal nord for Tryggestad (BFT_0), om lag 6 daa. Det er behov for areal til vidareutvikling av tilleggsnæringa til gardsbruket med å legge til rette for utleiehytte/hyttegrend.

Det er lagt inn eit mindre område i Skaret (BFT_7) for hus til gondol-/pendelbane. Plassering vil gjere anlegget lite synleg i terrenget.

Det er lagt inn areal på Ljøen (BFT_1) på til saman 40 daa. I tillegg er det på Ljøen lagt inn kombinasjonsformål fritid/turisme og fritidsbustader i kombinasjonsformål (BKB_9), der truleg halve arealet på 20 daa kan nyttast til fritid/turisme. For BFT_1 er det starta opp regulering. Nødvendig arealbruk blir avklart i reguleringsplanen, areal som ikkje er nødvendig til formåla må regulerast til formål som sikrar vidareføring av dagens bruk/tek vare på kvalitetane i området.

Stranda:

I Hevsdalen blir det lagt inn to nye område, eit større område ved Meraftashornet (BFT_2), 92 daa. På Roalden er det starta opp regulering (BFT_4) for ein del av området, det blir i arealdelen lagt inn utvidingsareal til dette, totalt areal 44 daa. Dette blir gjort for å leggje til rette for å leggje fleire funksjonar/tilbod til området for å støtte opp om meir heilårsbruk av gondolbana og området. Det er lagt inn kombinasjonsformål fritidsbustad og fritids/turisme (BKB_13 og 14), 220 daa, ovanfor Storgjerdet bustadområde. Formålet blir lagt inn for å byggje opp under framtidig skitrekk lenger nord og med parkeringsplassar for å serve skitrekket. Ny veg frå fv. 60 vil kunne avlaste trafikk langs Ødegårdsvegen og redusere press på landbruksarealet også.

7.2.7 Råstoffutvinning

Det er sett krav om regulering av massetak i føresegnene til arealdelen for å avklare konsekvensar for omgjevnaden. Drift skal skje i medhald av føresegner i minerallova med gjeldande føreskrifter, og vilkår i løyve etter lova. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er mynde etter minerallova.

Geiranger:

Det er lagt inn kombinasjonsformål for masseuttak og massedeponi ved Hestøyna, BKB_8-2, om lag 4 daa. Dette er eit område som det er teke ut masse frå over tid. Området ligg inntil verna vassdrag, det er ikkje lagt opp til tiltak nærare enn det som er gjort mot elva. Det vert i arealplanen lagt opp til verneklasse 2 for vassdraget. Formålet ligg om lag 80 m frå formålsgrænse til hyttefelt som ikkje er bygd ut.

Sunnylven:

Det er lagt inn kombinasjonsformål for masseuttak og massedeponi på Tryggestad, BKB_9-1, om lag 21 daa. Eksisterande massetak/deponi, formalisering av dagens situasjon.

Det er lagt inn nytt område for masseuttak i Sunnylvvsbygda, (BRU_2), på om lag 22 daa. Kort veg til fylkesvegen, formålet kjem ikkje i konflikt med dyrka eller dyrkbar mark.

Stranda:

Det er nyleg regulert utviding av masseuttak ved Uksag som truleg vil stette behovet framover i denne delen av kommunen. Reguleringsplanen skal gjelde før arealdelen. Det blir sett av areal til masseuttak nord for Vasshaugen øvst i Hevsdalen (BRU_1), om lag 5 daa, inntil eit område som har vore nytta til masseuttak i Sykkylven.

Det er lagt inn areal til massedeponi ved Stavseng (BAP_0), 2,2 daa og Herdalen (BAP_8), 6,5 daa.

Det er lagt inn masseuttak og/eller deponi i alle bygdelaga, hovudsakleg eksisterande, for å få ei best mogleg geografisk fordeling og forhåpentlegvis redusere transportbehovet.

7.2.8 Næring

I hovudsak blir arealbruken til næring frå kommunedelplanane vidareført. Det er store arealreservar som er regulert til næring. Planen legg opp til mindre justeringar, og formalisering av dagens bruk.

Liabygda

Eksisterande areal for erverv (BKB_3) blir utvida mot aust (BKB_5), der eit av kombinasjonsformåla er næring. Storleiken av næringsarealet må avklarast i reguleringsplan. Industriareal frå KDP Liabygda i Sponga er tatt ut av planen.

Geiranger

Det er lagt inn nytt næringsareal på Øyane (BN_4), 1,7 daa, for vidare utvikling av næringane i Geiranger. Det må setjast av areal til fortau langs fylkesvegen, nytte opparbeidd avkøyrsele for tilkomst og vurdere avbøtande tiltak i høve den forskriftsfreda Geirangervegen. Arealgrep for å leggje framtidig arealbruk på trygge areal. Skredfare er avklart for området, ligg innanfor tryggleiksklasse S3, med skredfare 1/5000. I samband med regulering må vurderast konsekvensar/avbøtande tiltak i høve Geirangervegen som er forskriftsfreda.

Sunnylven

Det er tilstrekkelege arealreservar i vedteken reguleringsplan ved Tryggestad. Det er lagt inn kombinasjonsareal for næring, lagt ved eksisterande kraftverk. Omtala under kombinasjonsformål.

Stranda

Det er lagt inn nytt areal på Ødegård (BN_1), 24,5 daa, på Helsem (BN_2) 5,5 daa. Alle områda er formalisering av dagens bruk av areala. Ved Svemorka er det lagt inn nytt næringsareal (BN_3), 98 daa, i samsvar med pågåande områderegulering Svemorka vest.

7.2.9 Idrettsanlegg

Liabygda:

Skiløypa på Stavseng er lagt inn i samsvar med dagens trase (BIA_1), 9,1 daa. Formålet for idrettsstadion ved Ystehaugen blir vidareført. Det er lagt inn gang- og sykkelveg som bru over fv. 650 for å knyte saman parkeringsplassar som blir nytta av idrettsanlegget.

Geiranger:

Ikkje lagt inn nytt areal.

Sunnylven:

Skiløypa/skytebane ved Hyttehola blir lagt inn i samsvar med dagens trase/anlegg (BIA_2), 77 daa. Idrettsanlegg på Hellesylt blir vidareført frå KDP Hellesylt.

Stranda:

Nye nedfartar og turløyper blir lagt inn med formål idrettsanlegg (BIA_4), om lag 2000 daa. Det blir lagt føringar for nye heisanlegg innanfor BIA_4, plassering må avklarast i samband med regulering. Det blir lagt opp til eit omfattande nytt løypenett, nye nedfartar og nye heisanlegg knytt til alt opparbeidd anlegg i Hevsdalen. Dette skal vere med å byggje opp under Stranda som viktig turistdestinasjon. Løypenettet skal leggje føringar for detaljregulering av utbyggingsområda og sikre eit samanhengande løypenett. Det ligg føringar for dette i føresegnene for utarbeiding av reguleringsplanar. I det vidare arbeidet med løypenettet vil det vere viktig å leggje til rette for sommaraktivitetar, for å skape heilårsbruk av områda.

BIA_4 vil få konsekvensar for drift av skogareala, med oppstykking av produksjonsareal og utfordringar med hogst.

For motocross-bane blir det lagt inn idrettsformål (BIA_5), formalisering av dagens bruk, området er under regulering.

Det er endra formål frå bustad til idrett på Ringstad, om lag 3 daa, tilrettelegging av sykkelpark ved ungdomsskulen – BIA_6, sentralt plassert ved skule og bustadområde.

Formålet for idrettsstadion ved Skaffarhaugen blir vidareført.

7.2.10 Andre typar bygg og anlegg

Framlegg til arealbruk for kraftverk og vassforsyningsanlegg krev løyve etter anna lovverk enn pbl., framlegg i arealdelen legg ikkje bindingar eller forskotterer utfall av handsaming etter anna lovverk. Både kraftverk, vassforsyningsanlegg og andre vassdragsinngrep krev

handsaming og løyve etter vassressurslova. Dette gjeld for areal til nye kraftverk i Liabygda (BAB_1 og BAB_2).

Liabygda:

Justering av næringsformål på Stavseng for å leggje til rette for massedeponi (BAB_0), 2,2 daa. Det er lagt inn areal til nye transformatorstasjon ved Ovråneset (BAB_2-3 og 2-4), med om lag 5,6 daa, i samråd med Mørenett. Det er lagt inn areal til nye kraftverk; Liabakkane (BAB_1-1 – 1-2), 2 daa og Sætreelva (BAB_2 - 2-2), 4 daa, visualisering av arealbruken.

Sunnylven:

Eksisterande vassanlegg (drikkevatt) blir markert med utbyggingsformål (BAB_6-2), 1 daa. Ved gamlevegen på Ljøen blir det sett av nytt areal til helikopterlandingsplass for hovudsakleg å betene Åknes / Tafjord Beredskap IKS (BAB_7), 2,6 daa. Det blir lagt til rette for å flytte helikopterlandingsplass frå Øygarden. Dette vil redusere støyulempene og redusere risiko for uønskte hendingar.

Eksisterande kraftverk på Hole (BAB_6-3) blir lagt inn, berre arealet til kraftverk bygning og veg.

Stranda:

Nord for Ljøtunnelen er det sett av areal til massedeponi ved eit område som har vore nytta til steinlager (BAB_8), 6,4 daa. Eksisterande kraftverk på Engeset blir lagt inn (BAB_10), 1,2 daa og vassforsyningsanlegg (høgdebasseng) i Nordlia (BAB_11), 2,7 daa. I Uksavika er naustområde utvida med eit mindre areal (BAB_12), 0,5 daa. Føresegnene legg føringar for korleis naust kan byggast. I Fausadalen er eksisterande kraftverk lagt inn (BAB_13), 1 daa. Røyrgate i dagen opp til Nysætervatnet er sett av med omsynssone infrastruktur.

7.2.11 Uteopphaldsareal

For nye større bustadområde er det lagt inn uteopphaldsareal (leikeareal), som premiss for framtidig regulering. I samband med detaljregulering skal type (område- eller nærleikeplass) storleik og lokalisering avklarast, jamfør føresegn til arealdelen. Ved regulering av hytteområde skal det også setjast av areal til leik.

Ved Ringdalsåsen legg arealdelen opp til endring av gjeldande reguleringsplan, regulerte bustadtomter blir endra til formål uteopphald; leikeplass.

7.2.12 Grav og urnelund

Liabygda:

Ikkje trong for meir areal til grav og urnelund.

Geiranger:

Det er trong for meir areal i Geiranger, men det er ikkje sett av nytt areal, det er utfordrande å finne nytt areal. Det vart vurdert å leggje inn areal aust for kyrkja, men dette vart frårådd av Riksantikvaren, og ligg også innanfor avgrensinga av pågåande områdeplan for Geiranger sentrum.

Sunnylven:

Det er trong for meir areal til grav- og urnelund, det blir lagt inn utvidingsareal mot aust (BGU_3-2), 1 daa. Det blir lagt opp til sambruk av parkering med idrettsanlegget. For den daglege bruken med stell og vedlikehald er det tilstrekkeleg med parkering langs eksisterande gravlund. Det er utfordringar med naturfare for både eksisterande og nytt areal, det ligg innanfor faresone for skred med sannsyn 1/100 og innanfor faresone for flodbølgje med sannsyn 1/1000.

Stranda:

Det er trong for meir areal til grav- og urnelund, det blir lagt til nytt areal aust for gravlundene ved Ødegård (BGU_1), 15 daa. Utvidingsareal ligg i all hovudsak innanfor tryggleiksklasse S3, sannsyn for skred 1/5000.

7.2.13 Kombinert byggje- og anleggsformål

I samband med regulering av BKB områda må fordeling av arealbruken avklarast, til dømes som eintydig arealbruk, maksimal bruksareal for dei ulike formåla areal, kva etasjar i bygg som kan nyttast eller tid/tidsavgrensa skilje mellom ulike formål.

Framlegg til nye kraftverk og vassforsyningsanlegg krev løyve etter anna lovverk enn pbl., framlegg i arealdelen legg ikkje bindingar eller forskotterer utfall av handsaming etter anna lovverk. Både kraftverk, vassforsyningsanlegg og andre vassdragsinngrep krev handsaming og løyve etter vassressurslova. Dette gjeld for areal for vassforsyningsanlegg i Langedalen (snøproduksjon) BKB_12.

Liabygda

BKB_0 (Stavseng): Kombinasjonsformål lager, kontor og næring (ervert).

Vidareføring av arealbruken ervert frå kommunedelplan (KDP) Liabygda, med unntak av forretning i dette området.

BKB_1 (Ringset): Kombinasjonsformål fritidsbustad, uteopphaldsareal og fritid/turisme. Leggje til rette for sal av tomter, utleiehytter og andre typar overnattingsanlegg som skal drivast i kommersiell samanheng og leikeplassar/park/grøntareal.

BKB_2 (Liabakken): Kombinasjonsformål fritidsbustad, uteopphaldsareal og fritid/turisme. Leggje til rette for sal av tomter, utleiehytter og andre typar overnattingsanlegg som skal drivast i kommersiell samanheng og sikre leikeplassar/park/grøntareal.

BKB_3 (Liagarden): Kombinasjonsformål forretning, lager, kontor og næring (ervert). Vidareføring av arealbruken ervert frå kommunedelplan (KDP) Liabygda. Det kan ikkje førast opp meir enn inntil 3 000 m² BRA med forretningsareal for detaljhandel for heile Liabygda. Dette bør avgrensast til den mest sentrale delen av bygda, i nærområdet til den største bustadkonsentrasjonen.

BKB 5 (Liagarden): Kombinasjonsformål forretning, lager, kontor og næring

Det kan ikkje førast opp meir enn inntil 3 000 m² BRA med forretningsareal for detaljhandel for heile Liabygda.

BKB_6 (Sør for Ystehaugen): Kombinasjonsformål parkering, offentlig eller privat tenesteyting. Tilrettelegging for utkikspunkt, med moglegheit for sal av suvenir/servering.

BKB_7 (Ystehaugen): Kombinasjonsformål bustad, fritid/turisme, uteopphaldsareal, hotell. Konflikt med naturtype gamal barskog, i samband med regulering må det vurderast avbøtande tiltak. Det er sett krav om 6 bueiningar innanfor formålet med tilstrekkeleg leikeareal.

Geiranger

BKB_8-0 (Møll): Kombinasjonsformål offentlig eller privat tenesteyting og småskala næring. Det er lagt inn areal ved Møllsætra på om lag 17 daa til formålet. Arbeidstittel for prosjektet er Møll AiR (Artist in Residence-program), med tilrettelegging for nødvendige funksjonar til dette, atelier, fellesfunksjonar og overnatting. Det er sett vilkår i føresegnene for området at dyrka jord skal regulerast til landbruksformål.

BKB_8-1 (Hole): Kombinasjonsformål fritidsbustad, uteopphaldsareal og fritid/turisme. Formalisering av dagens bruk av dette området.

BKB_8-2 (Hestøyna): Kombinasjonsformål masseuttak og massedeponi. Formalisering av dagens/tidlegare bruk av dette området. Dette er eit område som det er teke ut masse frå over tid. Området ligg inntil verna vassdrag, det er ikkje lagt opp til tiltak nærare enn det som er gjort mot elva. Det vert i arealplanen lagt opp til verneklasse 2 for vassdraget. Formålet ligg om lag 80 m frå formålgrense til hyttefelt som ikkje er bygd ut.

Sunnylven:

BKB_9-1 (Tryggestad): Kombinasjonsformål masseuttak og massedeponi. Formalisering av dagens bruk av dette området.

BKB_9-2 (Ringdalsåsen): Kombinasjonsformål bustad, uteopphaldsareal og fritidsbustad. Skredfare for dei nye områda er avklart gjennom skredfarekartlegging i bratt terreng. Det er nokre mindre område med tryggleikssone S1 innanfor områda, arealbruken for desse områda må avklarast i samband med detaljregulering. Det er lagt inn utbyggingsareal i området avklart for naturfare nært Hellesylt, for å byggje opp under bygdesenteret. Det er lagt til rette for trygg snarveg for mjuk ferdsel ned til Hellesylt.

BKB_9-3 (Ljøen): Kombinasjonsformål fritidsbustad, uteopphaldsareal og fritid/turisme. Leggje til rette for sal av tomter, utleiehytter og andre typar overnattingsanlegg som skal drivast i kommersiell samanheng samt leikeplassar/park/grøntareal.

BKB_9-4: (Tryggestad kraftverk): Kombinasjonsformål kraftverk og næring. Formalisering av bygd kraftverk og tilrettelegging for næring.

BKB_9-5: (Ringdal kraftverk): Kombinasjonsformål kraftverk og næring. Formalisering av bygd kraftverk og tilrettelegging for næring

BKB_9-6 (Stadheim kraftverk): Kombinasjonsformål kraftverk og næring. Formalisering av bygd kraftverk og tilrettelegging for næring

BKB_9-7 (Sunnylvsbygda): Kombinasjonsformål bustad, fritidsbustad og uteopphaldsareal. Det er utfordrande å finne høvelege areal som ligg nære Hellesylt som ikkje kjem i konflikt med landbruk eller naturfare. Ved dette området er det gjennomført skredvurdering, truleg vil delar av området kunne nyttast til framlegg til utbyggingsformål. Fordeling av arealformål må avklarast i samband med detaljregulering. Området ligg innanfor aktsemdsområde for skred, det må gjennomførast skredvurdering i samband med regulering. Det er i føresegnene sett tak på at maksimalt 10 bueningar kan førast opp innanfor formålet.

Stranda:

BKB_10 (Ringstadmarka): Kombinasjon bustad og lett næring, 9 daa.

Sidan næringsområdet ligg inne i eit bustadfelt, er det ikkje høve med næring som forureinar med støy, lukt eller visuell støy av uteareal.

BKB_11 (Ringstad): Kombinasjon bustad, offentleg eller privat tenesteyting, 5 daa. Areal til bebuarar som bør liggje inntil helseinstitusjonar, omsorgsbustadar, bukollektiv og liknande. Samlokalisering med dagens og framtidig helse og omsorgsfunksjonar.

BKB_12 (Langedalen): Kombinasjonsformål teknisk infrastruktur (snøproduksjon) og nedfart, 47 daa. Legge til rette for vatn til snøkanon for Strandafjellet skisenter AS. Det blir lagt opp til demning for oppsamling av vatn. Tiltak må avklarast etter vassressurslova, arealplanen vil ikkje gje bindingar eller forskottare arealbruken for tiltak i vassdraget. Det er krav om regulering for tiltaket, der det må vurderast konsekvensar/avbøtande tiltak for tiltaket. I tillegg må det søkjast å redusere i størst mogleg grad fysiske inngrep innanfor formålet og avbøtande tiltak for å redusere konsekvensar av tiltaket.

BKB_13 og 14 (Sætregjerda, ovanfor Storgjerdet byggefelt): Kombinasjonsformål uteopphaldsareal, turdrag, fritidsbusetnad, fritids- og turismeformål. Nytt større areal, høvesvis 210 og 230 daa, lagt inntil skiløyper/heistrase. Kjem ikkje i konflikt med Alperittløypa. Regulering må avklare fordeling mellom areala. Del av området ligg innanfor aktsemdsområde skred, krav om skredfarekartlegging i samband med regulering. Det er lagt inn parkeringsareal ved BKB_13 (SPA_8) for å betene skiløype/skitrekk. Det er langt inn prinsipp for vegløyning av områda, må detaljvurderast i samband med regulering. Ny veg vil avlaste Ødegårdsvegen når nytt skitrekk er bygd. Det er lagt inn gang- og sykkelveg mellom vegline ved BKB_13 og B_2-1, for å sikre mjuk ferdsel i området. I samband med regulering bør det setjast rekkjefølgjekrav om stegvis utbygging av områda.

Tabell 3. Oversikt nytt/endra areal for dei ulike bygdelaga.

Formål / grendelag	Liabygda	Geiranger	Sunnylven	Stranda
Bustadformål – B	_*	20**	15***	340

Fritidsbustad – BFR	-	-	-	1380'
Sentrumsformål - BS	-	-	-	31
Forretning – ligg under BKB_5	-	-	-	
Offentleg / privat tenesteyting - BOP	4	4	1	130
Fritids-/ turistformål – BFT	5	-	50	136
Råstoffutvinning – BRU	-	-	22	5
Næring – BN	-	2	-	130****
Idrett – BIA	8	-	78	2100
Andre bygningar og anlegg - BAB	14	17	8	8
Grav og urnelund – BGU	-	-	1	15
Kombinasjonsformål – BKB	185	24	240	450
LNF, næring	-	55	-	-
LNF, bustad - LSB	-	15	-	-

* Det er sett krav om 6 bustadar i kombinasjonsformål BKB_7

** Det er opna for 5 bueningar innanfor LNF, bustad - LSB

***Det er i tillegg sett av bustadareal i kombinasjonsformål, BKB_9-2 og 9-7

**** Del av Svemorka som er under regulering er teke med

' Fritidsbustad ved Fausa er med, nytt areal utgjør om lag 250 daa.

7.3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

I kommunen er det fleire stadar utfordringar med bratte vegar, auka trafikk og utrygg ferdsel for mjuke trafikantar. Planen legg blant anna opp til vegforbetringar/føringar for veg i Geiranger, Sunnlyven og Stranda med nye tunnelar.

7.3.1 Nye vegar

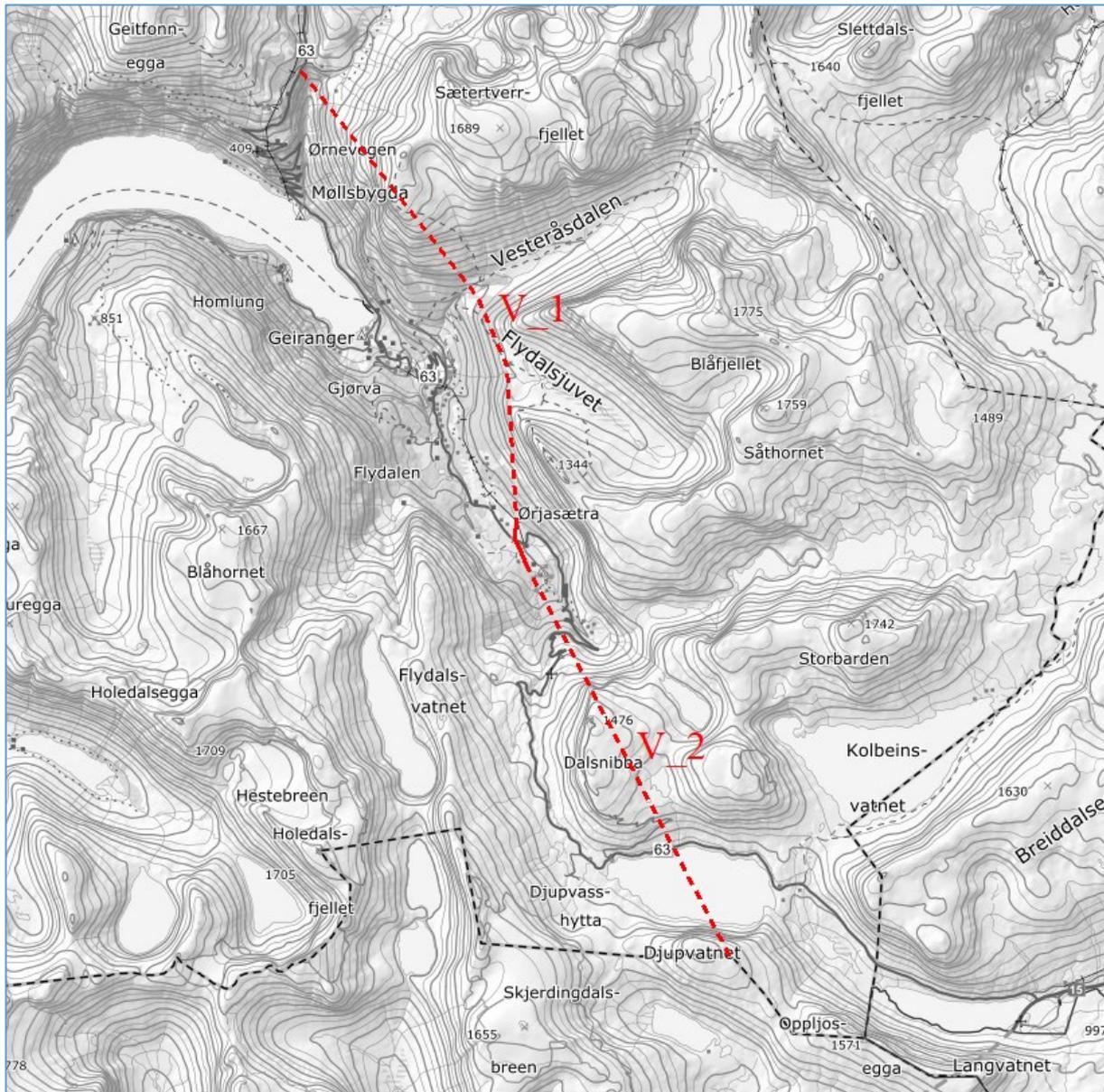
Lineføring for nye vegar skal avklarast ved regulering, linjeføring i arealdelen er grovmaska.

Nye tunneløp

Geiranger:

V_1 Vegframføring frå Opplendskedalen til Strynefjellsvegen. Nøyaktig trasé må avklarast i samband med regulering.

V_2 Ekresvingen – Lausneset: Vegføring frå Ekresvingen, 2. sving Ørnevegen, til Lausneset, for å få trygg veg mot ras. Vegen blir lagt inn som retningsline, framlegg til trase er synt i illustrasjon under med. Målet med begge vegane er å få trafikksikker veg for snøras, og heilårsveg til Strynefjellsvegen.

Figur 5-2. Trase for mogleg framtidig veg frå Ekresvingen til kommunegrensa.

Sunnylven:

V_3 Salthusberget – Øgarden: Vegføring frå vandreheimen til bru ved Øgarden, for tryggare veg.

V_4 Kjelstadlia – fylkesgrense : Ny vegføring til Hornindal. Kommunedelplan Fv.60 Tomasgård – Røyarhus skal framleis gjelde, V_4 syner traseen for denne planen.

Stranda:

V_5 Ringstadmarka – Berge: Kommunal veg som skal betene nytt bustadfelt og trygg skuleveg.

V_6 Svemorka – kommunegrense: Ny veg frå Svemorka i tunnel til Sykkylven, skal erstatte vegen over Strandafjellet. Vegføringa med næringsareal er under regulering i områdeplan Svemorka vest, forventa godkjent i løpet av 2021.

V_7 Veg til Roalden: Opparbeidd veg frå fv. 60 til Roalden. Det er i føresegnene sett avgrensingar for bruken av vegen; den skal berre nyttast i samband med drift og vedlikehald av Paviljongen og skiheiser. Vegen er bygd ut.

Det er ønskeleg å vidareføre regulert vegløyning for Ringstadkrysset. Reguleringsplan for Ringstadkrysset blir lagt inn med omsynssone med vidareføring av reguleringsplan, og ligg i lista over planar som skal gjelde før arealdelen i føresegnene.

Nye kommunevegar

Det blir lagt inn fire kommunale hovudvegar i plankartet, V_4b, V_8, V_9, V_10, V_14 og V_15.

V_4b ny vegføring til Langøyliå frå fv. 60 for å få tryggare avkøyrsl. Dagens avkøyrsl er ikkje trygg nok, det hastar med å få bygd ut V_4b.

V_8 er ny tilkomstveg til bustadområde Kjølså frå fv. 5924 som erstatning for dagens tilkomst. Det er i tillegg lagt til rette for vendesirkel for buss lenger vest på Lundevegen, for å leggje til rette for tryggare skuleveg. Ny gang- og sykkelveg er ført fram til vendesirkel.

V_9 er ny samleveg med tunnel gjennom Oshammaren, trafikktrygging og tilrettelegging for framtidig trafikkauke. Vil vere veldig aktuell dersom det blir bygd cruisehamn i dette området.

V_10 er ny samleveg til BKB-områda ovanfor Storgjerdet bustadfelt. Det blir lagt opp til ny avkøyrsl frå Hevsdalsvegen. Vegen skal tene eit større område for fritidsbusetnad, fritids- og turismeformål og tilkomst/parkering for skiheis. Det blir også lagt inn gang og sykkelveg i forlenginga av vegen til bustadområdet B_2-1.

V_14 er justering av vegen ned til Ovråneset for å få slakare stigning og leggje vegen utanfor småbruk. Tilrettelegging for nye utbyggingsformål i området, hamneområdet, fritids- og turistformål.

V_15 er lagt inn som endra tilkomstveg frå Liabygdvegen til Langemyrvegen frå Overå. Dagens veg har ikkje gunstig stigningsforhold og det bør leggjast til rette for betre sikt i avkøyrsla.

Innanfor utbyggingsformål er det lagt inn prinsippavklaringar av veg. Detaljering av trase og stigning må prosjekterast i samband med regulering.

Skogsbilvegar

Stranda kommune har utarbeidd hovudplan for skogsbilvegar. Det er ikkje SOSI-koding for skogsbilveg, dei blir lagt inn i plankartet som tilkomstveg, med føresegn at det gjeld skogsveg og linjeføringa er retningsgivande. Det blir ikkje sett krav om regulering dersom vegane berre skal nyttast til skogsbruksformål, dette gjeld generelt for alle landbruksvegar. Rettleiar for [skogsdrift og veger i bratt terreng](#) skal leggjast til grunn ved utbygging. Det er også utarbeidd rettleiar for [Skogsvegar og skredfare](#) og rapport om [fareindikatorar ved skogsvegbygging](#), begge desse må nyttast som grunnlag for vurderingar i samband med skogsvegbygging.

V_11 Drege - Gjerding

V_12 Kjølås - Helsem

V_13 Skarbø - Opsvik

7.3.2 Gang- og sykkelveg

Det er lagt inn strekningar med gang- og sykkelveg/fortau i kommunen:

- Langs ny veg V_8 – ny tilkomst til Kjølås bustadfelt
- Langs kryss V_8 og fv. 5924 og nordover langs Bygdavegen til turveg ned til Strandvegen
- Langs fv. 63 - frå Flydalsjuvet og sørover til ny parkering
- Langs fv. 63 – frå Knuten og nordover til parkering

I tillegg er det lagt inn snarvegar og turvegar som redusere behov for fortau og gang- og sykkelveg, og det er sett krav om vurdering av slike i samband med regulering. Det er starta opp arbeid med plan for trafikktrygging, det vil bli lagt til rette for meir fortau, gang- og sykkelvegar i den.

7.3.3 Parkering (SPA_#)

Det blir lagt inn fleire nye areal til parkering knytt til turisme og friluftsliv. Areal til parkering synt i plankartet skal vere til offentleg parkering, og innanfor formålet kan det leggjast til rette for bosshandtering og toalett.

Geiranger:

SPA_1 – nytt areal til parkering aust for Ørnesvingen for å lette trafikkavviklinga langs vegen. Det blir lagt inn veg gjennom parkeringsplassen. Tilrettelegging for betre trafikkavvikling i området, for å unngå villparkering i Ørnesvingen. Krav om detaljregulering av formålet, for å sikre at vernet av vegen, at området blir teke vare på, at tiltaket er i samsvar med gjeldande vegnormalar, sikre universell utforming, tilpassing til landskapet og konsekvensar for verdsarvstatusen.

SPA_2 – nytt areal til parkering ved Hole for å redusere motorisert trafikk ut til Vesterås.

SPA_3 – nytt areal sør for Flydalsjuvet for lette trafikkavviklinga ved dagens parkering ved Flydalsjuvet, eksisterande parkering som er opparbeidd er teke med. Det er lagt inn gangveg langs fylkesvegen for å trygge ferdsel langfylkesvegen.

SPA_3_2 – nytt areal ved Knuten, etter innspel frå Statens Vegvesen.

Sunnylven:

SPA_4 – nytt areal mellom Gråbeinhaugen – Kjelstadlia, endring av formål massedeponi. Det er sett rekkjefølgjekrav om at opparbeiding ikkje kan skje før etter at ny veg er ferdig bygd. Parkering for tungbiltrafikk og friluftsliv.

SPA_5 – nytt areal ved idrettsanlegget ved Hytthola. Tilrettelegging for idrettsanlegget og friluftsliv.

SPA_6-1 - nytt areal knytt til forsamlingslokalet på Tronstad, tilrettelegging for friluftsliv.

SPA_6-2 – nytt areal ved Karbø, tilrettelegging for friluftsliv.

SPA_6-3 – nytt areal ved Vollset, formalisering av opparbeidd parkering ved vegen over til Flo. Parkering knytt til bruken av Flovegen, tilrettelegging for friluftsliv.

SPA_7-1 – nytt areal ved fv. 655 aust for Fivelstadhaugen, tilrettelegging for friluftsliv.

Stranda.

SPA_7-2 – nytt areal i Herdalen, formalisering av opparbeidd parkering ved Postvegen, tilrettelegging for friluftsliv.

SPA_8 – nytt areal ovanfor Storgjerdet byggjefelt, tilrettelegging skiheis/alpinanlegg.

SPA_9 – nytt areal ved Lievegen ved Liene, tilrettelegging for friluftsliv.

I føresegnene er det sett krav om biloppstillingsplass for ulike utbyggingsformål, med arealkrav på minst 18 m² for kvar biloppstillingsplass på bakkenivå. Det er utarbeidd føresegn/retningslinje for sykkelparkering.

7.3.4 Hamn (SHA_#)

Det er lagt inn ny arealbruk i sjø for hamn. Dette gjeld ferjekai ved Gravanoeset, Liabygda, (SHA_1), 3,6 daa, formalisering av dagens bruk. Dei andre ferjekaiene ligg innanfor områdeplanar som skal gjelde før arealdelen (Stranda, Geiranger og Hellesylt)

Ved Ovråneset er det opna for hamn ved den gamle ferjekaia – SHA_1-2. Formålet skal sikre dagens kai og leggje til rette for eventuell framtidig bruk.

7.3.5 Heis/gondol (STT_#)

I Geiranger blir det lagt til rette for turisme med heis frå sentrum til Tuftene, (Vesterås) fjellhille nordaust for Geiranger (STT_1). Gondol/pendelbane er teke ut av planen på grunn

av konsekvensar for verdsarv status. Det er lagt inn nytt utbyggingsareal på Vesterås, formål fritids- og turisme (BFT_8-1), som skal nyttast til heishus for fjellheis. Fjellheisa skal starte frå fjellhall (parkering) som er regulert i områdeplan Geiranger sentrum. Eksakt plassering og tilpassing til området (flodbølgjefare) må avklarast i reguleringsplan. Tiltaket vil hovudsakleg vere retta mot cruisetrafikken, så det blir truleg ikkje noko særleg meir trafikk til Geiranger på grunn av fjellheisa i høgsesongen. Den vil også vere med å avlaste motorisert ferdsel langs fylkesvegen opp til Hole, og ut til Vesterås.

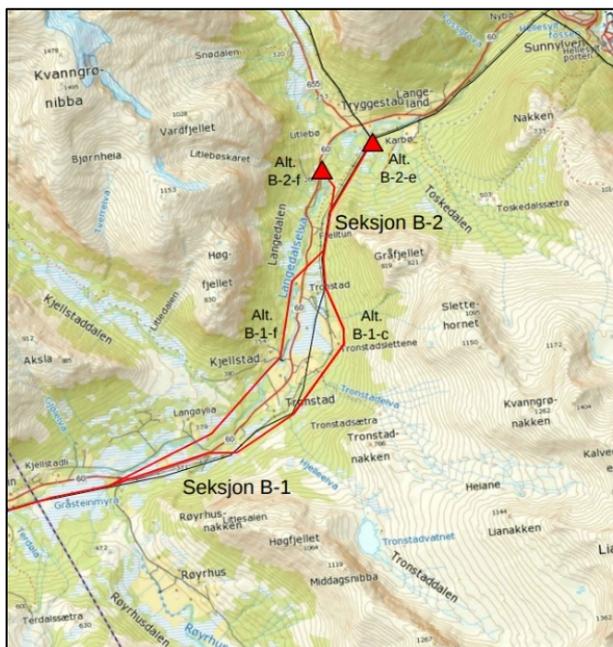
Det må setjast krav til avbøtande tiltak i samband regulering.

På Hellesylt blir det lagt til rette for turisme med pendel-/gondolbane frå sentrum til Skaret, der stasjonen er plassert ved enden av turveg/-sti (STT_3). Vegar eller andre teknisk inngrep, anna enn eventuelt mast vil ikkje vere nødvendig mellom BFT_7 og sentrum. Nødvendige leidningar m.m. kan leggjast i tunnel, slik som det vil bli gjort for pendelbana på Åndalsnes. Nødvendig material for utbygging kan flygast opp, det vil ikkje vere nødvendig med veg til toppstasjonen. I føresegnene er det sett restriksjonar på arealbruken for og ved BFT_7, for å avgrensa tiltak på fjellet. Det vert ikkje opna for tiltak utanfor formålet BFT_7. Innanfor formålet kan det opparbeidast nødvendige tiltak for pendel/gondolbane, utkikstiltak, restaurant med nødvendige funksjonar, toalett og tiltak utvendig for å leggje til rette for ferdsel, gangvegar. Det må setjast krav om avbøtande tiltak i samband utforming av anlegget. Tiltaket vil hovudsakleg vere retta mot cruisetrafikken, men truleg vil den også føre til auka trafikk til Hellesylt. Hellesylt har god hamn/kai for å ta i mot cruiseskip, men har for lite aktivitetar knytt til cruisepassasjerane. Gondol/pendelbane er eit av fleire tiltak for å auke attraktiviteten av Hellesylt for cruise. Attraktiviteten for Hellesylt er at det normalt kjem mange cruiseturistar som vil oppleve norske fjordar og natur, det ligg inntil eit område som ligg på UNESCO si verdsarvsliste, og er del av område som er lite bygd ut og blir opplevd som eksotisk av den grunn. Gondol/pendelbane på Åndalsnes ser ut til å sikte seg meir inn mot fjellturisme, og har mindre trafikk av cruiseskip. Gondol/pendelbane i Langevåg er i tidleg planleggingsfase, og ser ut til å sikte seg hovudsakleg som supplement til Devold, men vil sikkert også sikte seg inn mot cruisetrafikken i Ålesund. Langevåg og Hellesylt vil ha stor variasjon i landskapet, frå kystlandskap til fjordlandskap, og kan vere med å supplere kvarandre. Det vil truleg vere mest konkurranse mellom Langevåg og Hellesylt, sidan dei flest cruiseskipa vil stoppe begge plassar.

Det må setjast krav til avbøtande tiltak i samband regulering. For alle tiltaka må det gjennomførast områderegulering for å avklare konsekvensar av flodbølgjefare.

7.3.6 Ny kraftlinetrase

Det er ønskeleg å leggje føringar for ny kraftlinetrase Tryggestad – Tomasgard. Etter avslag av to søknadar om småkraftutbygging i Sunnylvn vart prosjektet med oppgradering av kraftlina mellom Tryggestad og Tomasgard sett på vent. Sjølv om dette førebels er resultatet kan ein ikkje sjå vekk i frå at det på sikt kan bli aktuelt å fornye denne kraftlina, først og fremst på grunn av ein med dei nye krava til utsleppsfri trafikk på verdsarvfjorden kan måtte importere straum til Hellesylt.

Figur.5 Framlegg til linjeføring av kraftlinetrase Tryggestad - Tomasgard. Kjelde Stranda energi.

7.4 Grønstruktur

Formål grønstruktur blir brukt som samleformål der ein ikkje ser behov for å konkretisere bruken. Sjå for dei ulike underformåla kva som er hensikta med dei. Det er glidande overgang mellom LNF med omsynssone friluftsliv, uteopphaldsareal og grønstruktur.

7.4.1 Turveggar

Det er lagt inn turveggar for eksisterande hovudturveggar, det er spesielt lagt vekt på å sikre tilkomst til større samanhengande turområde. Det er hovudsakleg eksisterande turveggar som er lagt inn, berre ein ny er lagt inn på Hellesylt; Hellesylt stadion – Åseneset (Kurla). Viktige turveggar som er lagt inn;

Liabygda:

- Mehaugen – Ystegrova (eksisterande)(TUR_15)

Geiranger:

- Kløvsti Hestebrehola – Djupvasshytta (eksisterande) (TUR_5)
- Kløvsti Øyane – Kaldhusvatnet (kommunegrense) Nasjonal tursti (eksisterande) (TUR_1)
- Homlung – Skageflå (eksisterande) (TUR_2)
- Hole – Vinsåshornet – Kvanndalssætra – Dalsnibba
- Korsmyra – Gråsteinsætrane – Grandevatnet
- Haugset - Geitfonnegg

Sunnylvn:

- Hellesylt stadion – Åseneset (ny) (TUR_7a)
- Nakken – Toskedalen (ny) (TUR_7b)
- Åseneset – Åsen (ny)(TUR_7c)

- Vollset – kommunegrense (Stryn) (eksisterande) (TUR_6)
- Ljøen – Herdal (eksisterande) (TUR_8a)
- Ringdalsstølen – Instesætra (eksisterande)(TUR_8b)
- Spønhaugen (eksisterande) (TUR_8c)

Stranda:

- Drege – Framhus (eksisterande) (TUR_9)
- Hjellane – Lunde (eksisterande) (TUR_12)
- Oshammaren (ny) (TUR_11)
- Langlo – sentrum (delvis ny) (TUR_10)
- Sentrum – Ringstad skule (delvis ny) TUR_16
- Tuteig – Jo, ny gangrås/sti Ringstadvegen til Ringstadelva

Det er i føresegnene opna for at det kan skiltast langs turvegar. Skilting skal skje i samråd med grunneigarane og godkjennast av kommunen. Rettleiaren [Tilrettelegging av turveier, løyper og stier](#) skal leggjast til grunn for planlegging, drift og vedlikehald av turvegar. For skilting av turvegar skal rettleiaren [Skiltmanual](#) leggjast til grunn.

7.4.2 Friområde

Statleg sikra friluftsområde blir lagt inn som friområde. Dette gjeld Øykjeberget, Helsemvika og Skaffarhaugen i Stranda, Salthusberget i Sunnylvn/Hellesylt, Flydalsjuvet i Geiranger og , med omsynssone friluftsliv over.

7.5 Landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF)

Formålet femnar om blant anna landbruksareal i drift, utmark, verneområde og friluftsområde. I LNF-områda blir det normalt berre tillate med tiltak, bygg, anlegg og innretningar retta mot landbruksnæringa og friluftsliv. Det er ikkje løyve til bustadar, fritids- eller næringsbygg som ikkje er knytt til landbruket.

Formål LNF er eit av dei viktigaste formåla som det blir lagt omsynssone over, sidan dette er det største formålet og dekkjer fleire bruksområde. For dei områda innan LNF der natur- og friluftsområde skal ha hovudomsyn, er det lagt på omsynssone friluftsområde og vern etter sektorlov. Sjå under kapittelet om omsynssoner for meir om temaet.

7.5.1 Landbruk, LNF

Stranda kommune har eit dyrka areal på vel 16 400 daa, mest til for og beite, og om lag 91 000 daa produktivt skogareal med furu, gran og lauvtre. Det blir produsert nesten 5 millionar liter mjølk og nesten 1,2 millionar liter geitemjølk og 485 000 kg kjøt. Stranda kommune har ein av landet største konsentrasjon av produsentar innan kjøt og industriell matproduksjon.

Aktivt landbruk er viktig for å oppretthalde dyrkajord, kulturlandskapet, biologisk mangfald, identitet og rekreasjon. Det er utarbeidd plan for kjerneområde landbruk med kartfesting av landbruksareala. Kart over kjerneområde landbruk har vore brukt som grunnlag i samband

med rullering av arealdelen. Det har vore ei målsetning å ta vare på samanhengande landbruksareal for å gje næringa best mogleg rammevilkår for vidare drift. Kjerneområde landbruk er areal med god jord, god arrondering, beite og dyrkbart areal. For omsynssone landbruk skal landbruksinteressene og –verdiane vektleggjast høgare i høve arealbruk. Det vil ikkje vere fritt fram for omdisponering av LNF-areal som ligg utanfor omsynssone landbruk. Alt landbruksareal skal handsamast etter både jordlova og plan- og bygningslova.

Rettleiar [Garden som ressurs](#) klargjer kva tiltak som inngår i landbruksomgrepet. I LNF-formålet blir det ikkje opna for å byggje bustadar som ikkje er knytt til landbruket.

7.5.2 LSN (Spreidd næringsbygg innafor LNF)

Det er sett av areal til spreidd næringsbygging på Vesterås og Opplenskedalen i Geiranger for å utvikle næringa på gardsbruket. Det er i føresegnene sett ramme for utbygging og krav om avklaring i høve automatisk freda kulturminne.

7.5.3 LSB (Spreidd bustad innanfor LNF)

Det vert sett av areal til spreidd busetting ved Flydal for å leggje til rette for busetting på areal som er trygt for naturfare. Det er i føresegnene sett ramme for utbygging og krav om avklaring i høve automatisk freda kulturminne:

- Maksimalt 5 bueningar
- Maksimal mønehøgde 9 m og maksimal gesims 8 m
- Maksimal BYA 120 m² inklusiv biloppstilling, krav om to biloppstillingsplassar
- Uthus på maksimalt 49 m² BRA
- Maksimal tomtestorleik 1,2 daa
- For å få tilfredsstillande sikt i avkøyrsløp til fylkesvegen må det gjerast terrenginngrep. Statens vegvesen sine vegnormalar skal leggjast til grunn for sikt.

Per i dag er regulert om lag 26 tomter i Geiranger, av desse er 8 vanskeleg å byggje ut, på grunn av bratt terreng. Tomtene ligg i nedre del av Geiranger, der fleire av tomtene ikkje har bygd ut teknisk infrastruktur. For å leggje til rette for valmoglegheit av tomt i heile Geiranger, moglegheit for raskt å kunne byggje, og at det er avgrensa med tomter ved LSB, vert det ikkje sett rekkjefølgjekrav om når utbygging av LSB kan skje. LSB tomtene kan vere byggjeklare når arealdelen er vedteken.

LSB vil liggje som satellitt til Geiranger sentrum, og liggje om lag 4,5 km frå skulen. Ei av utfordringane er tilkome for mjuke trafikantar til/frå Geiranger sentrum. Skulevegen er bratt og smal, det vil ikkje vere realistisk å byggje fortau langs heile fylkesvegen. Det er delvis opparbeidd fortau i øvste del av vegen til LSB, lenger ned kan eit nett av turveggar nyttast når forholda ligg til rette for det. Saman med andre barn og unge vil det vere skuleskyss til skule. Arbeidsmarknaden for dei som buset seg ved LSB vil vere ned mot sentrum av Geiranger, slik at det vil vere mogleg med felleskøyning.

Utbygging av LSB vil ikkje medføre tap av dyrka jord, berre overflate dyrka areal mellom fjellknausar, som har dårleg arrondering. Området vil ha noko av det beste solforholda i Geiranger.

7.5.4 Byggjegrense mot sjø

Det er lagt inn generell byggjegrense mot sjø innanfor for LNF-formålet. Vilkår for å kunne føre opp bygningar og anlegg er:

- Bygningar og anlegg skal vere knytt til landbruksverksemd
- Knytt til eksisterande tun/gardsanlegg

Unntak frå krav om plassering knytt til plassering knytt til eksisterande tun/gardsanlegg kan gjerast for tiltak som er knytt til bruken av sjøen.

7.5.5 Vernskog

I samband med skredfarekartlegging i bratt terreng er det definert område med skog som har verknad for kartlagt skredfare. Skog sin verknad på skredfare vil variere avhengig av type vegetasjon i høve kor stor belastning den toler, kor tett den står og diameter på stammen. Tette plantefelt av vaksne tre vil ha størst sikringseffekt, og kor stor del av fjellsida som er dekt med skog og breidde på skogbeltet. Skog langt nede i fjellsida vil ha mindre moglegheit for å bremse moglegheit for å bremse skredmassar.

I bratte skogsider med stort blokkinnhald, kan rotvelte trekkje opp stein av grunnen og utgjere potensiell fare for steinsprang. Industrielt skogbruk med snauhogst av store flater i fjellssidene kan føre til stor auke i skredfare.

Det er utfordrande å gje presise vurderingar av skogen si effekt på skred og utstrekning av faresonene. I kartlegging [Faresonekartlegging i Stranda kommune](#) er det i vedlegg F synt kart over skog som er vurdert å ha beskyttande effekt og er med å redusere faren for alle typar skred. Dette er basert på stammediameter, tettleik, flyfoto og berekningar for kor mykje trevirke det er per flateining.

Tidlegare Fylkesmannen si landbruksavdeling har gjennomført [registrering av vernskog](#) for å kartfeste skog som tener til vern for anna skog eller gjev vern mot naturskade. Dette gjeld også område opp mot fjellet eller ut mot havet der skogen er sårbar og kan blir øydelagt ved feil skogbehandling. Det er ikkje standardiserte faglege kriterier for kartlegging av vernskog, difor vil metoden variere mellom fylka.

Gjennomført registrering av Fylkesmannen har ikkje spesifikt sett på vernskog knytt til skredproblematikk, og vil difor femne om større område enn det som er registrert faresonekartlegginga frå NVE. Kommunen må gjere nærare vurderingar av skogsdrifter for verknad på kartlagt skredfare (skredfarekartlegging) og klimatiske konsekvensar innanfor areal som er sett av til vernskog (Fylkesmannen si registrering) før skogsdrift kan starte opp.

7.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag

Sjøområda er med i rulleringa av kommuneplanen sin arealdel.

Alle tiltak/bygge-/anleggsarbeid i sjø krev behandling etter havne og farevannsloven, i tillegg til pbl., uavhengig planstatus. Både Kystverket og kommune er forvaltningsmynde og har ansvar i samband med sjø og sjønære tiltak.

Det er under vurdering å leggje ny cruisehamn ved Oshammaren. Formål hamn blir ikkje lagt inn i arealdelen, det blir vurdert regulering av cruisehamn når endeleg lokalisering er avklart.

7.6.1 Juridisk bindande arealbruk

I all hovudsak blir sjøareala lagt ut som bruk og vern av sjø, slått saman som allmenn fleirbruks område; NFF-område, NFFF-område eller NFFFA-område. For nokre areal det lagt opp til meir eksklusiv bruk; farlei, hamn og akvakultur. Sjå under for forklaring og 7.3.4 over.

7.6.2 Fleirbruk (NFFF (A))

NFF-område

NFF-område står for natur, fiske og ferdsel. I sjøområda til Stranda kommune er det registrert viktige område knytt til oppvekst og fiske, jamfør kartløyising hjå Fiskeridirektoratet, kystnære fiskeridata. Areal relatert til fiske blir sikra etter pbl. slik:

- Viktige gyte og oppvekstområde er lagt inn med omsynssone naturmiljø med føresegn
- Viktige fiskeområde er lagt inn som NFF-område

NFFF-område

NFFF-område står for natur, fiske, ferdsel og friluftsliv. Dette er generelle formål som ikkje legg beslag på område for eksklusiv bruk etter pbl. NFFF-områda utgjør den største delen av sjøområda i kommunen.

NFFFA-område

NFFFA-område står for natur, fiske, ferdsel, friluftsliv og akvakultur. Innanfor desse områda er det opna for eksklusiv bruk til akvakultur etter pbl. Før areal innanfor NFFFA-områda kan nyttast til akvakultur skal bruken avklarast etter sektorlover, der det blant anna skal takast omsyn til fiskerinæringa og kysttrafikken. Det er lagt inn 6 NFFFA-område. NFFFA_1 - 6 er område som er lasta ned frå Fiskeridirektoratet sine kart. NFFFA er lagt inn som ny lokalitet, området har vore tidlegare nytta som lokalitet, men er sletta, saman med NFFFA_2.

7.6.3 Farlei

Seglingsleier (transportårar) for sjøtransport og inn- og utseglingsleier for hamner. Lovtekst om farleier er å finne i [havne- og farevannsloven](#). Kartfesting av farlei i plankartet er lasta ned frå Kystverket si kartløyising. Det blir lagt inn føresegn om at det ikkje skal vere menneskeskapte hindringar i vassøyla ned til -25 m innanfor formålet.

7.6.4 Småbåthamn

Det blir ikkje lagt inn nye småbåthamner, småbåthamn ved Hagevika/Økjeberget blir vidareført frå KDP Stranda sentrum.

For å redusere negativ miljømessige påverknad frå småbåthamn skal det ved nyetablering og/eller utviding av hamner setjast følgjande vilkår, lagt inn som føresegn:

- Båthamner med servicebrygge/slip og sjønære oppslagsområde skal vere utstyrt med olje avskiljar for å redusere utslepp til sjø.
- Tilrettelegging for kjeldesortering av avfall, og miljøfarleg avfall (batteri, olje, lakk, maling og andre kjemiske produkt) skal takast hand om på forsvarleg måte.

- Bryggjeanlegg og bølgebrytarar må utformast og bli plassert slik at ein opprettheld tilstrekkeleg vassgjennomstrøyming for å oppretthalde god vasskvalitet.

Desse vilkåra må også vurderast opp mot eksisterande større anlegg.

7.6.5 Ankring

Det er lagt inn ankringsplass i Geiranger (Ankring_1), 137 daa. Avgrensingane er lasta ned frå Kystverket si kartløyising. Det er sett av ankringsområde lenger inn i fjorden, det området kjem innanfor områdeplan Geiranger sentrum, som er vedteken. Det kan ikkje leggjast inn ny arealbruk innafør planområdet til områdeplanen.

Det er lagt inn ankringsplass ved Øygardevika, Helsem (Ankring_2), 38 daa. Området er markert som ankringsplass i sjøkart.

I sjøkart er det også lagt inn ankringsplass ved Uksavika. I arealdelen blir det ikkje lagt inn ankringsområde i dette området, grunna potensiell konflikt med landfeste for akvakultur, som ligg i nærområdet til ankringsplassen.

Areal blir sikra etter pbl, med føresegn om at tiltak skal unngåast, eller plasserast slik at dei ikkje er til hinder eller fare for bruk av anker i området.

7.6.6 Vatn

Det er fleire vatn av ulik storleik i kommunen, dei største er lagt inn med formål bruk og vern av sjø.

7.6.7 Verna vassdrag

[RPR for vernede vassdrag](#) gjeld for vassdrag, delar av vassdrag i Stranda kommune, avgrensa til vassdragsbeltet;

- hovudelver, sideelver, større bekkar, innsjø, tjern og eit område på inntil 100 meters breidde lands sidene av desse og
- andre delar av nedbørsfeltet som det er fagleg dokumentert har betydning for vassdraget sin verdi.

Vassdragsbelta si avgrensing og forvaltning bør differensierast etter verneverdi og arealtilstand, tilrådd gjennomført i samband med utarbeiding av kommuneplanen sin arealdel. Hjelpemiddel til dette er å dele vassdraget inn i forvaltningsklassar, for å få fram ulike kriterier for interesseavveging. Tilrådde klassar å nytte:

Klasse 1

Omtale: Vassdragsbelte i og ved byer og tettstadar, som har eller kan få stor betydning for friluftsliv.

Forvaltning: Inngrep som er til skade for pedagogiske verdiar, friluftslivsverdiar; fiske og framkome i og langs vassstrengen, eller opplevingsverdiar, bør unngåast.

Klasse 2

Omtale: Vassdragsbelte med moderate inngrep i sjølve vasstrengen, og kor nærområda består av utmark, skogbruksområder og jordbruksområde med spreidd busetnad.

Forvaltning: Hovudtrekk i landskapet må søkast oppretthaldt. Inngrep som endrar tilhøva i kantvegetasjonen langs vasstrengen og i de områder som blir oppfatta som en del av vassdragsnaturen, bør unngåast. Inngrep som enkeltvis eller i sum medfører endringar av ei viss betydning i sjølve vasstrengen, bør unngåast. Leveområde for truga plante- og dyrearter og mindre områder med store verneverdiar bør gjevast særleg beskyttelse.

Klasse 3

Omtale: Vassdragsbelte som er lite råka av moderne menneskeleg aktivitet, og som derfor har stor opplevingsverdi og vitskapeleg verdi.

Forvaltning: Det er svært viktig å bevare naturens preg av å være lite råka av moderne menneskeleg aktivitet. Alle former for omdisponering av areal i vassdragsbeltet bør unngåast. Vasskvalitet og naturleg vassføring må søkast oppretthalde og alle former for inngrep som reduserer vassdragets verdi må søkast unngått.

Ut frå desse klassene blir det gjort ei avveging av verna vassdrag etter verneverdi og inngrep/bruk. Dei ulike klassene blir synt i kartet med omsynssone bevaring naturmiljø. Der klasse 3 har omsynssone H_560_103, klasse 2 har omsynssone H_560_102 og klasse 1 har omsynssone H_560_101. Vernekriteria for er:

- H_560_1 – sikre og utvikle friluftsverdien i tettbygde område
- H_560-2 – sikre vassdragsnære område sin verdi for landbruk mot nedbygging
- H_560_3 – sikre referanseverdien for dei mest urørte vassdraga

Norangselva – Hovudsakleg klasse 3 – sjølv om det går veg gjennom største delområdet innanfor Stranda kommune, er det elles lite inngrep i området. Elles eit område med klasse 2.

Klasse 2: Mindre del av vassdragsområdet blir sett til klasse 2- området ligg i randsone til avgrensinga av verna vassdrag, avgrensa av jordbruksområde med spreidd busetnad.

Hornindalsvassdraget- hovudsakleg klasse 3. Desse områda er lite råka av tiltak i nyare tid. Elles eit område med klasse 2.

Klasse 2: Del av vassdragsområdet blir sett til klasse 2- området ligg i randsone til avgrensinga av verna vassdrag, avgrensa av jordbruksområde med spreidd busetnad.

Bygdaelva - Hovudsakleg klasse 3 – sjølv om det går fylkesveg gjennom delar av områda, det er elles lite inngrep. Elles tre område med klasse 2.

Klasse 2: Mindre delar av vassdragsområdet blir sett til klasse 2, tre delområde. Eit mindre område ved Frøysa, landbruksområde og spreidd busetnad. Område ved Hole til

Vollset – hovudsakleg landbruksområde og spreidd busetnad. Område i Holedalen, landbruksområde, veg og seterstøl.

Geirangerelva, Vesteråselva - Hovudsakleg klasse 3 – sjølv om det går fylkesveg gjennom delar av områda, det er elles lite inngrep. Elles to område med klasse 2 og eit område med klasse 1.

Klasse 2: Mindre delar av vassdragsområdet blir sett til klasse 2, to delområde. Område frå Vesterås via Hole til Flydal, landbruksområde og spreidd busetnad. I arealdelen er det lagt inn fleire utbyggingsområde i dette området.

Område frå Hestøyna til Opplenskedalen, landbruksområde og spreidd busetnad. Det er lagt utbyggingsformål i dette området.

Klasse 1: Eit område blir sett til klasse 1. Området strekk seg frå elvemunninga og nesten opp til Flydalsjuvet. Delvis tettbygd område, med føringar i reguleringsplanar og arealdelen om meir utbygging innanfor sona.

For dei andre verna vassdraga som ligg i Stranda kommune, er dette hovudsakleg randsoner langs kommunegrensa, som ligg i område som det ikkje er gjort tiltak innanfor i seinare tid/små tiltak, alle desse blir sett til klasse 3. Dette gjeld for vassdraga Strynevassdraget, Nordalsvassdraget og Stordalselva.

Vurdering av nye utbyggingsområde for verneområda

Norangselva

BFT_5 - lagt inn nytt formål (hotell), formalisering av dagens bruk og legg ikkje opp til endring av bruken. Vil ikkje endre verknad for det verna vassdraget.

Bygdaelva

BAB_6-3 – lagt inn nytt formål (kraftverk), formalisering av dagens bruk og legg ikkje opp til endring av bruken. Vil ikkje endre verknad for det verna vassdraget.

Geirangerelva/Vesteråselva

LSN_3 – lagt inn nytt formål (camping/turisme), formalisering av dagens bruk og kan leggje opp til endra/utvida bruk. Tiltak vil truleg ikkje påverke landskapsbilete sidan det alt er bygd ut i området, mogleg negativ konsekvens for friluftsliv på grunn av privatisering av området. Det er lagt inn buffersone mot Geirangerelva for å hindre tiltak i nær vassdraget.

BKB_8-2 – lagt inn nytt formål (masseuttak/deponi), formalisering av dagens bruk og kan leggje opp til endra/utvida bruk. Tiltaket kan medføre negativ konsekvens for landskapsbilete, friluftsliv, vilt og fisk.

LSB – lagt inn nytt formål spreidd bustad, legg opp til ny arealbruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet og kulturmiljø (kommunalt verneverdig røykjestove).

SPA_3 – lagt inn nytt formål (parkering), legg opp til formalisering av dagens bruk og kan leggje opp til utvida bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet og kulturminne (Geirangervegen er forskriftsfreda), men vil vere positivt for friluftsliv.

BOP_1b – lagt inn nytt formål (blålysfunksjonar), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapsbilete og friluftsliv.

BAB_4-3 – lagt inn nytt formål (drikkevassforsyningsanlegg), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet, friluftsliv og kulturminne (Geirangervegen er forskriftsfreda).

SPA_2 – lagt inn nytt formål (parkering), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet og kulturminne (Geirangervegen er forskriftsfreda).

BKB_8-1 – lagt inn nytt formål (fritidsbustad/fritids/turisme), legg opp til formalisering av dagens bruk og kan leggje opp til utvida bruk. Får truleg ikkje negative konsekvensar, området er i all hovudsak bygd ut.

BOP_1c – lagt inn nytt formål (blålysfunksjonar), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet, men vil vere delvis skjult frå vassdraget av Norsk Fjordsenter. Kan få negative konsekvensar for kommunalt verneverdig kulturminne – Norsk Fjordsenter.

B_7c – lagt inn nytt formål (bustad), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet. Kan få negative konsekvensar for kommunalt verneverdig kulturminne – Norsk Fjordsenter.

BN_4 – lagt inn nytt formål (næring), legg opp til ny bruk. Kan få negative konsekvensar for landskapet og kulturminne (Geirangervegen er forskriftsfreda).

For alle utbyggingsformål innanfor verneområde for verna vassdrag er det krav om regulering før det kan gjennomførast tiltak, bortsett frå LSB og LSN, der det gjennom føresegner gjennom arealdelen er opna for utbygging. Dette blir sett som rekkjefølgjekrav i føresegnene.

7.7 Byggjegrænse

For alle utbyggingsformål innanfor 100- metersbeltet i strandsona, der gjeldande reguleringsplanar ikkje skal gjelde før arealdelen, er det lagt inn byggjegrænse for å sikre at det kan byggjast ut i samsvar med arealbruken, jamfør generelt byggjeforbod i pbl. § 1-8. Under kap. 3.4 i føresegnene (formål LNF) er det retningsline som opnar for bygging i 100-metersbeltet innanfor formålet LNF (landbruk, natur og friluft).

I føresegnene er det lagt inn generelt byggjeforbod langs elver med nedbør på minst 20 m frå elvekant. I høve [TEK17 § 7-2](#) skal avstand til erosjonsutsett elv eller bekk minst vere like stor

som høgde på elvekanten, og ikkje under 20 m frå topp skrent mot elv, sjølv om høgda er mindre enn dette. Avstanden bør vere større der elvekanten består av lett eroderbare massar.

NVE sin rettleiar rår generelt til å nytte ei byggjegrænse på mellom 50 – 100 på kvar side av elver med større nedbørsfelt enn 20 km² for dekkje område med potensiell flaumfare. I arealdelen vert det for elver med større nedbørsfelt enn 20 km² sett ei byggjegrænse på 75 m for tiltak. Dette blir grunngjeve med:

- Stort sett alle elver ligg i terreng som tilsei at flaumvatnet vil femne om mindre areal
- For elvemunningen med terreng som tilsei at flaumvatn vil femne om større areal er det gjennomført elveforebygging, og det er spreidd busetnad som blir råka (Bygdaelva)
- Det er gjennomført flaumsikring for fleire av vassdraga som kan vere utsett

Det vert i føresegnene opna for anna byggjegrænse etter vurdering av omsyn til vassressurslova og tryggleik mot flaum i samsvar med TEK17 § 7-2.

7.8 Kommunale kulturminne

Stranda kommune har nyleg vedteken kulturminne plan for heile kommunen – [Kulturminneplan for Stranda kommune 2019 – 2023](#). Kulturminneplanen legg opp til at kommuneplanen sin arealdel skal lage omsynssoner for alle kulturminne av regional og nasjonal verdi, og eit utval av kulturminne av lokal verdi. I kommuneplanen sin arealdel er det lagt inn kulturminne av regional og nasjonal verdi, men ikkje av lokal verdi.

Det er ikkje gjennomført avklaring av kva kulturminne av lokal verdi som skal inn i arealdelen og dei ulike lokale kulturminna er ikkje kartfesta. Manglande avklaring av kva kulturminne som skal inn i arealdelen og manglande kartfesting har gjort det utfordrande å leggje inn lokale kulturminne i arealdelen. Der det har vore nødvendig har ein sjekka ut lokale kulturminne, slik at utbyggingsformål ikkje/kjem i liten konflikt med lokale kulturminne.

For å sikre lokale kulturminne vil rullering av kulturminneplanen skje som kommunedelplan, der det må gjerast ei vurdering av kva kulturminne som skal kartfestast. Då vil dei viktigaste lokale kulturminne få vern etter plan- og bygningslova.

8. Omsynssoner

Plankartet skal skilje mellom arealbruksformål og omsynssoner. Arealbruksformål seier kva arealet skal brukast til, til dømes utbyggingsområde eller vern. Omsynssone seier kva omsyn som må takast når arealet skal brukast i samsvar med vedteken juridisk bindande plan.

Til omsynssonene er det i nødvendig utstrekning gjeve føresegn og retningslinje som gjeld eller skal gjelde i medhald av pbl. eller sektorlover for å ta i vare omsynet som sona syner til.

Omsynssonene som skal gjelde ligg i plankartet. For å lette lesbarheita er det utarbeidd temakart for dei viktigaste omsynssonen, der dei ulike sonene har fått fargemarkering, jamfør kap.11 under.

For same område vil det vere fleire viktige omsyn å ta. I plankartet er det berre den viktigaste omsynssona som er teke med, eventuelle andre omsyn som skal takast, blir lista opp i føresegn/retningslinje for merka omsynssone.

8.1 Sikrings-, støy- og faresone

8.1.1 Sikringszone (H_110)

Nedslagsfelt drikkevatt (H_110)

Nedbørsområda for drikkevasskjeldene blir lagt inn med omsynssone nedslagsfelt drikkevatt, med restriksjonar på arealbruken.

8.1.2 Støysone (H_210 og 220)

Vegstøy

[Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging \(T-1442/2012\)](#)

Statens vegvesen utførte i 2018 støykartlegging langs riks- og fylkesvegar i heile kommunen. Sone for vegstøy er lagt inn omsynssoner i plankartet, gul og raud støysone med føresegner til, høvesvis omsynssone H_220 og H_210. Det kan ikkje byggjast bygg med støyfølsam bruk innanfor raud støysone, innanfor gul støysone kan byggjast for støyfølsam bruk med avbøtande tiltak, for å kome under grenseverdiar.

8.2 Faresone

Det er lagt inn faresone for naturfare (skred) og elektromagnetisk stråling (høgspenline).

8.2.1 Ras og skred (H_310)

Det er lagt inn omsynssone for naturfare, dette gjeld aktsemdsområde, der det ikkje er klarlagt reell fare (H310_2) og faresoneområde, der reell fare er kartlagt gjennom skredvurdering med inndeling av soner med sannsyn for skred/sekundærverknad av fjell skred - faresone. I plankartet er det lagt inn omsynssoner basert på informasjon frå aktsemdskart for snøskred og steinsprang, snøskred, steinsprang, jord og flaumskred og faresoner for fjellskred og skred i bratt terreng. Dei ulike omsynssonene som er lagt inn i plankartet er:

H310_0: Omsynssona viser fare for flodbølgje som sekundær verknad av fjellskred og har større årleg sannsyn enn 1/1000. Innanfor omsynssonene er det forbod mot tiltak i tryggleiksklasse S2 og S3 (jf. byggtknisk forskrift § 7-3) før tiltaka er avklara etter byggtknisk forskrift § 7-4.

H310_1: Omsynssona viser fare for flodbølgje som sekundær verknad av fjellskred og har større årleg sannsyn enn 1/5000. Innanfor omsynssona er det forbod mot tiltak i

tryggleiksklasse S3 (jf. byggt teknisk forskrift § 7-3) før tiltaka er avklara etter byggt teknisk forskrift § 7-4.

H310_2: Omsynssona viser potensiell skredfare med grunnlag i aktsemdskart for Snøskred og steinsprang (NGI), Jord- og flaumskred og Snøskred. I samband med regulering må reell skredfare avklarast i samsvar med krav til tryggleik fastsett i byggt teknisk forskrift § 7-3.

H310_S1: Skredfaren innanfor desse omsynssonene har større årleg sannsyn enn 1/100. Innanfor omsynssonene er det forbod mot tiltak i tryggleiksklasse S1, S2 og S3 (jf. byggt teknisk forskrift § 7-3) før det er gjennomført sikringstiltak slik at tilstrekkeleg tryggleik vert nådd. Tilstrekkeleg tryggleik må dokumenterast av fagkyndige.

H310_S2: Skredfaren innanfor desse omsynssonene har større årleg sannsyn enn 1/1000. Innanfor omsynssonene er det forbod mot tiltak i tryggleiksklasse S2 og S3 (jf. byggt teknisk forskrift § 7-3) før det er gjennomført sikringstiltak slik at tilstrekkeleg tryggleik vert nådd. Tilstrekkeleg tryggleik må dokumenterast av fagkyndige.

H310_S3: Skredfaren innanfor denne omsynssona har større årleg sannsyn enn 1/5000. Innanfor omsynssona er det forbod mot tiltak i tryggleiksklasse S3 (jf. byggt teknisk forskrift § 7-3) før det er gjennomført sikringstiltak slik at tilstrekkeleg tryggleik vert nådd. Tilstrekkeleg tryggleik må dokumenterast av fagkyndige.

8.2.2 Høgspennings anlegg (H_370)

I faresone høgspenningsanlegg er dei største overføringslinjene merka. Det skal ikkje byggjast for varig opphald innafor faresona. Utanfor faresonene er det avklart at elektromagnetisk stråling ikkje kjem over 0,4 µT, etter innhenta dokumentasjon frå lineeeigar.

8.3 Sone med særleg omsyn

8.3.1 Omsyn landbruk (H_510)

Kjerneområde landbruk er lagt inn som omsynssone landbruk. Temakart Landbruk syner kjerneområde landbruk og kulturlandskap knytt til landbruket.

Omsynssone som hovudsakleg gjeld kulturlandskapet er H_510_20 (Ringdalsstølen), H_510_21 (Ljøen), H_510_36 (Stokke – Øvstegarden) og H_510_37 (Yste Åkerneset).

Gardane Lundaneset, Matvika, Syltavika, Blomberg, Horvadraget, Knivsflå, Skageflå, Gomsdalen og Ørneklørne ligg inne i kjerneområde for landbruk. Omsynssonene for desse område er slått saman med omsynssone H_570, bevaring kulturmiljø.

I samband med rullering av arealdelen er omsynssone for kjerneområde landbruk justert, gbnr. 49/2 på Ringstad er teke ut, Tuteigen.

8.3.2 Omsyn friluftsliv (H_530)

For statleg sikra friluftsområde er det lagt på omsynssone friluftsliv (H_530_1 - 6) (Øykjeberget, Helsemvika, Skaffarhaugen, Salthusberget, Flydalsjuvet og Flofjellvegen) og badeplassar som ikkje ligg i regulert areal/under regulering H_530_7 – 8 (Helsemvika og Salthusberget). Del av den Trondhjemske Postvei ligg også som statleg sikra friluftsområde, men denne er lagt inn med omsynssone bevaring kulturmiljø. Også Flofjellvegen er statleg sikra friluftsområde, men er lagt inn med omsynssone kulturminne_H_730.

8.3.3 Omsyn naturlandskap (H_550)

Sone som femnar om areal som er under nasjonal kartlegging av verdifulle kulturlandskap (KULA). Området samsvarar med verdsarvområdet og stort sett med Geiranger-Herdalen landskapsvernområde. Til omsynssona vert det sett retningsline som presiserer at området er eit verdsarvområde og eit kulturlandskap av nasjonal og internasjonal verdi. Og tillegg gjev føringar for å hindre utbyggingstiltak som kan verke skjemma på landskapet og at kulturlandskapet bør søkjast oppretthalde gjennom skjøtsel og beite.

For tiltak planar som kan kome i konflikt med verdsarvverdiane er det sett krav om HIA/KUVA og rettleiarane [miljøkonsekvensutgreiing](#) og [konsekvensutgreiingar for verdens kulturarvområder](#) skal leggast til grunn for HIA/KUVA. Det står meir utfyllande om temaet under avsnitt verdsarv over i dette dokumentet.

8.3.4 Bevaring naturmiljø (H_560) marint kulturmiljø

Marine naturtypar er lasta ned frå Yggdrasil og syner gyteområde. Dette gjeld innte del av Geirangerfjorden, om lag frå Knivsflå og innover, eit område utanfor Ljøen, og eit område like ved Yste Åkerneset.

8.3.5 Bevaring naturmiljø (H_560_10#) verna vassdrag

Jamfør klassifisering av vassdragsområda i kapitel over, er det lagt omsynssone for dei ulike klassane:

Omsynssone H_560_101 - Klasse 1

Omsynssone H_560_102 - Klasse 2

Omsynssone H_560_103 - Klasse 3

Det er sett krav om detaljregulering av alle nye utbyggingsformål innanfor omsynssone H_560_1. I den strengaste klassifiseringa, klasse 3, er det ikkje lagt ut utbyggingsformål.

8.3.6 Omsyn bevaring kulturmiljø (H_570)

Omsynssone rundt automatisk freda kulturminne (H_730) for å sikre omgjevnaden til desse, og sone kring kulturmiljø som det er ønskeleg å sikre etter plan- og bygningslova, men som ikkje er freda, jamfør [Regional delplan for kulturminne](#) og [Stranda kommune sin kulturminneplan](#).

Der det ligg fleire automatisk freda kulturminne blir det langt ei sone med kulturmiljø rundt alle.

8.3.7 Omsyn landbruk kulturlandskapsområde (H_550_LB #)

Det er etablert omsynssone rundt verdfulle kulturlandskapsområdet med særleg tilknytning til landbruket. Temakart for desse områda er vedlagt planen.

8.4 Bandleggingssone

Areal som er bandlagt etter sektorlover; naturvernlova og kulturminnelova.

8.4.1 Bandlegging etter lov om naturvern (H_720)

Oversikt over dei ulike verneområda med verneform:

H_720_1	Presten naturreservat
H_720_2	Korsbrekke naturreservat
H_720_3	Hyskjet naturreservat
H_720_4	Geiranger – Herdalen landskapsvernområde

Til dei ulike verneområda er det forskrift som ligg i lovdata.

8.4.2 Utvalde naturtypar (naturmangfaldlova H_720)

[Utvalde naturtype slåttemark](#) er markert med omsynssone bevaring naturmiljø. Desse områda er omfatta av forskrift om [utvalgte naturtyper etter naturmangfaldloven](#). Områda må forvaltast og skjøttast slik at karakter og omfang av naturtypen blir oppretthalden eller forbetra, jamfør metodar i [DN –rapport 6-2009 Handlingsplan for slåttemark](#). Kommunen skal ha melding om tiltak som ikkje er omtalt i rapport som det er linka til.

8.4.3 Bandlegging etter lov om kulturminne (H_730)

Omsynssona gjeld kulturminne som er freda etter kulturminnelova, faste kulturminne frå før 1537, vedtaks – og forskriftsfreda kulturminne. Oversikt over ulike [vernestatus](#), og [kartløyising hjå RA](#). Det er utarbeidd temakart kulturminne som gjev oversikt av lokalitet og vernestatus, basert på omsynssone.

8.4.4 Område bandlagt etter andre lover (energilova H_740)

Overføringsliner frå kraftverka i Tafjord går gjennom Stranda kommune i Liabygda og det går line frå Sykkylven til Stranda sentrum. Desse overføringslinene er bandlagt etter energilova og lagt inn med omsynssone bandlagt etter andre lover – høvesvis H_740_A og H_740_B.

8.5 Vidareføring av reguleringsplan

Gjeldande reguleringsplan skal framleis gjelde (H_910_#)

Gjeldande reguleringsplanar som skal gjelde framføre arealdelen:

Planident	Plannamn	Vedteken
2002002	Ringstadkryssset	13.11.2020
2002003	Dalsnibba	28.05.2003
2008001	Fossevandring Geiranger	28.05.2008

2008002	Otto	12.11.2008
2009002	FV 60 Sve – Rødset	17.12.2009
2010003	Møll	24.03.2010
2010005	H65 og H71	24.06.2010
2010006	H73	24.06.2010
2010010	Korsbakken	16.02.2011
2010011	Hevsdalen sentrum	10.05.2010
2011001	Stranda sentrum ny	09.11.2011
2011002	Hellesylt sentrum ny	02.09.2015
2011003	Kopane	16.02.2011
2011004	H34 og H43	30.03.2011
2011005	Camping Hevsdalen	14.03.2012
2011007	H59	09.11.2011
2011008	Overvoll	11.05.2011
2011009	UH5	17.04.2013
2011010	Røyr – Haldal	05.10.2011
2011011	Vike ny	18.11.2011
2011012	Ringstadsæterkrysset	12.09.2012
2011015	Blaadalen H37	02.09.2015
2011017	Opshaugvik	14.12.2017
2013002	Andersgrenda	17.04.2013
2013004	UH6 ny	20.09.2013
2013006	Norsk Fjordsenter	14.06.2015
2014001	Detaljreg- Remabygget	02.04.2014
2014003	Reg. endring del av Svemorka	13.05.2014
2015001	Nytt kryss Fursetreset	16.12.2015
2015002	Kopane 2	25.06.2015
2016001	UH5 nord	26.01.2016
2016002a	Korsmyra – Indreeide	25.05.2016
2016003	UH7	22.06.2016
2016004	UH8	16.11.2016
2011017	Opshaugvik	14.12.2017
2012001	Liabygda gjestehus	23.01.2013
2017001	Områdeplan Geiranger	21.06.2018
2017002	Langeland – Tryggestad	01.03.2017
2017003	Opshaug	14.02.2018
2017004	Ottogrenda hytteområde	21.06.2017
2018001	Grilstad	21.06.2018
2018003	Skytebane Stavseng	14.02.2018
2018004	Svemorka nord	19.03.2018
2018008	Del av Ødegårdsvegen og Lanlovegen	29.08.2018
2018009	H22 (Fursetreset)	14.12.2018
2018010	121-52, Geiranger	31.10.2018
2019001	Svingen eigeendom	10.04.2019
2019007	Langøyilia hyttefelt	26.02.2020

2019018	Hellesylt Turistsenter	28.08.2019
2019009	Reset, del av gbnr. 46/47	13.11.2019
2019013	Dønheimgrenda	26.06.2019
2020002	Ringstadsætra hyttegrend område 1 og 2	18.12.2019
2020008	Stranda feriesenter	29.01.2020

Reguleringsplanar under arbeid

Kommuneplanen sin arealdel bør ikkje leggje føringar for reguleringsplanar under arbeid som har vore på offentleg ettersyn før vedtaket av arealdelen.

9. Plandokument

9.1 Arealdelen

Kommuneplanen sin arealdel set fast framtidig arealbruk i heile kommunen etter pbl. og er ved kommunestyret sitt vedtak bindande for nye tiltak eller utvidingar av tiltak som er nemnt i [pbl. § 1-6](#). Tiltak etter pbl. § 1-6 er oppføring, riving, endring (også fasadeendring), endra bruk og andre tiltak knytt til bygg, konstruksjonar og anlegg, i tillegg terrenginngrep og oppretting og endring av eigedom, jamfør [pbl. § 20-1](#) første ledd bokstav a til m. Som tiltak blir også rekna annan verksemd og endring av arealbruk som vil vere i strid med arealformål, planføresegner og omsynssoner.

Alle arealformål til utbygging synt i arealdelen skal i utgangspunktet detaljregulerast før tiltak kan setjast i gang. Det er unntak for blant anna våningshus i LNFA-sone og anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som nemnt i energilova. I tillegg kan arealplanen leggje opp til utbygging når både omfang og lokalisering av ny busetnad blir avklart i planprosessen.

Ved vedtak i kommunestyret vil juridisk bindande dokument vere plankart i format A0 og føresegner knytt til plankarta. Planomtalen er ikkje juridisk bindande dokument, men skal supplere plankart og føresegner. Plankartet vil bli nytta elektronisk når planen er vedteken, kommunen si kartløyving. Etter [veiledning til kart- og planforskriften](#) skal kommuneplan vere i målestokk 1:10 000 – 1:50 000, plankartet er grovmaska, formålsgrensene er rettleiande og kan i samband med regulering justerast.

9.2 Kommunedelplanar

Kommunedelplan som skal gjelde før arealdelen:

Namn på plan	Vedtak	Sak
Kommunedelplan FV 60 Tomasgard - Røyarhus bru	02.04.2014	KOM-032/14

Ved vedtak i kommunestyret av arealdelen blir tidlegare kommune(del)planar oppheva:

Namn på plan	Vedtak	Sak
Kommuneplanen sin arealdel 1992		
Kommunedelplan Hellesylt	10.11.93	K-98/93
Kommunedelplan Hevsdalen 2007 – 2011	04.07.07	K-045/07
Kommunedelplan Liabygda	20.12.2006	K-082/06
Kommunedelplan Røyr – Hellesylt	23.04.2003	
Kommunedelplan Stranda	15.12.93	K-131/93
Kommunedelplan Strandadalen	30.06.93	K-69/93

9.3 Reguleringsplanar

Etter pbl. § 1-5 gjeld ny arealdel til kommuneplanen framføre eldre reguleringsplanar dersom det ikkje i føresegn er stadfesta kva eldre reguleringsplanar som skal gjelde framføre ny

arealdel. Reguleringsplanar vedtekne etter arealdelen, vil gjelde framføre godkjent arealdel. I kapittel 8.5 er det lista opp kva reguleringsplanar (område- og detaljplanar) som skal gjelde framføre kommuneplanen sin arealdel. Desse blir i plankartet markert med omsynssone H_910, utan arealformål under.

Eldre reguleringsplanar skal framleis gjelde. Men for planar som ikkje er lista opp i kapittel 8.5 vil det ved motstrid eller ved manglande opplysningar, til dømes manglande utnyttingsgrad, eller gamal nemning på utnyttingsgrad, vere føresegnene til kommuneplanen sin arealdelen som skal gjelde.

Kommuneplanen sin arealdel legg opp til annan arealbruk enn gjeldande reguleringsplan for nokre planar. Før det kan utførast tiltak på desse område, er det krav om detaljregulering for å få arealbruken i samsvar med kommuneplanen sin arealdel.

Kommuneplanen sin arealdel vil ikkje oppheve nokon reguleringsplanar.

9.4 Plankart til arealdelen

Det er utarbeidd plankart til kommuneplanen sin arealdel for heile kommunen sitt areal, både land og sjø areal. Føresegnene og retningslinjene gjev utfyllande informasjon til formåla i plankartet.

Arealbruken frå tidlegare kommunedelplanar som blir vidareført, blir ikkje lagt inn med formålsnamn i kartet. Det er berre nye arealformål eller endra tidlegare arealformål som blir lagt inn med formålsnamn i karta.

Plankartet vil vere grovmaska. Når ein nyttar digitalt kart med målestokk 1:10 000, vil til dømes formålslinjene, liner mellom ulike formål, vere om lag 2 m breie. Liner og areal i plankartet er difor ikkje eksakt, det må påreknast noko avvik.

9.5 Føresegner og retningslinjer

Føresegner og retningslinjer gjeld heile kommunen. Føresegnene gjev rettsleg bindande vilkår for kva tiltaket må oppfylle for at det kan gjennomførast.

9.6 Konsekvensar av arealdelen

Alle nye formål i kommuneplanen sin arealdel er konsekvensutgreidd i dokument KU til kommuneplanen sin arealdel. Dette dokumentet gjev ei vurdering av einskilde område og ei samla vurdering av verknad for miljø og samfunn. I siste del av konsekvensvurderinga er det er det ei samla oversikt av konsekvensar av nye utbyggingsformål i arealdelen.

ROS-analyse til kommuneplanen sin arealdel gjev ei vurdering av ikkje ønska hendingar med avbøtande tiltak.

Kommuneplanen sin arealdel skal leggest til grunn ved planlegging, forvaltning og utbygging i kommunen. Tiltak må, når ikkje anna er bestemt, ikkje være i strid med arealbruk eller føresegner fastlagt i gjeldande arealplan. Det same gjeld andre tiltak som kan være til vesentleg ulempe for gjennomføring av planen. Kommuneplanen sin arealdel gjeld framfor

eldre reguleringsplanar og bebyggelsesplanar, men gjeld ikkje der det er gjort klart at eldre planar skal gjelde, jamfør kapittel 8.5 framfor. Forklaring på konsekvens i tabell under:

Positive konsekvensar (grøn farge)

Ingen vesentlege konsekvensar, nøytral (gul farge)

Negative konsekvensar (raud farge)

Tabell 4. Oversikt frå KU over nye areal.

Liabygda					
Kortnamn	Stad	Gnr./bnr.	Formål	daa	Konsekvens
NFFFA_0	Uranaset		Natur, ferdsel, fiske, friluftsliv og akvakultur	285	
NFFFA_2	Under Skafjellet		Natur, ferdsel, fiske, friluftsliv og akvakultur	296	
SHA_1	Gravaneset	1/2	Ferjekai, bygd ut	4	
BKB_1	Ringset	5/1	Fritidsbustad, fritids- turisme	50	
BKB_2	Liabakkane	8/1,2	Fritidsbustad, fritids- turisme – utviding formål	94	
BFT_1	Liabakkane	8/2, 24	Fritids- turisme, endring formål	5	
BAB_1	Liasjøen	5/1	Andre typar bygningar og anlegg - kraftverk	2	
BAB_0	Stavseng	7/1	Andre typar bygningar og anlegg – massedeponi	2,2	
BIA_1	Stavseng	7/1, 2	Idrettsanlegg, bygd ut	9	
BOP_0	Liagarden	8/113	Offentleg eller privat tenesteyting, endring formål	4	
BKB_5	Liagarden	8/2	Forretning, lager, kontor, næring	4	
BKB_6	Liagarden	8/2	Parkering, offentleg eller privat tenesteyting	3	
BKB_7	Yste haugen	9/1, 2	Bustad, fritids- turisme og hotell	48	
NFFFA_4	Overåbukta		Natur, ferdsel, fiske, friluftsliv og akvakultur	368	
SHA 1-2	Ovråneset	9/2, 14, 16 17, 25	Hamn	19	
BAB_2-3 og 4	Ovrå	9/3	Transformatorstasjon	6	
NFFFA_5	Fagervika		Natur, ferdsel, fiske, friluftsliv og akvakultur	707	
BAB_2-1 og 2	Sæterelva	9/3	Andre typar bygningar og anlegg - kraftverk	4	
Geiranger					
Kortnamn	Stad	Gnr./bnr.	Formål	daa	Konsekvens
SPA_1	Ørnesvingen	110/1	Parkering, fortau	11	
BKB_8-0	Møllsæter	111/2	Andre typar bygningar og anlegg - tenesteyting/småskala næring	17	
B-9	Møll	111/2,112/8	Bustad	14	
Ankring_1	Geirangerfjorden		Ankring	137	
SST_2, BFT_8-1	Geiranger	114/1,4, 116/1 og 2	Fjellheis	1	

BOP_1b og c	Geiranger	121/73 og 121/1-4	Offentleg eller privat tenesteyting	4	
B_7c	Geiranger	121/73 og 121/1-4	Bustad	12	
BN_4	Geiranger	114/4	Næring	2	
SPA_2, BAB_4-3	Hole	116,3	Parkering, vassforsyningsanlegg	2	
BKB_8-1	Hole	117/2	Kombinasjon fritidsbusetnad, fritids- og turistformål	4	
SPA_3-1	Flydalsjuvet	120/2	Parkering	4	
LSB	Flydal	120/5	Bustad	19	
BKB_8-2	Hestøyna	120/4/19	Masseuttak/deponi	4	
SPA_3-2	Knuten	118/3	Parkering	2	
V_1	Ørjasætra – Stryn kommune	119/2 m. fl.	Ny veg	Ikkje avklart	
LSN_3	Opplendskedalen	119/1	LNf- næring	35	
Sunnylven					
Kortnamn	Stad	Gnr./bnr.	Formål	daa	
SPA_4	Kjellstadlia	80/1	Parkering, endring av formål	6	
SPA_5	Langøyilia	78/1/1	Parkering	3	
BIA_2	Langøyilia	78/1/1	Idrettsanlegg, bygd ut	77	
SPA_6	Tronstad	78/6	Parkering	3	
BFT_0	Litlebøen	82/1	Fritids-/turismeformål	6	
BKB_9-4	Tryggestad	82/2/1 og 82/2	Kombinasjonsformål kraftverk og næring	1	
BKB_9-1	Tryggestad	Manglar	Kombinasjonsformål masseuttak og -deponi	21	
SPA_7-1	Fivelstad	78/6	Parkering	1	
BFT_5	Fivelstad	84/6	Fritids- og turistformål	1	
SPA_6-2	Karbø	78/6	Parkering	3	
B_6	Ringdalåsen	90/13, 81, 129, 197	Bustad	15	
BKB_9-2	Ringdalåsen	90/29, 39	Bustad og fritidsbustad	81	
BAB_6-2	Ringdalåsen	90/53	Andre typar bygningar og anlegg - vassforsyningsanlegg	1	
BOP_3	Ringdalåsen	90/80	Offentleg eller privat tenesteyting	2	
BKB_9-5	Ringdal	90/79	Kombinasjonsformål kraftverk og næring	4	
STT_3, BFT_7	Hellesylt		Gondol-/pendelbane	3	
BGU_3-2	Korsbrekke	60/23	Grav og urnelund	1	
BKB_9-6	Stadheim	61/3/1	Kombinasjonsformål kraftverk og næring	2	
BRU_2	Varden	75/5	Råstoffutvinning	23	
BKB_9-7	Varden	75/5	Kombinasjonsformål bustad og fritidsbustad	70	
BAB_6-3	Hole	64/2/1	Andre typar bygningar og anlegg - kraftverk	1	
BFT1/BKB_9-3	Ljøen	92/1, 3	Fritids – turisme, fritidsbusetnad	40+41	
BAB_7	Ljøen	92/1	Andre typar bygningar og anlegg - helipad	3	
Stranda					
Kortnamn	Stad	Gnr./bnr.	Formål	daa	
BAB_8	Herdalen	37/18	Andre typar bygningar og anlegg - massedeponi	6	

SPA_7-2	Herdalen	37/18	Parkering	3	
BFR_3	Svefonna	26/2, 27/1	Fritidsbusetnad	96	
BAB_10	Svemorka	43/2/1	Andre typar bygningar og anlegg - kraftverk	1	
BIA_5	Svemorka	44/3	Idrettsanlegg	41	
BAB_11	Furset	44/12	Andre typar bygningar og anlegg - høgdebasseng	3	
BIA_4	Roalden aust		Nedfart, skiløype, heis	1937	
BFR_5 – 8	Skarhaugen – Seljebakken	45/3, 4, 46/2 4	Fritidsbustad	231	
BKB_12	Langedalen	45/1-7, 73 og 46/1-4	Kombinasjonsformål idrett og andre bygg og anlegg - snøproduksjon	47	
BFT_2	Meraftahornet	50/1,2	Fritids-/turistformål	95	
BFT_4	Roalden	50/121, 128	Fritids-/turistformål	44	
BFR_9 – 10	Hevsdalen	47/1, 52/1	Fritidsbusetnad	192	
BFR_11	Hevsdalen	47/1, 52/1	Fritidsbusetnad	203	
BFR_12	Hevsdalen	501-21, 11	Fritidsbusetnad	112	
BKB_13, 14 og SPA_8	Sætergjerdet - Teigane	49/1, 2, 4, 7, 11,16, 18, 25, 29	Kombinasjonsformål fritidsbustad, fritids-turismeformål	453	
BRU_1	Hevsdalen	49/1	Masseuttak	5	
B_3	Ringstadmarka	52/1, 2	Bustad	230	
BOP_4	Ringstadmarka	52/1, 4	Offentleg eller privat tenesteyting- barnehage og skule	72	
BKB_10	Ringstadmarka	52/1, 5	Bustad, næring, service	9	
BOP_5	Ringstad	47/9	Offentleg eller privat tenesteyting – avlasting barn og unge	3	
BIA_6	Ringstad	52/305	Idrett	Omdisp. bustad 3	
BOP_6	Ringstad	52/1, 5, 6	Offentleg eller privat tenesteyting – helse og omsorg	52	
BKB_11	Ringstad	52/5, 6, 56	Bustad, offentleg eller privat tenesteyting	5	
B_2	Øygarden	49/26, 33	Bustad	102	
BN_1	Øygarden	50/66, 67	Næring	25	
BGU_1	Øygarden	50/1, 2, 7	Grav og urnelund	15	
BOP_7	Øygarden	50/1, 50/1/4, 1623, 144, 51/2	Offentleg eller privat tenesteyting	Omdisp næring 10	
BS_1	Stranda sentrum	53/2, 25	Sentrumsformål	31	
BN_2	Helsem	18/12, 14	Næring, bygd ut	6	
BAB_12	Uksavika	15/18, 16/1	Andre typar bygningar og anlegg - naust	1	
B_12	Sandvika	13/5, 14/7	Bustad, bygd ut	7	
SPA_9	Brensla	11/1	Parkering	1	
BAB_13	Fausa	55/27 og 56/2	Andre typar bygningar og anlegg - kraftverk	1	
BFR_13	Fausa	55/1, 56/1-3. 57/1	Fritidsbustad, delvis regulert, starta opp regulering på nytt, uavklart kor mykje som skal nyttast til utbygging.	250 daa nytt areal	

NFFFA_1	Under Svartåfjellet		Akvakultur	146	
Ankring_2	Øygarðsvika		Ankring	38	
NFFFA_3	Sandvik		Akvakultur	146	

9.6.1 Forureining og støy

Nye byggeområde er i hovudsak lagt utanfor støyvarselsone. Nokre areal kjem delvis i konflikt med gul og raud støysone. Gjennom føresegnene er det sett krav om avbøtande tiltak, alternativt at areal innanfor støysone ikkje blir nytta til støyfølsam bruk.

Ingen areal er i konflikt med registrerte forureining utover støy.

9.6.2 Landbruk – jordressursar

Tabell 1 Oversikt over areal som blir omdisponert i arealdelen.

	Areal da
Innmarksbeite (overflate dyrka)	11
Dyrka areal	91
Dyrkbart areal	350

Planen legg opp til å omdisponere om lag 470 da med dyrka og dyrkbart jordbruksareal. Delar av dette er areal i storleiken 1 – 7 daa, og areal som ligg høgt til, areal som ikkje gjev noko særlege negative konsekvensar, om lag 85 daa. Delar av dyrkbart areal vil ikkje vere reelt dyrkbart, areal som ligg oppe i liene, langt frå anna dyrka areal. Til dømes areal i Hevsdalen og område ovanfor bustadar ved Stranda.

Noko av arealet har stor samfunnsnytte som bakgrunn for omdisponering. Det gjeld:

- BOP_6, 29 daa dyrka areal (Ringstad) til samlokalisering av kommunale helse og omsorgstenester
- B_3, 45 daa dyrkbart areal (Ringstadmarka) til utviding av sentrumsnært bustadområde
- BGU_1, 14 daa dyrka, dyrkbart areal (Løken, Stranda), utvidingsareal grav- og urnelund
- BKB_8-0, 5 daa dyrka (Møll) for å leggje til rette for utvikling av tettstaden Geiranger. Krav om regulering av dyrka areal til jordbruksdrift.
- LSB, 10 daa fulldyrka, overflatedyrka og innmarksbeite (Flydal) for å leggje til rette for utvikling av tettstaden Geiranger.

Andre område med mindre samfunnsnytte er:

- BFR_3, 10 daa innmarksbeite (Svefonna), fritidsbusetnad
- BFR_9, 35 daa dyrkbart areal (Hevsdalen)
- BKB_13 og 14, 220 daa dyrkbart areal

I samband med regulering av BFT_1 og BKB_9-3 (Ljøen), vil overflate/innmarksbeite areal på om lag 17 daa bli nytta til utbyggingsformål.

Planen legg opp til store negative konsekvensar for landbruksnæringa.

9.6.3 Naturmangfald

Fleire nye utbyggingsområde kjem i konflikt med svært viktige lokalitetar. Dette gjeld BKB_7 (Ystehaugen), ein lokalitet med gamal barskog (svært viktig) ligg innanfor formålet. Utbyggingsområdet kan gje stor negativ konsekvens for lokaliteten, det er sett krav om avbøtande tiltak.

Det blir lagt til rette for kraftverk ved Lauvikneset (BAB_2), som vil liggje innafor naturtype kalkskog (svært viktig). Mindre område som blir råka, oppføring av kraftverk og veg til område, for eit større samanhengande areal. Blir vurdert til liten negativ konsekvens.

BKB_9-5 (Ringdal) ved eksisterande kraftverk, tiltaket vil truleg gje liten konsekvens for naturtype bekkekløft og bergvegg (viktig).

BFT_1-1 og BKB_9-3 (Ljøen), område med naturtype naturbeitemark (lokalt viktig), slåttemark (svært viktig) og edellauvskog (viktig), potensiell konflikt. Det er starta opp regulering for dette området, BFT_1-1 er redusert til 40 daa, og kjem ikkje i konflikt med edellauvskog. Tilhøve til slåttemark og naturbeitemark må avklarast ved regulering av BKB_9-3.

BAB_7 (Ljøen) ligg innanfor naturtype rik edellauvskog (svært viktig), det er tidlegare gjennomført tiltak i området, endra bruk vil gje liten negativ konsekvens for naturtypen. For

BFR_3 (Svefonna) ligg naturtype naturbeitemark (viktig) delvis innanfor utbyggingsformålet, dette vil gje middels negativ konsekvens for naturtypen.

For naturtype naturbeitemark (svært viktig) ved Ringstadsætra vil del av BFR_11 liggje innanfor naturtypen, blir vurdert som middels negativ konsekvens.

Naturtype naturbeitemark (lokalt viktig) ved Langloreiten ligg innafor nedfart/skitrekk, blir vurdert som liten negativ konsekvens på naturtypen av tiltaket.

For BFR_14 (Fausa) ligg ein større del av naturtype rik myr (svært viktig) innanfor utbyggingsområdet. Det er starta opp regulering av området med konsekvensutgreiing, konsekvensar av tiltaket blir då vurdert på meir detaljert nivå. Utbyggingsarealet er justert slik at det samsvarar med utbyggingsareal i framlegg til reguleringsplankart.

I samband med regulering må det vurderast avbøtande tiltak knytt til naturmangfald og naturmiljø.

9.6.4 Kulturminne og kulturmiljø

Nye byggeområde er ikkje i konflikt med automatisk freda kulturminne eller regionalt viktige kulturminne fornminne, bortsett frå BOP_6 (Ringstad), B_12 (Sandvik) og BFT_1 (Ljøen). For desse områda skal avklaring skje i samband med regulering. Registrerte kulturminne i Askeladden er lagt inn i plankartet med omsynssone H_730 og H_570 (automatiske freda kulturminne og regionalt viktige kulturminne). Potensialet for nye funn av automatisk freda kulturminne er usikkert, i samband med regulering av utbyggingsområde vil vurdere krav om registrering for å sjekke ut om det er automatisk freda kulturminne.

9.6.5 Verna vassdrag

Planen vil ha negativ konsekvens for verna vassdrag, det gjeld Vesteråselva og Geirangerelva, der blir lagt opp til ny utbygging innanfor 100 m grensa for verna vassdrag. For Bygdaelva og Norangselva blir nye formål formalisere dagens bruk (BFT_5) hotell Fivelstad) og (BAB_6-3) kraftverk Hole.

Tiltak som rårar vassdraga må avklarast etter vassressurslova. Utbyggingsformål som vil kunne få størst konsekvensar er bustadar LSB (Flydalen), parkering/høgdebasseng (SPA_2/BAB_4-3 (Hole) og blålysetatar BOP_1b (Kopane). Andre nye utbyggingsformål er lagt bak eksisterande utbygging i høve vassdrag, og vil gje mindre negative konsekvensar. Negative konsekvensar gjeld hovudsakleg landskapsbilete og kulturminne/-miljø. Det er sett som krav at nye utbyggingsområde skal regulerast (også plankrav), for å kunne få ei meir detaljert avklaring for dei ulike utbyggingsområda i høve verna vassdrag.

9.6.6 Friluftsliv/grønstruktur

Planen søker å legge til rette for auka , snarvegar, turvegar, gang-/sykkelbruk innanfor kommunen, både i plankart og krav i føresegnene ved regulering. Det er starta opp arbeid med trafikktryggingssplan som skal sjå på blant anna gang-/sykkelvegar.

Fleire viktige turvegar er lagt inni plankart, markert som raud line, blant anna nasjonal tursti i Geiranger, stien mellom Homlung – Skageflå, den Trondhjemske postveg Ljøen og Turveg i Helsemvika. Det er lagt inn ny tursti frå Korsbrekke langs fjorden til Åsneset (Kurla).

Det er lagt inn fleire parkeringsplassar for å lette tilgjenge til turområde; Langedalen, Nibbedalen og Brensla.

Statleg sikra friluftsområde (Helsemvika, Øykjeberget, Skaffarhaugen, Salthusberget, Vollset – kommunegrense og Flydalsdjuvet) er lagt inn i plan som friområde med omsynssone friluftsliv.

I føresegnene er det sett krav om vurdere/leggje til grunn blant anna gamle ferdselsårer og råser i bruk. Føringar og krav i arealplanen vil ha positivt konsekvens for friluftsliv/grønstruktur med sikring og tilrettelegging av nødvendig areal til formål.

9.6.7 Landskapsverknad

Planen vil ha konsekvens for landskapet fleire plassar:

På Hellesylt er det lagt opp til gondol-/pendelbane (SST_3/BFT_7) og opp til Nakken. Dette vil ha stor negativ konsekvens, med stolpar og bygning på toppen av Nakken. Det er sett krav

til at det ikkje kan gjerast tiltak utanfor BFT_7. Også til rette legging av bustadar/fritidsbustadar ved BKB_9-2 (Ringdalsåsen) vil ha stor negativ landskapsverknad, men det er ikkje andre alternativ sentrumsnært.

Omfanget på Ljøen for BFT_1-1 er under avklaring i samband med pågåande reguleringsplan. Areal som blir regulert til utbyggingsformål er lagt inn i arealplankartet.

Stranda/Hevsdalen vil utbygging av områda ved Meraftahornet (BFR_10 – 12, BFT_2) og aust for Meraftahornet (BKB_13 og 14) gje stor negativ konsekvens. Dette er utbygging som vil vere med å støtte under Hevsdalen/Stranda som reiselivsdestinasjon, og ein samlar den tyngste utbygginga inntil eit større område som er mykje utbygd. Dei negative konsekvensane av landskapsmessige kvalitetane vert difor å akseptere for desse områda. På begge sider av Hevsdalen er det lagt ut meir areal til fritidsbustad inntil eksisterande utbyggingsområde.

Utbygging av ny kai ved Overåneset vil også ha negativ landskapsverknad. Området er lagt inntil eit større samanhengande område sett av til fritidsbustad, og det er alt bygd veg i området. Området vil stort sett vere lite synleg frå bustadområde på land, frå vil det verte synleg.

9.6.8 Samferdsel/transportbehov

I samsvar med statleg retningslinje for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, er det søkt å legge nye utbyggingsområde inntil eksisterande utbyggingsområde, for å utnytte eksisterande infrastruktur. Planen legg opp til å utvide eksisterande utbyggingsområde der det er mogleg, jamfør sentrumsnære bustadområde i Stranda (B_3) og offentlege funksjonar (BOP_5 og 6), og B_6 og BKB_9-2 (bustad og fritidsbustad) ved Hellesylt. For Geiranger er det utfordringar med å leggje til rette for nye areal til bustad sentrumsnært, der har ein utfordra retningslina for lokalisering av utbyggingsområda.

I Liabygda har ein konsentrert bustadutbygging inntil eksisterande bustadområde og infrastruktur, fjerna butikkformål i utkanten (Stavseng).

I Hevsdalen er hovudsakleg lagt til rette for vidare utbygging inntil eksisterande utbyggingsområde, med samanbinding med løypenett.

Det er lagt inn nye vegar for å trygge/betre linjeføring, Hellesylt V_3_a og Stranda (V_9 tunnel gjennom Oshammaren).

For nye utbyggingsområde blir det lagt opp til å nytte eksisterande avkøyrslar, eller flytte eksisterande avkøyrslar til betre plassering.

9.6.9 Teknisk infrastruktur

Nye utbyggingsområde vil i hovudsak kunne knyte seg til eksisterande infrastruktur. Nye utbyggingsområde er i hovudsak knytt til eksisterande vegnett.

9.6.10 Overvatn

Planen kan ha stor negativ konsekvens for skade/flaum av overvatn. For utbyggingsområde som har potensielt størst risiko for flaum/skader av overvatn, samanhengande større utbygging, vert det sett krav om vurdering av konsekvensar for overvatn. Dette gjeld alle nye utbyggingsområde i Hevsdalen og BKB_13 og 14.

9.6.11 Samfunnstryggleik

Risiko innanfor planområdet er i hovudsak knytt til flaum, rasfare, flodbølge (Åkneset) og ustabil grunn (marin grense).

Omsynssoner, med føresegner for ulike risikotilhøve, er lagt inn i plan i samsvar med tilgjengeleg kunnskap.

Det er sett krav om fagkunnig avklaring til ustabil grunn og for skredfare. Eventuelle avbøtande tiltak skal inngå i vurderingane.

Det er i føresegnene sett krav til byggjegrænse langs bekkar/elver, med høvesvis minst 20 m avstand og 75 m avstand.

Fleire av utbyggingsområda ligg innanfor område der faresone for skred er avklart, dette gjeld til dømes B_3 (bustad), BOP_4 ((skule, barnehage) (Stranda), B_7 (bustad) område (Geiranger, B_6 og BKB_9-2 (bustad/fritidsbusetnad) (Hellesylt). Men det er også lagt inn fleire område med aktsemdsområde for skred, der må gjerast skredvurderingar før områda kan byggjast ut. Dette gjeld blant anna BKB_9-7 (bustad/fritidsbustad) Bygda, BFT_1 (fritids/turisme) Ljøen, og BFR område i Hevsdalen (fritidsbusetnad). Nærare avklaringar av naturfare må skje i samband med regulering.

9.6.12 Strandsone langs sjø

Planen kan ha negativ konsekvens for strandsona langs sjø for eit område; Overåneset (SHA_1-2), med utbygging av ny hamn. For Stranda sentrum og bygdelaga Hellesylt og Geiranger blir ikkje arealbruken endra i høve gjeldande områderegulering. Det er lagt ut lite nye arealformål i strandsona, dette er konsekvens av at det problematikk til sekundærverknad av fjellskred (flodbølge) og ikkje minst bratt terreng i store delar av strandsona.

9.6.13 Barn og unges interesser

Kartlegging av barnetrakk har vore ein del av prosessen og er brukt i konsekvensvurderingane. Det er sett krav i føresegnene at barnetrakk skal vere vurderingstema i reguleringsprosessar.

Viktige leikeplassar/friareal frå gjeldande reguleringsplanar er tatt inn i plankartet for å sikre viktige areal for barn og unge. I føresegnene er sett areal- og funksjonskrav til leikeareal.

Planen vil ikkje ha negative konsekvensar for barn og unge, den vil ha positive konsekvensar, sikring av areal og til rette legging av trygg mjuk ferdsl.

9.6.14 Folkehelse

Det er opna for at leikeplassar kan også nyttast som møteplassar for alle. For areal sett av til bustad- og fritidsbusetnad skal det takast omsyn til løypeprase, turvegar, snarvegar, leike- og aktivitetsområde.

Nye utbyggingsområde er søkt lagt i miljømessig lite konfliktfylte område. Det er sett krav om støyvurdering for utbyggingsområde som kjem inn gul støysone.

9.6.15 Sjøareala

I ytre del av fjordsystemet er det lagt opp til ein lokalitet for akvakultur som ikkje har vore brukt tidlegare – NFFFA_0. Det blir snart starta opp interkommunal plan for sjøareal til kommunane Sykkylven, Fjord og Stranda. Då vil ein kunne sjå heile fjordsystemet under eitt og gjere betre avklaringar for kvar til dømes akvakulturanlegg bør liggje.

Det er sett av to område til ankringsplass – utanfor Økjeberget og rett utanfor plangrensa til områdeplan Geiranger.

Det er i tillegg sikra areal til gyte- og oppvekstområde i planen.

10 Utbyggingsavtalar

Dersom kommunen og ein privat utbygger finn det formålstenleg, kan utbyggingsavtaler inngåast i samsvar med kapittel 17 i plan- og bygningslova. Utbyggingsavtalar kan innehalde avtale om opparbeiding av teknisk infrastruktur og grønstruktur, rekkjefølgje på utbygging, kvalitet på tiltak, fordeling av kostnader, refusjon, gjennomføring m.m.

Planføresegnene til arealdelen heimlar høve til bruk av utbyggingsavtalar.

11 Temakart

Til kommuneplanen sin arealdel er det utarbeidd temakart. Temakarta er henta frå plankartet, og er ei tydeleggjering av ulike omsynssoner i plankartet.

Det er utarbeidd temakart for:

- Kart 1: Kjerneområde landbruk
- Kart 2: Kulturminne og –miljø
- Kart 3: Verna vassdrag
- Kart 4: Naturfare og høgspenline
- Kart 5: Reguleringsplanar som skal gjelde før arealdelen
- Kart 6: Grus og pukk
- Kart 7: Gyte og oppvekstområde i sjø
- Kart 8: Temakart støysone veg
- Kart 9: Verneområde og utvalde naturtypar
- Kart 10: Marin grense